

หนังสือเล่มนี้ ให้ความรู้อย่างกว้างเกี่ยวกับมานุษยวิทยาและสังคมวิทยาของชาวเขาเผ่าต่างๆ ในประเทศไทย อันได้แก่ อีเกอ มูเซอ ลีซอ แม้ว ละว้า ขมุ ถิ่น ยัมบรี กะเหรี่ยงสะกอ กะเหรี่ยงโปว์ กะเหรี่ยงบะเกะ ต้องซู้ และจีนย้อ

ST Kr3 ANTR สมภพ สาโรจน์, 2521, "หญิงมีครรภ์ และการคลอดบุตรของกะเหรี่ยงโป" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา, ฉบับที่ 4 ปีที่ 2 ตุลาคม-ธันวาคม 2521 หน้า 42-46

การคลอดบุตรของหญิงกะเหรี่ยง เกี่ยวข้องกับการฝัน และเมื่อเริ่มตั้งครรภ์จะมีความเชื่อบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ควรทำและไม่ควรทำ ได้แก่เรื่องอาหารที่ควรกินและไม่ควรกิน พฤติกรรมของสัตว์เลี้ยงที่ผิดปกติซึ่งจะมีผลต่อการตั้งครรภ์ สำหรับการคลอดจะคลอดโดยหมอตำแย ตัดสายสะดือเด็กด้วยไม้ไผ่ เลี้ยงบุตรด้วยนมแม่ มีอาหารเสริมเป็นข้าวเปลือกบด แต่ส่วนใหญ่เด็กในวัยทารก มักจะมีอัตราการตายสูง

ST Kr3 ANTR สมภพ ลาขโรจน์, 1987, "หมูและไก่สำหรับกะเหรี่ยงโป" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา, Vol.11 No.3,4 July-December 1987, หน้า 32-37

กะเหรี่ยงโปนิยมใช้หมูและไก่ ในการประกอบพิธีกรรม และไม่นิยมแลกเปลี่ยนซื้อขายกัน หมูไก่อักใช้ในการทำพิธีการรักษาความเจ็บป่วย กังวล กลัว เชื่อกันว่าหากนำสิ่งเหล่านี้มาเช่นผี สิ่งชั่วร้ายจะหายไป

ST Kr3 EC Hamilton, James William 1965, Ban Hong : Social Structure and Economy of a Pwo Karen Village in Northern Thailand, Ph.D. dissertation, The University of Michigan 1965, 280 หน้า

วิทยานิพนธ์ทางมานุษยวิทยาเล่มนี้ พิจารณากระบวนการปรับตัวที่ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความเจริญระดับเผ่าได้กลายมาอยู่ในสังคมเกษตรกรรม การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ แสดงถึงการที่ชาวกะเหรี่ยงได้มาพึ่งพาระบบการตลาดของไทย และสูญเสียวัฒนธรรมบางอย่างของตนเองไป วิทยานิพนธ์นี้วิเคราะห์ปัจจัยบางอย่างที่เป็นลักษณะทางสังคมของไทยที่กะเหรี่ยงรับเอาไป

ST Kr3 EC Hinton, Peter ไม่ลงวันที่ ประมาณ ค.ศ.1969, "Swidden Cultivation among the Pwo karen of Northern Thailand : Present Practice and Future Prospects, ถ่ายเอกสารเย็บเล่ม, 19 หน้า มีตาราง

บทความนี้ กล่าวถึงการทำเกษตรกรรมแบบทำไร่เลื่อนลอยของกะเหรี่ยงโปว์ ที่หมู่บ้านดงหลวง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน กล่าวว่ากะเหรี่ยงโปว์ปลูกข้าวเป็นพืชหลัก เพื่อการบริโภคใน

ครอบครัว ไม่ปลูกพืชเงิน และไม่ปลูกฝิ่น บางแห่งมีการทำนาแบบขั้นบันได กล่าวถึงวิธีการอนุรักษ์ดินของกะเหรี่ยงโปว์ อธิบายปฏิกิริยาของการทำนาแบบกะเหรี่ยงและผลผลิตที่ได้

ST Kr3 EC Jurgensen, Anders B. and Kirsten E. Andersen, 1982, Final Report on Pwo Karen Research in cangwat Uthai Thani, amphur Ban Rai January-February 1980, Submitted to the National Research Council, โรเนียว, 13 หน้า

รายงานนี้ศึกษาพืชที่กะเหรี่ยงโปว์ปลูกที่ห้วยขาแข้ง ตำบลแก่นมะกรูด การใช้ผลผลิตจากพืชสภาพเศรษฐกิจในหมู่บ้าน การทำไร่แบบโค่นยา ศาสนา ตอนท้ายมีบัญชีคำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงเกี่ยวกับชื่อของพืชต่างๆ

ST Kr3 EC Kunstadter, Peter, E.C. Chapman and Sanga Sabhasri (editors), 1978, Farmers in the Forest Economic Development and Marginal Agriculture in Northern Thailand, East-West Center, the University Press of Hawaii, 402 หน้า

หนังสือเล่มนี้แบ่งออกเป็น 16 บท แต่ละบทแต่งโดยนักวิชาการชาวไทยบ้าง นักวิชาการชาวต่างประเทศบ้าง กล่าวถึงวิธีการทำเกษตรกรรมแบบต่างๆ ของชาวเขา ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นการทำไร่แบบเลื่อนลอย มีตัวอย่างในเรื่องของชนละว้า กะเหรี่ยงสะกอ กะเหรี่ยงโปว์ ม้ง ฯลฯ

ST Kr3 HL นิภา ลาชโรจน์, 2538, "การบริหารทารกของเด็กกะเหรี่ยงโป" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา ฉบับครบรอบ 30 ปีสถาบันวิจัยชาวเขา, 2538, หน้า 62-65

กะเหรี่ยงโปว์ไม่ค่อยให้ความสำคัญต่อเด็กที่เกิดใหม่ เพราะความเชื่อว่าเป็นลูกผีอยู่ ต่อเมื่อสายสะดือแห้งและหลุดออกไปได้แล้วเป็นเวลา 7 วัน จึงจะได้เป็นลูกคน ในระหว่างนี้จะมีพิธีกรรมต่างๆ เช่นการตัดสายสะดือเด็ก, การอาบน้ำทารก, การเสี่ยงทาย ลูกผีลูกคน ฯลฯ ในหมู่บ้านที่ห่างไกลความเจริญ การดูแลเด็กมักจะเป็นไปตามประเพณีดั้งเดิม และความเชื่อเรื่องผีจนบางครั้งเกิดปัญหาการเสียชีวิตของเด็กจำนวนมาก

ST Kr4 ANGN Young, Oliver Gordon, 1961, The Hilltribes of Northern Thailand (A Socio-Ethnological Report) Prepared Under the Auspices of the Government of Thailand and the Cooperation of the United States Operations Mission to Thailand, 120 หน้า, มีตารางและภาพประกอบมาก

หนังสือเล่มนี้ ให้ความรู้อย่างกว้างเกี่ยวกับมานุษยวิทยาและสังคมวิทยาของชาวเขาเผ่าต่างๆ ในประเทศไทย อันได้แก่ อีเก้อ มูเซอ ลีซอ แม้ว ละว้า ชมุ ถิ่น ยัมบริ กะเหรี่ยงสะกอ กะเหรี่ยงโปว์ กะเหรี่ยงปะเกด ตองซู่ และจีนฮ่อ

ST Kr5 ANGN มงคล จันทน์บำรุง (ผู้แปล), 2528, "กะยา คะเรียนนี และยางแดง" แปลจากบทความของนักวิจัยชาวสวิสชื่อ J.M. Rastorfer "The Kayah, Karenni and Yang Daeng" ลงพิมพ์ใน ข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา เล่มที่ 8 ฉบับที่ 3, หน้า 8-17

บทความนี้กล่าวถึงกะยา ว่าเป็นชนกลุ่มย่อยกลุ่มหนึ่งของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง พรรณนาถึงถิ่นที่อยู่ดั้งเดิมในประเทศพม่า การแต่งกาย ศาสนาดั้งเดิม การอพยพของชาวกะยา อาหารที่รับประทาน กล่าวแนะว่าควรมีการสำรวจถ้ำในรัฐกะยา เพราะอาจจะได้พบหนังสือของกะยาที่ซุกซ่อนไว้ ดังที่ ดร.คาย (Keyes) ได้เคยพบในถ้ำที่อยู่ติดกับชายแดนไทยห่างจากชายแดนไทยเพียง 2-3 กิโลเมตร

ST Kr5 HT Renard, Ronald D., 1987, "The Delineation of the Kayah States Frontiers with Thailand : 1809-1894", Journal of Southeast Asian Studies Vol.XVIII, No.1, March 1987, หน้า 81-92

บทความนี้ กล่าวถึงการปักปันเขตแดนระหว่างเชียงใหม่กับรัฐกะยาที่ชื่อคันธาระวดี (Kantarawaddy) ใน ค.ศ.1809 และความสัมพันธ์ระหว่างกะยากับเชียงใหม่ในสมัยเจ้ากาวิละ บทความนี้ให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์และมีแผนที่แสดงด้วย

ST Kr5 LC Solmt, David B., 1986, A Grammatical Sketch of Eastern Kayah (Red Karen), วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก, มหาวิทยาลัย California at Berkeley, ค.ศ.1986, โรเนียว, เย็บเล่ม, 274 หน้า

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาภาษาคะยาตะวันออก ซึ่งเป็นภาษากะเหรี่ยงภาษาหนึ่งมีความใกล้ชิดกับภาษาปะดอง (Padaung) และภาษาแบร (Bre) ห่างไกลจากภาษากะเหรี่ยงสะกอ และภาษากะเหรี่ยงโป ผู้วิจัยได้ศึกษาภาษาคะยาตะวันออกที่มีพูดใน 3 หมู่บ้านทางใต้ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน วิทยานิพนธ์นี้พรรณนาทั้งระบบเสียง ระบบการสร้างคำ (Morphology) และระบบไวยากรณ์

ST Kr7 ANGN Young, Oliver Gordon, 1961, The Hilltribes of Northern Thailand (A Socio-Ethnological Report) Prepared Under the Auspices of the Government of Thailand and the Cooperation of the United States Operations Mission to Thailand, 120 หน้า, มีตารางและภาพประกอบมาก

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้อย่างกว้างเกี่ยวกับมานุษยวิทยาและสังคมวิทยาของชาวเขาเผ่าต่างๆ ในประเทศไทย อันได้แก่ อีเก้อ มูเซอ ลีซอ แม้ว ละว้า ขมุ ถิ่น ยัมปรี กะเหรี่ยงสะกอ กะเหรี่ยงโปว์ กะเหรี่ยงบะเกะ ตองซู่ และจีนฮ่อ

ST Kr7 SS Kunstadter, Peter ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, Hill and Valley Populations in Northwestern Thailand ร่างรายงานการวิจัย Draft for private circulation-not for publication or quotation, โรเนียว เย็บเล่ม, 28 หน้า

รายงานการวิจัยนี้กล่าวถึงชาวเขาเผ่าต่างๆ ในอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งมีทั้งกะเหรี่ยง ละว้า ไทฉาน และดองซู ความสัมพันธ์ระหว่างชนในที่สูงกับชนในที่ราบ งานพัฒนาของหน่วยราชการที่เกี่ยวกับชาวเขา กล่าวถึงสภาพเศรษฐกิจของชาวเขา ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมระหว่างชนในที่สูงกับชนในที่ราบ

7. บรรณนิทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาม้งหรือแม้ว (ST Hm)

งานวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มรวมชาติพันธุ์ที่พูดภาษาม้ง ใช้รหัส ST Hm+ รหัสทางวิชาการ

ST Hm1 ANBL Tapp, Nicholas 2532/1989 Asian Folklore Studies, Vol.48 pp.59-94

บทความนี้กล่าวถึงลัทธิความเชื่อของชาวม้ง ผู้เชื่อในผีและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในธรรมชาติ และนับถือผีบรรพบุรุษ ชาวม้งติดต่อกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์และมีอำนาจเหล่านี้ โดยผ่านคนทรง ผู้เขียนได้อธิบายถึงผีชนิดต่างๆที่ชาวม้งนับถือ มีเรื่องเล่าเกี่ยวกับกำเนิดของโลก ผีและมนุษย์ อธิบายโดยละเอียดเกี่ยวกับบทบาทของหมอผี โดยเฉพาะอย่างยิ่งพิธีกรรมเกี่ยวกับการรักษาโรค นอกจากนี้ผู้เขียนให้ความรู้เกี่ยวกับพิธีศพของชาวม้งด้วย

ST Hm1 ANGN Cultural Information Analysis Center (CINFAC), Center for Research in Social Systems (CRESS) 1970 Ethnographic Study Series : Minority Groups in Thailand. Washington, D.C. : Staff for Military Operations, Department of the Army. 1135 pages

หนังสือเล่มนี้ศึกษาชนกลุ่มน้อย 19 กลุ่มในประเทศไทย ได้แก่ กูย เวียดนาม จีน เขมร ลีซอ ลาหู่(มูเซอ) ลีอ ชมุ ไทยใหญ่ แม้ว เย้า จีนฮ่อ กะเหรี่ยง อาข่า(อีเกอ) ละว้า มาเลย์ มอญ อินเดียและปากีสถาน เนื้อหาเป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับกลุ่มชนดังกล่าว ได้แก่ จำนวนประชากร การตั้งถิ่นฐาน ประวัติศาสตร์ความเป็นมา ภาษา ลักษณะทางกายภาพ อุปนิสัยใจคอ โครงสร้างทางสังคม จารีต ประเพณีและข้อห้าม ศาสนาและความเชื่อ เศรษฐกิจ ระบบ การปกครอง การสื่อสาร และความสามารถทางด้านการทหารและการต่อสู้ ข้อมูลเกือบทั้ง หหมดได้มาจากหนังสือ เอกสาร และสิ่งพิมพ์ที่เผยแพร่แล้ว

ST Hm1 ANGN Lebar, Hickey and Musgrave (eds.) 1964 "Thailand Meo" Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia New Haven : Human Relations Area Files Press pp.77-81

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เฉพาะบริเวณที่เป็นคาบสมุทรม ในหัวข้อเรื่องแม้ว(Meo) หรือม้ง(Hmong) ในประเทศไทย ผู้เขียน ให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะทางชาติพันธุ์ การตั้งถิ่นฐานและที่อยู่อาศัย จำนวนประชากร การทำมาหากิน ระบบเครือญาติ โครงสร้างสังคม ศาสนาและความเชื่อ ฯลฯ และตอนท้าย ของเรื่องมีบรรณานุกรมอย่างย่อ (มีเรื่องแม้วในจีนและอินโดจีนด้วย : หน้า 63-77)

ST Hm1 ANG N Young, Oliver Gordon, 1961, The Hilltribes of Northern Thailand (A Socio-Ethnological Report) Prepared Under the Auspices of the Government of Thailand and the Cooperation of the United States Operations Mission to Thailand, 120 หน้า, มีตารางและภาพประกอบมาก

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้อย่างกว้างเกี่ยวกับมานุษยวิทยาและสังคมวิทยาของชาวเขาเผ่าต่างๆ ในประเทศไทย อันได้แก่ อีเกอ มูเซอ ลีซอ แม้ว ละว้า ชมุ ถิ่น ยัมบริ กะเหรี่ยงสะกอ กะเหรี่ยงโปว์ กะเหรี่ยงบะเก ต้องซู่ และจีนฮ่อ

ST Hm1 ANG N จันทบูรณ์ สุทธิ และคนอื่นๆ, 2524, รายงานการสำรวจภาวะทางสังคมและเศรษฐกิจชาวเขาดอยหัวเสือ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่, ศูนย์วิจัยชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์, พ.ศ.2524, โรเนียว เย็บเล่ม 29 หน้า มีตารางและแผนที่

รายงานการสำรวจฉบับนี้ทำเพราะได้รับมอบหมายจากกรมการอำเภอโครงการอุทยานแห่งชาติ ดอยอินทนนท์ เพื่อนำผลการสำรวจไปเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาทางด้านสังคมและเศรษฐกิจของชาวเขาที่อาศัยอยู่บริเวณดอยหัวเสือ ซึ่งอยู่ในเขตวนอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ ให้ภาพรวมโดยทั่วไปของชาวเขาในเขตนี้ซึ่งส่วนมากเป็นม้งและกะเหรี่ยง

ST Hm1 EC สีสีก ฤทธิ์เนติกุล 2538 "ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับระบบการเกษตรกรรม ผสมผสานบนที่สูงของชาวเขาเผ่าม้ง บ้านช่างเคียน-ดอยปุย จังหวัดเชียงใหม่" วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท บัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 139 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อระดับการยอมรับระบบ การเกษตรกรรมผสมผสานของชาวเขาเผ่าม้ง บ้านช่างเคียน-ดอยปุย จังหวัดเชียงใหม่ แต่ไม่มี ความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับระบบการเกษตรกรรมผสมผสานของชาวเขาเผ่าม้ง บ้าน ดอยปุยคือ อายุ การไม่ติดยาเสพติด จำนวนสมาชิกในครัวเรือน แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรม จำนวนครั้งในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จำนวนครั้งในการเข้ารับการฝึกอบรมเกษตรที่สูง จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้ทั้งหมดของครัวเรือน พื้นที่ทำการ เกษตรกรรม ความตระหนักถึงคุณประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความ มุ่งหวังในชีวิตของตนเอง และความมุ่งหวังในอนาคตของลูกหลาน ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับระบบการเกษตรกรรมผสมผสาน ของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้งทั้ง สองหมู่บ้านคือ ระดับการศึกษา และการได้รับฟังข่าวสารทางการเกษตรจากรายการวิทยุ ชาวเขา สำหรับปัญหาของชาวเขาเผ่าม้งในการยอมรับระบบการเกษตรกรรมผสมผสานคือ ลักษณะของพื้นที่และแหล่งน้ำทำการเกษตรกรรม

ST Hm1 EC Bruneau, Michel, 1980, Recherches sur l'organisation de l'espace dans le Nord de la Thaïlande, These presentee devant l'Universite de Paris IV, le 10 Juin 1977, Librairie Honore Champion, 7 Quai Malaquais, Paris, 1044 หน้า แบ่งเป็น 2 volumes, มีภาคผนวก, เขียนเป็นภาษาฝรั่งเศส

วิทยานิพนธ์ปริญญาเอกเสนอต่อมหาวิทยาลัยปารีส 4 เล่มนี้เสนอผลงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้ที่ดินในภาคเหนือของประเทศ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบใหญ่ คือ แบบอย่างการใช้ที่ดินในที่ราบและแบบอย่างการใช้ที่ดินบนภูเขา แบบแรกแบ่งออกเป็น 3 แบบย่อย คือ 1) การใช้ที่ดินแบบคนเมืองทางเหนือ คือมีการกันเหมืองฝายแล้วทำนา 2) การใช้ที่ดินตามแบบคนภาคกลางทำนา 3) การใช้ที่ดินตามแบบคนภาคกลาง ปลูกพืชเศรษฐกิจ แบบหลังแบ่งออกเป็น 3 แบบย่อยคือ 1) การใช้ที่ดินเพื่อปลูกเมี่ยง 2) การใช้ที่ดินตามแบบละว้าและกะเหรี่ยง ซึ่งเป็นการทำไร่ข้าวในที่สูงและมีการปล่อยที่ดินให้พักเพื่อฟื้นคืนความสมบูรณ์ 3) การใช้ที่ดินตามแบบม้ง เพื่อการปลูกฝิ่น วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาทั้งทางภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และสังคมวิทยา

ST Hm1 EC Charas Suwanwela and others, 1978, Opium Use and Dependence in Hill Tribe Villages in Thailand, Paper presented at the Conference on Opium Production, Trade and Use in the Golden Triangle, April 3-7, 1978, Philadelphia, U.S.A., Technical Report DH-6/78, Institute of Health Research, Chulalongkorn University, The Somsong Press Bangkok, 17 หน้า มีแผนที่

รายงานเล่มนี้กล่าวถึงพฤติกรรมการผลิตฝิ่น ค้าฝิ่น และเสพฝิ่นในหมู่บ้านชาวเขาในประเทศไทย ยกกรณีตัวอย่างบ้านแม่สุข อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นหมู่บ้านของม้งและกะเหรี่ยง

ST Hm1 EC Cohen, Paul T., 1984, "Opium and the Karen : A Study of Indebtedness in Northern Thailand", Journal of Southeast Asian Studies, Vol.XV, No.1, March 1984, หน้า 150-165

บทความนี้กล่าวถึงภาคเหนือของประเทศไทย ระบบเศรษฐกิจระหว่างกะเหรี่ยงและม้ง และพ่อค้าฮ่อ ประวัติของการค้าฝิ่น การที่กะเหรี่ยงไปรับจ้างเป็นแรงงานของม้งในไร่ฝิ่น การตกเป็นหนี้ของชาวกะเหรี่ยงทั้งการเป็นหนี้เงินและหนี้ข้าว ตอนท้ายกล่าวถึงความเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้น

ST Hm1 EC Hamilton, Jane 1970, "The Hill Tribes, Islands in the Middle of Opium, Guns and Politics", Bangkok World, August 16, 1970

บทความสั้นๆ นี้กล่าวถึงปัญหาของชาวเขาเรื่องการปลูกฝิ่นและเรื่องที่พักอาศัยอยู่ระหว่างการต่อสู้รุนแรงของประเทศมหาอำนาจ มีภาพชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงและม้งหลายภาพ

ST Hm1 EC Hearn, Robert M., 1974, Thai Government Programs in Refugee Relocation and Resettlement in Northern Thailand, Auburn, New York : Thailand Books, P.O.Box 643, June 1974, 273 หน้า

หนังสือเล่มนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลไทยที่มีต่อผู้อพยพชาวเขา และการจัดถิ่นที่อยู่ให้ ใช้ข้อมูลตัวอย่างจากการศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ชาวเขาเผ่าม้ง เย้า และถิ่น(ลัวะ) กล่าวถึงสถานการณ์การจัดที่ทำกินให้ผู้อพยพชาวเขาในจังหวัดน่าน เชียงราย และตาก และที่ตรงรอยต่อระหว่างสามจังหวัดคือ เพชรบูรณ์ พิษณุโลก และเลย หนังสือนี้ใช้เป็นวิทยานิพนธ์ M.A.Southeast Asian Studies and Thai Language เสนอต่อ The American University

ST Hm1 EC Kunstadter, Peter, E.C. Chapman and Sanga Sabhasri (editors), 1978, Farmers in the Forest Economic Development and Marginal Agriculture in Northern Thailand, East-West Center, the University Press of Hawaii, 402 หน้า

หนังสือเล่มนี้แบ่งออกเป็น 16 บท แต่ละบทแต่งโดยนักวิชาการชาวไทยบ้าง นักวิชาการชาวต่างประเทศบ้าง กล่าวถึงวิธีการทำเกษตรกรรมแบบต่างๆ ของชาวเขา ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นการทำไร่แบบเลื่อนลอย มีตัวอย่างในเรื่องของชนละว้า กะเหรี่ยงสะกอ กะเหรี่ยงโปว์ ม้ง ฯลฯ

ST Hm1 EC Michaud, Jean 1993 "The Social Anchoring of the Trekking Tourist Business in a Hmong Community of Northern Thailand," 21st Annual Conference of Canadian Council for Southeast Asian Studies. U. of Alberta, October 15 to 17 1993. 14 pages.

บทความนี้ ให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของการท่องเที่ยวแบบเดินเท้า(trekking) ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของหมู่บ้านม้งเขียว(Green Hmong) แห่งหนึ่งในภาคเหนือของประเทศไทย (ผู้เขียนใช้นามสมมุติกับหมู่บ้านนี้) การวิจัยพบว่า มีการเปลี่ยนแปลง ทางสังคมและวัฒนธรรมมากขึ้นเรื่อยๆ ในหมู่บ้านที่มีนักท่องเที่ยวนี้ เพราะเศรษฐกิจเปลี่ยนไป ชาวม้งขายของได้ ได้เงินจากการให้เช่าที่พักและอื่นๆ เมื่อมีฐานะดีขึ้น ชาวม้งจะซื้อของใช้สมัยใหม่ต่างๆ จากในเมือง ทำให้วิถีชีวิตของตนเปลี่ยนไป และดูเป็นคนเมืองมากขึ้น ซึ่งมีผลให้นักท่องเที่ยวเห็นว่า ชาวม้งเหล่านั้นมีวัฒนธรรมไม่เหมือนม้งแท้ๆ ทำให้หมู่บ้านดังกล่าว ดูน่าสนใจน้อยลง แนวโน้มที่ผู้จัดการทัวร์จะเปลี่ยนไปเลือกหมู่บ้านอื่นมาแทนจึงมีมากขึ้น ซึ่งเหตุการณ์เช่นนี้ได้เกิดมาแล้วกับหมู่บ้านชาวเขาหลายแห่ง นอกจากนี้ผู้วิจัยให้ความเห็นว่า ทางของไทยไม่ได้ให้ความสนใจกับการเปลี่ยนแปลงนี้มากนัก เพราะการที่ม้งหันมาขายของแทนที่จะไปเพาะปลูก ก็นับว่าช่วยลดพื้นที่ป่าถูกถากถางและการที่ม้ง "สมัยใหม่" ขึ้น ก็ทำให้กลายเป็นคนไทยมากขึ้น นับได้ว่าสนองกระบวนการ "ทำให้เป็นไทย" ที่ดำเนินอยู่นี้ด้วย

ST Hm1 EC Roy, Edward Van 1965, Economic Frontiers : A Study of Economies in the Hills of North Thailand Ph.D dissertation, the University of Texas, 1965, 219 หน้า

วิทยานิพนธ์ทางเศรษฐศาสตร์ฉบับนี้กล่าวถึงลักษณะทางเศรษฐกิจของสังคมเมืองในที่ราบ และสังคมที่ทำไร่เลื่อนลอยบนภูเขาในภาคเหนือของประเทศไทย ยกตัวอย่างหมู่บ้านม้งและมุเซอ พูดถึงสถานภาพทางเศรษฐกิจของการทำไร่ชา ตอนท้ายวิทยานิพนธ์นี้มองเศรษฐกิจในฐานะที่เป็นปัจจัยทางวัฒนธรรม

ST Hm1 EC เจษฎา มิ่งฉาย 2537 "ความพึงพอใจของเกษตรกรชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง ที่มีต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาเฉพาะพื้นที่อำเภอพบพระ จังหวัดตาก" วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท บัณฑิต ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ 197 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้ เสนอผลงานเกี่ยวกับความพึงพอใจของเกษตรกรชาวไทยภูเขา เผ่าม้งที่มีต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาเฉพาะพื้นที่อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ผู้วิจัยพบว่า เกษตรกรชาวไทยภูเขาเผ่าม้งมีความพึงพอใจในผลการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ 1) ผลการดำเนินงานพัฒนาด้านสังคม 2) ผลการดำเนินงาน พัฒนาด้านการเมืองการปกครอง 3) ผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ดำเนินงานในโครงการฯ 4) ผลการดำเนินงานพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ผู้วิจัยยังได้เสนอปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกร ชาวไทยภูเขาเผ่าม้งในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตคือ 1) ขาดน้ำการเกษตรจากชลประทาน 2) ราคาผลผลิตตกต่ำ 3) ที่ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ 4) มีการบุกรุกพื้นที่สาธารณประโยชน์ 5) ขาดเวรยามป้องกันภัยในหมู่บ้าน 6) ได้รับสัญชาติไทยล่าช้า 7) ขาดปกครองและพัฒนาไม่สามารถแก้ไขปัญหาในระยะยาวสำหรับพวกตนได้

ST Hm1 EC ดิสร ภูสาระ 2536 "การศึกษาเปรียบเทียบการยอมรับนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจสังคมของชาวม้งที่ตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่ราบกับบนภูเขา ในกิ่งอำเภอ เวียงแก่น จังหวัดเชียงราย" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต สาขาวิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 154 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ แสดงให้เห็นถึงความแตกต่าง ระหว่างการยอมรับนวัตกรรมและสภาพเศรษฐกิจสังคมของชาวม้งที่ตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่ราบกับบนภูเขา คือ ตัวแปรที่ชาวม้ง บนพื้นที่ราบมีค่าสูงกว่าชาวม้งบนภูเขาได้แก่ การใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร การรักษาพยาบาล การคุมกำเนิด รายได้ ขนาดของพื้นที่ทำการเกษตร การนับถือศาสนา การก่อสร้าง บ้านเรือน อุปกรณ์เครื่องใช้ในครัวเรือน และการแต่งกาย ส่วนตัวแปรที่ชาวม้งบนพื้นที่ราบ มีค่าต่ำกว่าชาวม้งบนภูเขาได้แก่ การปลูกพืชชนิดใหม่ การใช้ปุ๋ยเคมี การขยายปราบศัตรูพืช ความเชื่อถือเรื่องโชคลาง และการเข้าเป็นสมาชิกในกลุ่มกิจกรรม นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า ค่าสหสัมพันธ์ทุกค่า ระหว่างการยอมรับนวัตกรรมกับสภาพเศรษฐกิจสังคมของชาวม้งบน พื้นที่ราบกับบนภูเขามีค่าแตกต่างกัน

ST Hm1 ED ภาวนา ก้อนกลีบ 2536 "การยอมรับสิ่งใหม่ของชาวเขาเผ่าม้งในชุมชนพื้นราบ: ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยมะนาว ถึงอำเภอแม่อาง จังหวัดเชียงใหม่" วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาแบบอิสระ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ 190 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้แสดงให้เห็นว่า ชาวเขาเผ่าม้งที่อพยพลงมาสร้างชุมชนใหม่ร่วมกับ คนไทย พื้นราบส่วนใหญ่มีความพร้อม และยอมรับในสิ่งใหม่ตามโครงสร้างของสังคมได้ดี ทั้งปริมาณและคุณภาพ จนมีสภาพการดำรงชีวิตที่คล้ายคลึงกับคนไทยพื้นราบในชุมชนเดียวกัน ทั้งด้านการศึกษา ด้าน ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ด้านรวมกลุ่ม ด้วยอิทธิพลของปัจจัยในการยอมรับ 4 ด้านคือ ตัวนวัตกรรม ตัวผู้รับนวัตกรรม ช่องทางการรับสื่อความรู้ และสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้เกิด กระบวนการเรียนรู้จากธรรมชาติทางการศึกษา ทั้งระดับบุคคลและระดับกลุ่มหรือสังคม ด้วยความเข้ม แข็งของนวัตกรรมใหม่ ทำให้ชาวเขา เผ่าม้งตัดสินใจยอมรับสิ่งใหม่ในสังคมชุมชน ทั้งแนวคิดและสิ่ง ปฏิบัติอย่างสัมพันธ์เชื่อมโยง และต่างก็เป็นปัจจัยในการยอมรับซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า ธรรมชาติทาง การศึกษาที่ชาวเขาเผ่าม้งเรียนรู้ และยอมรับสิ่งใหม่ในสังคมชุมชนพื้นราบได้มากที่สุดคือ การเรียนรู้ด้วยตนเองจากการสังเกต จดจำ นำไปปฏิบัติ

ST Hm1 ED อัญชัย อินคำ 2536 "การศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกซ่อมเสริมนักเรียน ชาวเขาเผ่าแม้วชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาด้านการอ่านออกเสียงตัวสะกดไม่ชัดเจน" วิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 458 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้ เสนอผลงานวิจัยคือ สร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกซ่อมเสริม การอ่าน ออกเสียงคำที่มีตัวสะกดให้นักเรียนชาวเขาเผ่าแม้วชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อำเภอ แม่สอย จังหวัดตาก ที่ มีปัญหาการออกเสียงตัวสะกดไม่ชัดเจน ซึ่งประสิทธิภาพของแบบฝึก ซ่อมเสริมดังกล่าวมีประสิทธิภาพ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แสดงว่าแบบฝึกซ่อมเสริมการอ่าน ออกเสียงคำที่มีตัวสะกดมีประสิทธิภาพสูงเชื่อถือ ได้

ST Hm1 EG Mischung, Roland 1986, Environmental "Adaptation" Among Upland Peoples of Northern Thailand : A Karen/Hmong (Meo) Case Study, รายงานการวิจัยเสนอต่อสำนักงาน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, โรเนียว, เย็บเล่ม, 135 หน้า

รายงานการวิจัยนี้แสดงผลการวิจัยภาคสนามที่ได้ทำในบริเวณดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ ในระหว่าง ค.ศ 1982-1985 เปรียบเทียบการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมของชาวกระเหรี่ยงและชาวม้ง การวิจัยนี้ได้กล่าวถึง ประวัติของหมู่บ้าน ประชากรและโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจ ศาสนาและกรอบ ความคิดที่ชนกลุ่มชาติพันธุ์นี้มีต่อสถานที่ตั้งหมู่บ้านและสิ่งแวดล้อมที่เขาอยู่

ST Hm1 EG สมบูรณ์ สุขสำราญ 2533/1989 ทรรศนะและความคาดหวังของผู้อพยพอินโดจีน
กรุงเทพ : สถาบันสารานุกรม มูลนิธิประชากร 100 หน้า

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงทรรศนะและความคาดหวังของผู้อพยพชาวลาว ชาวเขา และชาวกัมพูชา
ในประเทศไทย บทที่กล่าวถึงชาวเขาเผ่าม้ง ซึ่งอยู่ในศูนย์อพยพที่บ้านวินัย จังหวัด เลย จำนวน 4 หมู่
คน (ก.พ.2531) ชาวเขาเหล่านี้ส่วนใหญ่พอใจที่ได้อยู่ในศูนย์อพยพ เพราะหนีภัยมาจากลาว และไม่ชอบ
ระบบคอมมิวนิสต์ แต่จะรู้สึกอึดอัดพอควร เพราะมักไม่มีอะไรจะทำ ไม่มีที่ทำกิน เลี้ยงสัตว์ไม่ได้ ชาวเขา
ที่มีอายุมากมักไม่อยากอพยพไปอยู่ประเทศที่สาม (คือประเทศในอเมริกาและยุโรป) แต่สำหรับผู้มีอายุน้อย
อยากไปอยู่ที่นั่น เพราะดูเหมือนจะดีกว่าอยู่ในศูนย์ โดยไม่มีอะไรทำเป็นอาชีพการ

ST Hm1 HL Charas Suwanwela and others, 1978, Primary Health Care in the Hill Tribe
Villages, Paper prepared for the WHO Workshop on Prevention and Treatment of Drug
Dependence, Alexandria, Egypt, 16-21 October, 1978, Institute of Health Research,
Chulalongkorn University, โรเนียว, เย็บเล่ม, 10 หน้า

รายงานเล่มนี้กล่าวถึงการให้บริการสาธารณสุขมูลฐานแก่หมู่บ้านชาวเขาในบริเวณที่มีการผลิต
ฝิ่น ยกตัวอย่างจากกรณีบ้านผุยใกล้ห้วยแม่สุข อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ตอนใต้คาบเกี่ยวกับ
บริเวณจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นบริเวณที่มีชาวเขาเผ่าม้งและกะเหรี่ยง กล่าวถึงปัญหาเรื่อง
สุขภาพอนามัยในชาวเขา การติดยา การให้บริการสาธารณสุขมูลฐาน กล่าวถึงการอบรมอาสาสมัคร
สาธารณสุขในหมู่บ้าน วัตถุประสงค์ วิธีการอบรม และประเมินผลโครงการ

ST Hm1 HL Charas Suwanwela and others, 1978, Socio-Economic Realities and Their
Implications in the Treatment of Drug Dependent Persons, Institute of Health Research,
Chulalongkorn University, โรเนียว, เย็บเล่ม, 13 หน้า

รายงานเล่มนี้กล่าวถึงความยากจนและการติดยาของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงที่บ้านผุยใกล้ห้วยแม่
สุข อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ตอนท้ายของรายงานกล่าวถึงกรณีชาวเขาเผ่าม้งที่ห้วยแม่สุข และ
กรณีของชาวเขาเผ่าลีซอที่ดอยสามหมื่น อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ กล่าวถึงการติดยาใน
ชุมชนแออัดในกรุงเทพ กล่าวถึงการรักษา สาเหตุสำคัญของปัญหา ค่าใช้จ่ายในการรักษา การรักษาตาม
วัดต่างๆ

ST Hm1 HL Charas Suwanwela and others, 1979, Preliminary Report of Health Care
Delivery Research, Technical Report No.DH-9/79, Institute of Health Research, Chulalongkorn
University, โรเนียว, เย็บเล่ม, 12 หน้า มีตารางและแผนที่

รายงานเล่มนี้กล่าวถึงการให้บริการสาธารณสุขแก่หมู่บ้านในที่ห่างไกล ยกตัวอย่างจากกรณี

ตำบลแม่ตื่น อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วย 33 หมู่บ้าน เป็นหมู่บ้านกะเหรี่ยง ม้ง และมุเซอ กล่าวถึงจำนวนประชากร การเกิด การตาย และการตายในทารก การศึกษา อาชีพ การให้ ภูมิคุ้มกันโรค การสาธารณสุข การติดฝิ่น กล่าวถึงการอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขในหมู่บ้าน ปัญหา และแนวทางการแก้ไขในอนาคต

ST Hm1 HL Peerasit Kamnuansilpa, Peter Kunstadter and Nanta Auamkul, 1987, Hill Tribe Health and Family Planning : Result of a Survey of Hmong (Meo) and Karen Households in Northern Thailand, Published by the Family Health Division, Department of Health, Ministry of Public Health, Bangkok, โรเนียว เย็บเล่ม, 92 หน้า

การศึกษาเรื่องสุขภาพอนามัยของชาวเขาเผ่าม้งและกะเหรี่ยงในจังหวัดตาก และแม่ฮ่องสอน ศึกษาลักษณะของที่อยู่อาศัย สุขลักษณะ อาหารการกินและพฤติกรรมการบริโภค การขาดแคลนข้าว ศึกษาลักษณะโครงสร้างทางประชากรและสังคม การศึกษา อาชีพ วิเคราะห์ภาวะการเจริญพันธุ์ ขนาด ของครอบครัวที่ประสงค์ การคุมกำเนิด การบริบาลเลี้ยงดูทารก การให้วัคซีนในเด็ก การให้นมมารดา และการหย่านม มีบทสรุปและข้อเสนอแนะ

ST Hm1 HL กาญจนา ประชาพิพัฒน์ และคนอื่นๆ 2538 "การสำรวจคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมของชุมชนชาวเขาเผ่าม้งในประเทศไทย = Quality of life and environment of Hmong in Thailand" รายงานการวิจัย ศูนย์พัฒนาอนามัยชาวเขา กรมอนามัย 18 หน้า.

รายงานการวิจัยนี้ได้กล่าวถึง การสำรวจคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมของชุมชน ชาวเขาเผ่าม้ง พบว่า ในกลุ่มสตรีหญิงวัยเจริญพันธุ์ที่แต่งงานแล้วยังอยู่กินกับสามีส่วนใหญ่ มีอายุ 20-29 ปี มีการคุม กำเนิดร้อยละ 39.4 แต่เป็นวิธีถาวรเพียงร้อยละ 7.8 ไม่พบหมั้นช่ายในชาวเขาเผ่าม้งเลย สตรีมีบุตร คนแรกอายุต่ำกว่า 20 ปี เด็กที่มีน้ำหนักแรกเกิด 3,000 กิโลกรัมขึ้นไปมีเพียงร้อยละ 62 มารดาส่วนใหญ่ไม่ได้รับการฝากครรภ์ และไม่ได้รับการตรวจฟันและเหงือก รวมทั้งไม่ได้รับวัคซีนป้องกันบาดทะยัก ไม่ได้รับการคลอดที่ถูกต้องและไม่ได้รับการดูแลหลังคลอด ในกลุ่มเด็ก 0-5 ปี พบว่าส่วนใหญ่ขาดสมุด บันทึสุขภาพแม่และเด็ก ไม่ได้รับการชั่งน้ำหนักจากเจ้าหน้าที่ มีเด็กขาดสารอาหาร และไม่ได้รับวัคซีน ป้องกันโรคหัด คอตีบ ไอกรณ บาดทะยัก ตับอักเสบบี เป็นจำนวนมาก ในกลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีเด็กน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 31.7 ส่วนน้อยได้รับการตรวจฟันแปรงฟันหลังอาหาร และอมฟลู ออไรด์ ทางด้านงานอนามัยสิ่งแวดล้อมชาวเขาเผ่าม้งส่วนใหญ่มีส่วนร่วมถูกหลักสุขาภิบาล สภาพที่อยู่อาศัย คงทนถาวร แต่มีส่วนน้อยมีน้ำสะอาดเพียงพอตลอดปีและมีความเป็นระเบียบภายในบ้านเรือน

ST Hm1 HL นพดล ศักดิ์เจริญชัยกุล 2538 "การศึกษามาตรการป้องกันปัญหาเสพติดใน ชุม ชนชาวเขา: ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนชาวเขาเผ่าม้ง ตำบลขี้เหล็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัด เพชรบูรณ์"

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 154 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้เสนอผลงานวิจัยคือ ผู้เสพติดชาวม้งส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นอย่างดี สาเหตุที่ติดยาเสพติด ส่วนใหญ่มาจากการเจ็บป่วย และช่วยให้คลายปวดเมื่อยร่างกายจากการทำงาน ปัญหาในการ ดำเนินการป้องกันได้แก่ เจ้าหน้าที่บาง คนมีส่วนรู้เห็นการซื้อขายยาเสพติดในชุมชน การ ลงโทษผู้ค้ายาเสพติดน้อยเกินไป การจัดสรรงบประมาณไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ มีผู้ค้า ยาเสพติดในชุมชนจำนวนมาก ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับยาเสพติดน้อย มีการใช้ยาเสพติดด้านประเพณี วัฒนธรรม และรักษาโรค ส่วนมาตรการในการ ดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดได้แก่ ส่งเสริมให้ครอบครัวรู้จักดูแลเอาใจใส่สมาชิกภายในครอบครัว อย่าง สม่าเสมอ เผยแพร่ข่าวสารโดยออกเสียงตามสายทางหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน ผูกอาชีพ ในหมู่บ้าน ให้การสงเคราะห์แก่ผู้ที่เข้ารับการบำบัดรักษา ใช้สุนัขสงครามในการตรวจสอบ เพิ่มบทลงโทษแก่ผู้ ค้ายาเสพติดให้มากขึ้น เลิกใช้ยาเสพติดรับรองแขกในชุมชน ปราบปราม พ่อค้ายาเสพติดในชุมชน

ST Hm1 HL พัทรินทร์ สิริสุนทร 2531 "พฤติกรรมการรักษาเยียวยาตนเองด้วยฝิ่นของชาวม้ง ที่เจ็บป่วย: ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนม้งแห่งหนึ่งในจังหวัดเพชรบูรณ์" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหิดล 207 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ผู้วิจัยพบว่า พฤติกรรมการรักษาเยียวยาของชาวม้งที่เจ็บป่วยมีลักษณะเป็น ขั้นตอนแตกต่างกันไปตามความรุนแรงของอาการเจ็บป่วย กล่าวคือ อาการในระดับเล็กน้อย กลุ่มผู้ ป่วยที่เสพยาฝิ่นจะมีพฤติกรรมรักษาเยียวยาตนเองด้วยการ ใช้ฝิ่นในทันทีที่รับรู้และประเมินความ รุนแรงของโรคแล้ว ส่วนผู้ป่วยที่ใช้ฝิ่นชั่วคราวจะอดทนรออาการไปก่อนเมื่อไม่หายจึงใช้ฝิ่น 1-3 ครั้ง และหยุดทันทีที่อาการป่วยหายไป ส่วนผู้ป่วยที่ไม่ใช้ฝิ่นจะเริ่มต้นด้วยการอดทนรออาการ เมื่อไม่หาย จึงไปซื้อยาจากร้านขายยา ในชุมชนหรือกินยาเก่าที่เหลือจากการใช้รักษาในครั้งก่อน ในอาการป่วย ระดับปานกลาง ผู้ป่วยที่เสพยาฝิ่นจะเพิ่มปริมาณฝิ่นที่ใช้ขึ้นอีก 1-10 ครั้ง แล้วหยุดใช้ทันทีที่ประเมิน ว่าอาการป่วยที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับรุนแรงเกินกว่าที่จะใช้ฝิ่นรักษาได้ และไปรับบริการที่คลินิก เอกชนทั้ง ในและนอกชุมชน และโรงพยาบาลชุมชนเลย ส่วนอาการในระดับรุนแรงไม่พบว่า มีผู้ป่วยรายใดที่ยังคง รักษาตนเองอยู่ แต่จะตรงไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลประจำจังหวัดในทันทีที่สามารถทำได้

ST Hm1 HL พิศมัย วิบูลย์สวัสดิ์ 2535 "การศึกษาระดับความต้องการและสุขภาพจิตของ ชาว ไทยภูเขาเผ่าม้งกับชาวไทยชนบทในจังหวัดเชียงใหม่ = A Study of need hierarchy and mental heath between Hmong hilltribes and rural villagers in Chiang Mai province" รายงานการวิจัย ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 87 หน้า.

รายงานการวิจัยเล่มนี้ศึกษาพบว่า ระดับความต้องการขั้นต่างๆ ของบุคคล มีส่วนสัมพันธ์กับ คุณภาพชีวิตหรือสุขภาพจิตมากกว่าสุขภาพทางกาย กลุ่มชาวเขาเผ่าม้งมีความต้องการชื่อเสียง และ

แสดงความรู้สึกไม่ค่อยพึงพอใจต่อคุณภาพชีวิตด้านต่างๆ แตกต่างจากกลุ่มชาวไทยในเขตชนบท ปัจจัยที่เป็นปัญหาหลักคือ ความไม่พึงพอใจต่อสภาพเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ยังพบว่าเพศชายและเพศหญิงมีการรับรู้คุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน แต่กลุ่มผู้สูง อายุจะปรับตัวได้ดีกว่า และแสดงความรู้สึกพึงพอใจต่อชีวิตในด้านต่างๆ สูงกว่าผู้อยู่ในวัยหนุ่มสาว

ST Hm1 HL อาภาพร เมษะมาน 2535 "ประสิทธิผลของการสอนเรื่องการคุมกำเนิด แก่ชาวเขาเผ่าม้งโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข กับการสอนโดยผ่านผู้อาวุโสชายชาวเขาเผ่าม้ง ในอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาพยาบาล สาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 102 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ เสนอการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการสอนเรื่องการคุมกำเนิด แก่ชาวเขาเผ่าม้งโดยใช้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข กับการสอนโดยผ่านผู้อาวุโสชายที่ได้รับการสอนและการอบรมจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขแล้ว มีผลสรุปดังนี้คือ การสอนการคุมกำเนิดชาย โดยผู้อาวุโสชายทำให้เกิดทัศนคติ และการสนับสนุนภรรยาในเรื่องการคุมกำเนิดภายหลัง การทดลองมากกว่าการสอนโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขโดยตรง แม้การสอนด้วยวิธีทั้งสองจะให้ผลดีใกล้เคียงกัน แต่การสอนโดยผู้อาวุโสชายในหมู่บ้านจะได้ผลดีกว่า เนื่องจากชาวเขา เผ่าม้งมีความเชื่อถือ ศรัทธา และใกล้ชิดผู้อาวุโสมาก ทำให้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และการพัฒนาในด้านอื่นๆ มากกว่าการสอนโดยเจ้าหน้าที่อาวุโสโดยตรง

ST Hm1 HP Hearn, Robert M., 1974, Thai Government Programs in Refugee Relocation and Resettlement in Northern Thailand, Auburn, New York : Thailand Books, P.O.Box 643, June 1974, 273 หน้า

หนังสือเล่มนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลไทยที่มีต่อผู้อพยพชาวเขา และการจัดถิ่นที่อยู่ให้ ใช้ข้อมูลตัวอย่างจากการศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ชาวเขาเผ่าม้ง เย้า และถิ่น(ลัวะ) กล่าวถึงสถานการณ์การจัดที่หากินให้ผู้อพยพชาวเขาในจังหวัดน่าน เชียงราย และตาก และที่ตรงรอยต่อระหว่างสามจังหวัดคือ เพชรบูรณ์ พิษณุโลก และเลย หนังสือนี้ใช้เป็นวิทยานิพนธ์ M.A.Southeast Asian Studies and Thai Language เสนอต่อ The American University

ST Hm1 HP Renard, Ronald D., Prasert Bhandhachat, G. Lamar Robert และคนอื่นๆ, 1988, Changes in the Northern Thai Hills : An Examination of the Impact of Hill Tribe Development Work 1957-1987, Research and Development Center, payap University, Thailand, Research Report No.42, 192 หน้า

ศึกษาบริเวณพื้นที่ดอยอินทนนท์ โดยศึกษาในกลุ่มชาติพันธุ์ม้งและกะเหรี่ยง ศึกษาลักษณะ

สภาพแวดล้อมที่มาทางประวัติศาสตร์ กล่าวถึงงานพัฒนาที่เกิดขึ้นในรอบ 30 ปี ในเจ็ดหมู่บ้าน มีข้อเสนอแนะและกล่าวถึงบทบาทของ Thai-Norwegian Church Aid Highland Development Project

ST Hm1 HP เจษฎา มิ่งฉาย 2537 "ความพึงพอใจของเกษตรกรชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง ที่มีต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาเฉพาะพื้นที่อำเภอพบพระ จังหวัดตาก" วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ 197 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้ เสนอผลงานเกี่ยวกับความพึงพอใจของเกษตรกรชาวไทยภูเขา เผ่าม้งที่มีต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาเฉพาะพื้นที่อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ผู้วิจัยพบว่า เกษตรกรชาวไทยภูเขาเผ่าม้งมีความพึงพอใจในผลการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ 1) ผลการดำเนินงานพัฒนาด้านสังคม 2) ผลการดำเนินงาน พัฒนาด้านการเมืองการปกครอง 3) ผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ดำเนินงานในโครงการฯ 4) ผลการดำเนินงานพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ผู้วิจัยยังได้เสนอปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกร ชาวไทยภูเขาเผ่าม้งในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตคือ 1) ขาดน้ำการเกษตรจากชลประทาน 2) ราคาผลผลิตตกต่ำ 3) ที่ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ 4) มีการบุกรุกพื้นที่สาธารณประโยชน์ 5) ขาดเวรยามป้องกันภัยในหมู่บ้าน 6) ได้รับสัญชาติไทยล่าช้า 7) ขาดปกครองและพัฒนาไม่สามารถแก้ไขปัญหาในระยะยาวสำหรับพวกตนได้

ST Hm1 HP นพดล ศักดิ์เจริญชัยกุล 2538 "การศึกษามาตรการป้องกันปัญหายาเสพติดใน ชุมชนชาวเขา: ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนชาวเขาเผ่าม้ง ตำบลขี้เหล็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัด เพชรบูรณ์" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ 154 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้เสนอผลงานวิจัยคือ ผู้เสพติดชาวม้งส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มากกว่าเพศหญิง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นอย่างดี สาเหตุที่ติดยาเสพติด ส่วนใหญ่มาจากการเจ็บป่วย และช่วยให้คลายปวดเมื่อยร่างกายจากการทำงาน ปัญหาในการ ดำเนินการป้องกันได้แก่ เจ้าหน้าที่บาง คนมีส่วนรู้เห็นการซื้อขายยาเสพติดในชุมชน การ ลงโทษผู้ค้ายาเสพติดน้อยเกินไป การจัดสรรงบประมาณไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ มีผู้ค้า ยาเสพติดในชุมชนจำนวนมาก ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดน้อย มีการ ใช้ยาเสพติดด้านประเพณี วัฒนธรรม และรักษาโรค ส่วนมาตรการในการดำเนินการป้องกันปัญหาเสพติดได้แก่ ส่งเสริมให้ครอบครัวรู้จักดูแลเอาใจใส่สมาชิกภายในครอบครัวอย่าง สม่าเสมอ เผยแพร่ข่าวสารโดยออกเสียงตามสายทางหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน ผูกอาชีพในหมู่บ้าน ให้การสงเคราะห์แก่ผู้ที่เข้ารับการบำบัดรักษา ใช้สุนัขสงครามในการตรวจสอบ เพิ่มบทลงโทษแก่ผู้ค้ายาเสพติดให้มากขึ้น เลิกใช้ยาเสพติดรับรองแขกในชุมชน ปราปราม พ่อค้ายาเสพติดในชุมชน

ST Hm1 LC สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 2526 "สภาพสังคม เศรษฐกิจและพฤติกรรมการสื่อสารของชาวเขาเผ่าเย้า ม้ง และถิ่นในจังหวัดน่าน: ข้อเสนอแนะสำหรับการวางแผนผลิตสื่อเพื่อการเผยแพร่วัฒนธรรม" รายงานการวิจัย กองควบคุม พิษเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 161 หน้า.

รายงานการวิจัยนี้ศึกษาโครงการผลิตสื่อเพื่อการนิเทศ์ชาวเขา จังหวัดน่าน จาก สถานภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และจิตวิทยา ของชาวเขา 3 กลุ่มคือ ม้ง เย้า และถิ่น พบว่า วิถีเป็นสื่อมวลชนที่แพร่หลายที่สุด และกว่าครึ่งหนึ่งของครัวเรือนชาวเขามีวิทยุเป็นของตนเอง สถานที่ที่เปิดรับฟังเป็นประจำคือ สถานีวิทยุแห่งประเทศไทยจังหวัดน่าน ชาวเขาต้องการ ให้เพิ่มรายการแนะนำความรู้ทางการเกษตร ดังนั้น กองควบคุมพิษเสพติดจึงได้วางแผนงาน ผลิตสื่อหลักใหญ่เป็นประเภทเสียงคือ รายการวิทยุ และเสริมสื่อประเภทที่สามารถได้ยินและได้เห็นพร้อมๆ กัน คือสไลด์ประกอบเสียง หรือแผ่นเลี่ยนประกอบเสียง โดยเนื้อหาในการ สื่อสารจะสอดคล้องกับความต้องการของชาวเขา และจารีต วัฒนธรรม ประเพณี และมีความง่ายต่อการเข้าใจภาษา โดยจัดทำขึ้น 7 ภาษา คือ ภาษาไทย และภาษาชาวเขากอีก 6 ภาษา ได้แก่ ม้ง เย้า กะเหรี่ยง มูเซอ ลีซอ และอีก้อ พร้อมทั้งจัดทำคู่มือการใช้สื่อไปพร้อมกัน ด้วย

ST Hm1 LC อัญชัญ อินคำ 2536 "การศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกซ่อมเสริมนักเรียน ชาวเขาเผ่าแม้วชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาด้านการอ่านออกเสียงตัวสะกดไม่ชัดเจน" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 458 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้ เสนอผลงานวิจัยคือ สร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกซ่อมเสริม การอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดให้นักเรียนชาวเขาเผ่าแม้วชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อำเภอ แม่สอด จังหวัดตาก ที่มีปัญหาการออกเสียงตัวสะกดไม่ชัดเจน ซึ่งประสิทธิภาพของแบบฝึก ซ่อมเสริมดังกล่าวมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แสดงว่าแบบฝึกซ่อมเสริมการอ่าน ออกเสียงคำที่มีตัวสะกดมีประสิทธิภาพสูงเชื่อถือได้

ST Hm1 MI มจิต สัจสัญญาวุฒิ 2537 "ปัญหาในการอพยพชาวเขาลงสู่พื้นที่ราบ: กรณีศึกษาเผ่าม้ง อำเภอปาง จังหวัดพะเยา" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการเมืองและการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 191 หน้า.

วิทยานิพนธ์สรุปผลการวิจัยว่า การอพยพชาวเขาลงไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ราบ ไม่สามารถควบคุมให้ชาวเขาทั้งหมดทำกินเฉพาะในเขตที่ดินที่จัดสรรให้ เพราะว่าชาวเขา ไม่สามารถอาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ราบที่จัดสรรให้ได้ดีเท่าที่เคยอยู่อาศัยมาก่อน และมีแนวโน้มที่ชาวเขาบางส่วนจะอพยพกลับขึ้นไปพักอาศัยบนเขา เพื่อทำการเกษตรเช่นเดิม โดยมีปัจจัยหลักที่ทำให้ชาวเขาไม่ชอบพักอาศัยบนพื้นที่ราบ คือปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และมีปัญหาด้านการผสมกลมกลืนกับชาวพื้นราบ เนื่องจากมีความแตกต่างกันทางด้านขนบ ธรรมเนียม ประเพณี ทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อเป็นอุปสรรคที่สำคัญ

ST Hm1 PP Benchavan Tongsiri, 1987, "Fertility and Migration of the Hilltribes in Maehongsorn Province" in Population and Development Projects in Thailand Field Studies edited by Suchart Prasith-rathsint, Steering and Review Committee Microlevel Studies Program on Population and Development Interaction in Thailand, pp.436-476

บทความนี้กล่าวถึงภาวะการเจริญพันธุ์และการอพยพของชาวเขาในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยในอำเภอปาย และอำเภอเมือง ในหมู่บ้านกลุ่มชาติพันธุ์ม้ง กะเหรี่ยง และลีซอ ผลการศึกษาพบว่าประชากรที่ศึกษามีภาวะการเจริญพันธุ์มากกว่ากลุ่มชาวไทยในพื้นที่รอบ การคุมกำเนิดได้ถูกนำไปเผยแพร่ใน 59% ของกลุ่มชาวเขานำมาศึกษา แต่เพียง 20% เท่านั้นที่สนใจจะใช้ ภาวะการเจริญพันธุ์ที่สูงและการมีระบบเศรษฐกิจแบบปลูกฝิ่นทำให้มีการอพยพของประชากรจำนวนมาก ชาวม้งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีภาวะการเจริญพันธุ์สูงสุดและกับปลูกฝิ่นมากที่สุดด้วย

ST Hm1 PP Kunstadter, Peter, 1983, "Demographic Differentials in a Rapidly Changing Mixed Ethnic Population in Northwestern Thailand" Paper presented at the Occasional Seminar, Nihon University Population Research Institute, Tokyo, 7 September 1983, โรเนียวเย็บเล่ม, 31 หน้า

บทความนี้กล่าวถึงประชากรชาวเขาเผ่า ม้ง ละว้า และกะเหรี่ยง ศึกษาอัตราการตาย ภาวะการเจริญพันธุ์ การแต่งงานและการมีบุตร กล่าวถึงชาวม้งที่มีการเจริญพันธุ์สูงมาก กล่าวถึงการอพยพย้ายถิ่นที่อยู่ มีบทสรุป

ST Hm1 PP สมภพ มณีเวช 2533 "การศึกษาค่านิยมต่อการมีบุตรของสตรีชาวเขาเผ่าม้งและเผ่ากะเหรี่ยงในจังหวัดเชียงใหม่" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาประชากรศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล 108 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้เสนอผลงานวิจัยคือ สตรีชาวเขาเผ่าม้งและเผ่ากะเหรี่ยงมีค่านิยม ต่อการมีบุตรระดับค่อนข้างสูงเท่าๆกัน สตรีชาวเขาเผ่าม้งและเผ่ากะเหรี่ยงส่วนใหญ่ให้คุณ ค่าต่อการมีบุตรรวมทุกด้านในระดับมากที่สุด จำแนกได้เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยคือ คุณค่าด้านเศรษฐกิจและความมั่นคง คุณค่าด้านอาหาร คุณค่าด้านความเป็นปึกแผ่นของ ครอบครัวและการสืบสกุล และคุณค่าทางการพัฒนาตนเอง นอกจากนี้ระดับคุณค่าต่อการ มีบุตรไม่ขึ้นอยู่กับอายุ จำนวนบุตร โครงสร้างครอบครัว อาชีพฐานะของครอบครัว การศึกษา และศาสนา

ST Hm1 SS Culas, Christian 1994 "The Cultural Change and the Structures of Social Organisation of the Hmong of Thailand". Profect report. 32 pages

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยทางมานุษยวิทยาวัฒนธรรม ผู้วิจัยศึกษาการเปลี่ยนแปลงทาง

วัฒนธรรมและศึกษาโครงสร้างทางสังคมของม้งในจังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาทั้งสังคมชาวม้งที่อยู่ไกลเมือง ไกลเมือง และที่อาศัยอยู่ในเมือง(กลุ่มที่มีชีวิตเกี่ยวข้องกับคนไทย) ผู้วิจัยพบว่า ผู้ที่อยู่ไกลเมืองยังคงมีวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมทำการเกษตรเป็นหลัก ส่วนผู้ที่อยู่ ไกลเมืองหรืออพยพเข้ามาอยู่ในเมืองมักเปลี่ยนอาชีพมาเป็นพ่อค้าแม่ค้าขายของที่ระลึก หรือ มารับจ้างทำงาน การอพยพเข้าสู่เมืองมักเกิดจากการขาดแคลนที่ดินทำกิน หรือเพราะผู้อพยพมีญาติหรือคนคุ้นเคยที่อยู่ในเมืองอยู่แล้ว ผู้อพยพช่วงแรกๆ จะเป็นผู้อายุน้อย (20-35 ปี) ซึ่งในสังคมดั้งเดิมคนเหล่านี้มักได้รับความช่วยเหลือจากผู้อาวุโสสูงกว่า แต่ในกรณี ของการอพยพ ผู้มาทีหลังซึ่งมีอายุมากกว่า อาวุโสกว่า มักได้รับความช่วยเหลือจากผู้มาก่อน ซึ่งอ่อนวัยกว่า นี่เป็นการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างหนึ่งของชาวม้ง

ST Hm1 SS Michaud, Jean 1993 "The Social Anchoring of the Trekking Tourist Business in a Hmong Community of Northern Thailand," 21st Annual Conference of Canadian Council for Southeast Asian Studies. U. of Alberta, October 15 to 17 1993. 14 pages.

บทความนี้ ให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของการท่องเที่ยวแบบเดินเท้า(trekking) ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของหมู่บ้านม้งเขียว(Green Hmong) แห่งหนึ่งในภาคเหนือของประเทศไทย (ผู้เขียนใช้นามสมมุติกับหมู่บ้านนี้) การวิจัยพบว่า มีการเปลี่ยนแปลง ทางสังคมและวัฒนธรรมมากขึ้นเรื่อยๆในหมู่บ้านที่มีนักท่องเที่ยวนี้ เพราะเศรษฐกิจเปลี่ยนไป ชาวม้งขายของได้ ได้เงินจากการให้เช่าที่พักและอื่นๆ เมื่อมีฐานะดีขึ้น ชาวม้งจะซื้อของใช้สมัยใหม่ต่างๆ จากในเมือง ทำให้วิถีชีวิตของตนเปลี่ยนไป แลดูเป็นคนเมืองมากขึ้น ซึ่งมีผล ให้นักท่องเที่ยวเห็นว่า ชาวม้งเหล่านั้นมีวัฒนธรรมไม่เหมือนม้งแท้ๆ ทำให้หมู่บ้านดังกล่าว ดูน่าสนใจน้อยลง แนวโน้มที่ผู้จัดการทัวร์จะเปลี่ยนไปเลือกหมู่บ้านอื่น มาแทนจึงมีมากขึ้น ซึ่งเหตุการณ์เช่นนี้ได้เกิดมาแล้วกับหมู่บ้านชาวเขาหลายแห่ง นอกจากนี้ผู้วิจัยให้ความเห็นว่า ทางของไทยไม่ได้ให้ความสนใจกับการเปลี่ยนแปลงนี้มากนัก เพราะการที่ม้งหันมาขายของแทนที่จะไปเพาะปลูก ก็นับว่าช่วยลดพื้นที่ป่าถูกถากถางและการที่ม้ง "สมัยใหม่" ขึ้น ก็ทำให้ กลายเป็นคนไทยมากขึ้น นับได้ว่าสนองกระบวนการ "ทำให้เป็นไทย" ที่ดำเนินอยู่นี้ด้วย

ST Hm1 SS ไพโรจน์ จันทรอุไร 2531 "การยุติเสียงปืนแตกบริเวณรอยต่อ 3 จังหวัด (เพชรบูรณ์-เลย-พิษณุโลก)" เอกสารวิจัย วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร 105 หน้า.

เอกสารวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมเนื้อหาที่เกี่ยวกับทฤษฎี และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับ การแพร่ขยายลัทธิสังคมนิยม และการต่อสู้เอาชนะคอมมิวนิสต์ของประเทศไทย ที่ได้รับ ผลสำเร็จมาเสนอ โดยเน้นเฉพาะบริเวณรอยต่อ 3 จังหวัด ได้แก่ เพชรบูรณ์ เลย และพิษณุโลก ซึ่งทฤษฎีและแนวคิดดังกล่าวได้แก่ ทฤษฎีขัดแย้ง(Conflict Theory) ที่ทำให้การ สงออกลัทธิคอมมิวนิสต์จากพรรคคอมมิวนิสต์

สากล เช่น จีน และรัสเซีย ส่งกระแส อิทธิพลอย่างใหญ่หลวงต่อประเทศไทย ก่อกำเนิดพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย(พคท.) ขึ้นมา และแนวคิดของรัฐบาลไทยที่นำเอาข้อเท็จจริง (Fact) ของสังคม สังคม เศรษฐกิจ เอกภาพ บุรณภาพ สิทธิมนุษยชน และหลักประชาธิปไตยที่แท้จริงเข้าประกอบเป็นปัจจัยสำคัญ เพื่อขจัดความขัดแย้งต่างๆ ในสังคม ผู้วิจัยยังได้กล่าวถึงการเคลื่อนไหวของ พคท.แนวทาง โซเวียตที่ปลุกกระดม และหลอกลวงชาวเขาเผ่าม้งมาเป็นเครื่องมือในการต่อสู้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทำให้การปราบปรามในระยะแรก ฝ่ายรัฐบาลสูญเสียจำนวนมาก จนกระทั่ง พ.ศ. 2523 เป็นต้นมา ได้มีการเปลี่ยนยุทธวิธีต่อสู้ใหม่โดยใช้การเมืองนำหน้าการทหาร ทำให้กองทัพประสบชัยชนะ ทำให้ชาวเขาเผ่าม้งนอกจากจะไม่ให้ความร่วมมือกับ พคท. แล้ว ยังกลับมา ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการพัฒนาและเสริมความมั่นคงอีกด้วย ชาวเขาเผ่าม้ง นี้ยังยอมรับการเปลี่ยนแปลง วิถีประชา ความเชื่อ ค่านิยมบางอย่างอีกด้วย เช่น การเลิกปลูกฝิ่นหันมาปลูกกาแฟแทน หรือหยุดการทำไร่เลื่อนลอย และการย้ายถิ่นหันมา อยู่อาศัยร่วมกันในหมู่บ้าน และทำเกษตรกรรมหรือเลี้ยงสัตว์แทนการตัดไม้ทำลายป่า ยอมรับ เอาเทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่มาใช้กับชีวิตประจำวัน และหันหลังให้กับการต่อสู้อันขมขื่น

ST Hm1 SS ภาวนา ก้อนกลีบ 2536 "การยอมรับสิ่งใหม่ของชาวเขาเผ่าม้งในชุมชนพื้นราบ: ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยมะนาว กิ่งอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่" วิทยา นิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ 190 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้แสดงให้เห็นว่า ชาวเขาเผ่าม้งที่อพยพลงมาสร้างชุมชนใหม่ร่วมกับ คนไทย พื้นราบส่วนใหญ่มีความพร้อม และยอมรับในสิ่งใหม่ตามโครงสร้างของสังคมได้ดี ทั้งปริมาณและคุณภาพ จนมีสภาพการดำรงชีวิตที่คล้ายคลึงกับคนไทยพื้นราบในชุมชน เดียวกัน ทั้งด้านการศึกษา ด้าน ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ด้านรวมกลุ่ม ด้วยอิทธิพลของปัจจัยในการยอมรับ 4 ด้านคือ ตัวนวัตกรรม ตัวผู้รับนวัตกรรม ช่องทางการรับสื่อความรู้ และสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้เกิด กระบวนการเรียนรู้จากธรรมชาติทางการศึกษา ทั้งระดับบุคคลและระดับกลุ่มหรือสังคม ด้วยความเข้มแข็งของนวัตกรรมใหม่ ทำให้ชาวเขา เผ่าม้งตัดสินใจยอมรับสิ่งใหม่ในสังคมชุมชน ทั้งแนวคิดและสิ่งปฏิบัติอย่างสัมพันธ์เชื่อมโยง และต่างก็เป็นปัจจัยในการยอมรับซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า ธรรมชาติทาง การศึกษาที่ชาวเขาเผ่าม้งเรียนรู้ และยอมรับสิ่งใหม่ในสังคมชุมชนพื้นราบได้มากที่สุดคือ การเรียนรู้ด้วยตนเองจากการสังเกต จดจำ นำไปปฏิบัติ

ST Hm1 SS สมจิต สัจสัญญาวุฒิ 2537 "ปัญหาในการอพยพชาวเขาลงสู่พื้นที่ราบ: กรณีศึกษา เผ่าม้ง อำเภอปง จังหวัดพะเยา" วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาการเมืองและการปกครอง คณะ รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 191 หน้า.

วิทยานิพนธ์สรุปผลการวิจัยว่า การอพยพชาวเขาลงไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ราบ ไม่สามารถ ควบคุมให้ชาวเขาทั้งหมดทำกินเฉพาะในเขตที่ดินที่จัดสรรให้ เพราะว่าชาวเขา ไม่สามารถอาศัยอยู่ในสิ่ง

แวดล้อมในพื้นที่ราบที่จัดสรรให้ได้ดีเท่าที่เคยอยู่อาศัยมาก่อน และมีแนวโน้มที่ชาวเขาบางส่วนจะอพยพกลับขึ้นไปพักอาศัยบนเขา เพื่อทำการเกษตรเช่นเดิม โดยมีปัจจัยหลักที่ทำให้ชาวเขาไม่ชอบพักอาศัยบนพื้นที่ราบ คือปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และมีปัญหาด้านการผสมกลมกลืนกับชาวพื้นราบ เนื่องจากมีความแตกต่างกันทางด้านชนบ ธรรมเนียม ประเพณี ทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อเป็นอุปสรรคที่สำคัญ

ST Hm1 SS สมบูรณ์ สุขสำราญ 2533/1989 ทรรศนะและความคาดหวังของผู้อพยพอินโดจีน กรุงเทพฯ : สถาบันสารานุกรม มูลนิธิประชากร 100 หน้า

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงทรรศนะและความคาดหวังของผู้อพยพชาวลาว ชาวเขา และชาวกัมพูชาในประเทศไทย บทที่กล่าวถึงชาวเขาเผ่าม้ง ซึ่งอยู่ในศูนย์อพยพที่บ้านวินัย จังหวัด เลย จำนวน 4 หมู่บ้าน (ก.พ.2531) ชาวม้งเหล่านี้ส่วนใหญ่พอใจที่ได้อยู่ในศูนย์อพยพ เพราะหนีภัยมาจากลาว และไม่ชอบระบบคอมมิวนิสต์ แต่จะรู้สึกอึดอัดพอสมควร เพราะมักไม่มีอะไรจะทำ ไม่มีที่ทำกิน เลี้ยงสัตว์ไม่ได้ ชาวม้งที่มีอายุมากมักไม่อยากจะอพยพไปอยู่ประเทศที่สาม (คือประเทศในอเมริกาและยุโรป) แต่สำหรับผู้มีอายุน้อย อยากไปอยู่ที่นั่น เพราะดูเหมือนอนาคตกว่าอยู่ในศูนย์ โดยไม่มีอะไรทำเป็นอาชีพถาวร

ST Hm1 SS สมหมาย ประทุมวงศ์ 2537 "พฤติกรรมการณ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรของชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง: กรณีศึกษาเฉพาะอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาการเมืองและการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 98 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้ ศึกษาการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของชาวไทย ภูเขาเผ่าม้งที่อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผู้ใหญ่บ้านของชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง เป็นผู้นำหมู่บ้านที่ลูกบ้านให้ความเคารพเชื่อถือสูงสุดในหมู่บ้าน ทำให้ผู้ใหญ่บ้านมีอิทธิพล ครอบงำต่อการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง และการตัดสินใจเลือกตัวผู้สมัคร ส.ส. ของชาวไทยภูเขา เผ่าม้ง ชาวเขาเผ่าม้งเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองขั้นพื้นฐานเพียงการใช้สิทธิ์ออกเสียง เลือกตั้งเท่านั้น

ST Hm1 SS อติศร ภูสวระ 2536 "การศึกษาเปรียบเทียบการยอมรับนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจสังคมของชาวม้งที่ตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่ราบกับบนภูเขา ในกิ่งอำเภอ เวียงแก่น จังหวัดเชียงราย" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาวิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 154 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการยอมรับนวัตกรรมและสภาพเศรษฐกิจสังคมของชาวม้งที่ตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่ราบกับบนภูเขา คือ ตัวแปรที่ชาวม้ง บนพื้นที่ราบมีค่าสูงกว่าชาวม้งบนภูเขาได้แก่ การใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร การรักษา พยาบาล การคุมกำเนิด รายได้ ขนาดของพื้นที่ทำการเกษตร การนับถือศาสนา การก่อสร้าง บ้านเรือน อุปกรณ์เครื่องใช้ในครัวเรือน และการแต่งกาย ส่วนตัวแปรที่ชาวม้งบนพื้นที่ราบ มีค่าต่ำกว่าชาวม้งบนภูเขาได้แก่ การปลูกพืชชนิดใหม่

การใช้ปุ๋ยเคมี การใช้ยาปราบศัตรูพืช ความเชื่อถือเรื่องโชคลาง และการเข้าเป็นสมาชิกในกลุ่มกิจกรรม นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า ค่าสหสัมพันธ์ทุกค่า ระหว่างการยอมรับนวัตกรรมกับสภาพเศรษฐกิจสังคมของชาวม้งบน พื้นที่ราบกับบนภูเขาแตกต่างกัน

ST Hm1 TR Michaud, Jean 1993 "The Social Anchoring of the Trekking Tourist Business in a Hmong Community of Northern Thailand," 21st Annual Conference of Canadian Council for Southeast Asian Studies. U. of Alberta, October 15 to 17 1993. 14 pages.

บทความนี้ ให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของการท่องเที่ยวแบบเดินเท้า(trekking) ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของหมู่บ้านม้งเขียว(Green Hmong) แห่งหนึ่งในภาคเหนือของประเทศไทย (ผู้เขียนใช้นามสมมุติกับหมู่บ้านนี้) การวิจัยพบว่า มีการเปลี่ยนแปลง ทางสังคมและวัฒนธรรมมากขึ้นเรื่อยๆในหมู่บ้านที่มีนักท่องเที่ยว เพราะเศรษฐกิจเปลี่ยนไป ชาวม้งขายของได้ ได้เงินจากการให้เช่าที่พักและอื่นๆ เมื่อมีฐานะดีขึ้น ชาวม้งจะซื้อของใช้สมัยใหม่ต่างๆ จากในเมือง ทำให้วิถีชีวิตของตนเปลี่ยนไป และดูเป็นคนเมืองมากขึ้น ซึ่งมีผลให้นักท่องเที่ยวเห็นว่า ชาวม้งเหล่านั้นมีวัฒนธรรมไม่เหมือนม้งแท้ๆ ทำให้หมู่บ้านดังกล่าว ดูน่าสนใจน้อยลง แนวโน้มที่ผู้จัดการทัวร์จะเปลี่ยนไปเลือกหมู่บ้านอื่นมาแทนจึงมีมากขึ้น ซึ่งเหตุการณ์เช่นนี้ได้เกิดมาแล้วกับหมู่บ้านชาวเขาหลายแห่ง นอกจากนี้ผู้วิจัยให้ความเห็นว่า ทางของไทยไม่ได้ให้ความสนใจกับการเปลี่ยนแปลงนี้มากนัก เพราะการที่ม้งหันมาขายของแทนที่จะไปเพาะปลูก ก็นับว่าช่วยลดพื้นที่ป่าถูกถากถางและการที่ม้ง "สมัยใหม่" ขึ้น ก็ทำให้กลายเป็นคนไทยมากขึ้น นับได้ว่าสนองกระบวนการ "ทำให้เป็นไทย" ที่ดำเนินอยู่ด้วย

ST Hmb HP Department of Public Welfare, 2510, Social Scientific Research in Northern Thailand, Bulletin No.1 of the Tribal Research Centre, Chiangmai, Thailand, Department of Public Welfare, Ministry of Interior, Government of Thailand, 2510, 33 หน้า

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงการจัดตั้งศูนย์วิจัยชาวเขาในกรมประชาสงเคราะห์ การศึกษาเรื่องม้งดำ การศึกษาเรื่องกะเหรี่ยง การศึกษาเรื่องเย้า และการศึกษาเรื่องมุเซอแดงของผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ โดยร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของศูนย์วิจัยชาวเขา นอกจากนี้รายงานนี้ยังกล่าวถึงการศึกษาของนักวิจัยชาวต่างประเทศ 30 รายที่อยู่นอกศูนย์วิจัยชาวเขาที่มาศึกษาค้นคว้าเรื่องชาวเขาเผ่าต่างๆ ในภาคเหนือของประเทศไทย

ST Hmw LC สุริยา รัตนกุล, 2515, พจนานุกรมไทย-ม้ง(แม้วขาว) โรงพิมพ์เกษมสัมพันธ์, 195 หน้า
พจนานุกรมเล่มนี้บรรจุคำภาษาม้งขาวที่ใช้พูดที่ดอยปุย จังหวัดเชียงใหม่ โดยเขียนวิธีอ่านออก

เสียงคำภาษาม้งขาวด้วยตัวอักษรไทยที่ดัดแปลงเพิ่มเติมเงื่อนไขให้ออกเสียงตามระบบเสียงภาษาม้งขาว พร้อมทั้งแสดงตัวอย่างวิธีใช้คำนั้น ตอนหน้ามีบทนำที่ให้ความรู้ทางไวยากรณ์ภาษาม้งขาวด้วย

ST Hmw LC Suriya Ratanakul, 1977, "Aspects of Linguistic Features in Minority Languages" บทความเสนอในที่ประชุม The Regional Seminar on Language Education in Multilingual Societies : Its Challenges and Potentials, Singapore, 18-22 April 1977, โรเนียว เย็บเล่ม 12 หน้า มีภาคผนวก A,B และบรรณานุกรม

บทความนี้เสนอวิธีการสร้างคำใหม่ขึ้นใช้ในภาษาม้ง กะเหรี่ยงสะกอ และละว้า ให้ตัวอย่างคำใหม่ที่สร้างขึ้นใช้ในภาษาทั้งสาม จำนวน 44 คำ

ST Hmw LC Suriya Ratanakul, 1986, "A Study of Compound Nouns in Lawa, White Meo and Sgaw Karen", in Language in Global Perspective, Papers in Honor of the 50th Anniversary of the Summer Institute of Linguistics (1935-1985). compiled and Edited by Benjamin F. Elson. Dallas, Texas, หน้า 549-556

บทความนี้ศึกษาคำประสมที่สร้างขึ้นใหม่ จำนวน 35 คำในภาษาละว้า ม้งขาว และกะเหรี่ยงสะกอ พบว่ามีวิธีการสร้างคำใหม่ขึ้นใช้ในภาษาอยู่ 6 วิธี

8. บรรณานิตยของลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาเย้าหรือเมี่ยน (ST Yao)

งานวิจัยเกี่ยวกับลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาเมี่ยน ใช้รหัส ST Yao + รหัสทางวิชาการ

ST Yao ANBL จงหทัย อมรพัฒนกุล 2535 กวาดัง : การศึกษาเชิงพิธีกรรมวิเคราะห์ ศึกษากรณีหมู่บ้านเย้าห้วยแม่ซ้าย อ.เมือง จ.เชียงราย วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาพิธีกวาดัง อันเป็นพิธีกรรมสำหรับผู้ชายชาวเย้าที่นับกันว่าศักดิ์สิทธิ์และสำคัญยิ่ง ผู้ที่ผ่านพิธีกรรมนี้จะได้รับการยอมรับว่าเป็นชายที่สมบูรณ์ เพียบพร้อม ไปด้วยความรู้ต่างๆ พิธีนี้มีลักษณะในเชิงพิธีกรรมและสัญลักษณ์ที่ใกล้เคียงอย่างยิ่งกับ พิธีกรรมในลัทธิเต๋าของจีน เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยขัดเกลาและเน้นความสำคัญของการจัดระเบียบทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองอย่างสลับซับซ้อน เสมือนภาพจำลองโครงสร้างทาง สังคมในยุคพาณิชย์นิยมและทุนนิยมประเพณีแบบจีน

ST Yao ANDR ดนุญา ตียายน, 2537. การแต่งกายในชีวิตประจำวันของชนเผ่าเย้าในภาคเหนือ ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 113 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้ ได้ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างการแต่งกายและทางวัฒนธรรมในสังคม ของเย้าพบว่า 1)การแต่งกายของชาวเย้ามีความหมาย หน้าที่และประโยชน์ต่อเมื่อความเชื่อ และพิธีกรรมยังดำรงอยู่ 2)สภาพแวดล้อมของถิ่นที่อยู่ในปัจจุบันไม่เอื้อต่อการที่ชาวเย้าจะแต่งกายอย่างที่เคยปฏิบัติกัน ดังนั้นการแต่งชุดประจำเผ่าจึงมีแนวโน้มที่จะลดความสำคัญลง 3)การต้องการความทันสมัยได้เปลี่ยนแบบปฏิบัติของการแต่งกายแบบประเพณีเดิม 4)ชาวเย้า หันไปผลิตงานหัตถกรรมที่เรียบง่ายสำหรับขายนักท่องเที่ยว มากกว่าการผลิตเครื่องแต่งกาย ประจำเผ่า ที่ต้องใช้เวลาและความวิจิตรบรรจงมากว่า 5)ในพิธีกรรมและงานประเพณี ชาวเย้าจะแต่งกายสวยงามและหลากหลายมากกว่าในเวลาปกติ

ST Yao ANGN Chob KACHA-ANANDA 1976 Etude "thnographique du groupe "thnique yao en Thlaïlande du nord Thse de troisieme cycle, l'Universit" de Paris, 286 pages.

วิทยานิพนธ์นี้ให้ความรู้ทางชาติพันธุ์วรรณาเกี่ยวกับลุ่มชาติพันธุ์เย้า คือ ประวัติศาสตร์ การอพยพของชาวเย้า จำนวนประชากร ถิ่นที่อยู่ ลักษณะหมู่บ้านและบ้านเรือน การประกอบ อาชีพ การแต่งกาย และอธิบายถึงวิถีชีวิตในช่วงตอนสำคัญต่างๆ คือการเกิด การแต่งงาน การแก่ชรา และการตาย นอกจากนี้มีเรื่องความเชื่อและพิธีกรรม ลักษณะการปกครอง และการจัดระเบียบในสังคม

ST Yao ANGN Cultural Information Analysis Center (CINFAC), Center for Research in Social Systems (CRESS) 1970 Ethnographic Study Series : Minority Groups in Thailand. Washington, D.C. : Staff for Military Operations, Department of the Army. 1135 pages

หนังสือเล่มนี้ศึกษาชนกลุ่มน้อย 19 กลุ่มในประเทศไทย ได้แก่ กูย เวียดนาม จีน เขมร ลีซอ ลาหู่(มุเซอ) ลีอ ชมุ ไทยใหญ่ แม้ว เย้า จีนฮ่อ กะเหรี่ยง อาข่า(อีเก้อ) ละว้า มาเลย์ มอญ อินเดียและ ปากีสถาน เนื้อหาเป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับกลุ่มชนดังกล่าว ได้แก่ จำนวนประชากร การตั้งถิ่นฐาน ประวัติศาสตร์ความเป็นมา ภาษา ลักษณะทางกายภาพ อุปนิสัยใจคอ โครงสร้างทางสังคม จารีต ประเพณีและข้อห้าม ศาสนาและความเชื่อ เศรษฐกิจ ระบบ การปกครอง การสื่อสาร และความสามารถทางด้านการทหารและการต่อสู้ ข้อมูลเกือบทั้ง หหมดได้มาจากหนังสือ เอกสาร และสิ่งพิมพ์ที่ เผยแพร่แล้ว

ST Yao ANGN Lebar, Hickey and Musgrave (eds.) 1964 "Thailand Yao" Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia New Haven : Human Relations Area Files Press pp.91-93

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เฉพาะบริเวณที่เป็นคาบสมุทร ในหัวข้อเรื่องเย้า(Yao) หรือเมี่ยน(Mien) ในประเทศไทย ผู้เขียนให้ความรู้เกี่ยวกับ ลักษณะทางชาติพันธุ์ การตั้งถิ่นฐานและที่อยู่อาศัย จำนวนประชากร การทำมาหากิน ระบบเครือญาติ โครงสร้างสังคม ศาสนาและความเชื่อ ฯลฯ และตอนท้ายของเรื่องมีบรรณานุกรมอย่างย่อ (นอกจากนี้ มีคำอธิบายโดยรวมเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์แม้ว-เย้าในหน้า 63-4 เรื่องเย้าในจีนและอินโดจีน หน้า 82-91)

ST Yao EC Hearn, Robert M., 1974, Thai Government Programs in Refugee Relocation and Resettlement in Northern Thailand, Auburn, New York : Thailand Books, P.O.Box 643, June 1974, 273 หน้า

หนังสือเล่มนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลไทยที่มีต่อผู้อพยพชาวเขา และการจัดถิ่นที่อยู่ ให้ใช้ข้อมูลตัวอย่างจากการศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ชาวเขาเผ่าม้ง เย้า และถิ่น(ลัวะ) กล่าวถึงสถานการณ์ การจัดที่ทำกินให้ผู้อพยพชาวเขาในจังหวัดน่าน เชียงราย และตาก และที่ตรงรอยต่อระหว่างสาม จังหวัดคือ เพชรบูรณ์ พิษณุโลก และเลย หนังสือนี้ใช้เป็นวิทยานิพนธ์ M.A.Southeast Asian Studies and Thai Language เสนอต่อ The American University

ST Yao EG กมลธรรม ชื่นพันธุ์ 2539 "การศึกษาคำศัพท์เกี่ยวกับป่าชุมชนและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชาวเมี่ยน" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล 150 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้ ศึกษาคำศัพท์เกี่ยวกับป่าชุมชนและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชาวเมี่ยน ที่

อำเภองาว จังหวัดลำปาง พบว่า ความหมายของคำสามารถสะท้อนให้เห็นวิถีคิด ตลอดจนการเลือกใช้คำที่เกี่ยวข้องกับป้าชุมชนของเจ้าของภาษา ซึ่งเป็นการเลือกใช้คำอย่าง มีเหตุผล แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมอย่างชัดเจน ส่วนเนื้อหา ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เห็นได้จากข้อห้ามข้อปฏิบัติ ซึ่งส่วนใหญ่จะแสดงออก ในรูปของสิ่งเหนือธรรมชาติที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตในเกือบทุกด้านของชาวเมี่ยน อีกทั้งยังพบ ว่าโลกทัศน์ของชาวเมี่ยนที่เกี่ยวกับป้าชุมชน เป็นระบบคุณค่าที่เกี่ยวเนื่องต่อธรรมชาติแวดล้อม และเป็นจุดสำคัญที่ทำให้เกิดวัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่มีลักษณะเฉพาะเผ่าพันธุ์ยังคงดำรงได้ ครอบคลุมปัจจุบัน

ST Yao HP Department of Public Welfare, 2510, Social Scientific Research in Northern Thailand, Bulletin No.1 of the Tribal Research Centre, Chiangmai, Thailand, Department of Public Welfare, Ministry of Interior, Government of Thailand, 2510, 33 หน้า

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงการจัดตั้งศูนย์วิจัยชาวเขาในกรมประชาสงเคราะห์ การศึกษาเรื่องม้งดำ การศึกษาเรื่องกะเหรี่ยง การศึกษาเรื่องเย้า และการศึกษาเรื่องมุเซอแดงของผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ โดยร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของศูนย์วิจัยชาวเขา นอกจากนี้รายงานนี้ยังกล่าวถึงการศึกษาของนักวิจัยชาวต่างประเทศ 30 รายที่อยู่นอกศูนย์วิจัยชาวเขาที่มาศึกษาค้นคว้าเรื่องชาวเขาเผ่าต่างๆ ในภาคเหนือของประเทศไทย

ST Yao HP Hearn, Robert M., 1974, Thai Government Programs in Refugee Relocation and Resettlement in Northern Thailand, Auburn, New York : Thailand Books, P.O.Box 643, June 1974, 273 หน้า

หนังสือเล่มนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลไทยที่มีต่อผู้อพยพชาวเขา และการจัดถิ่นที่อยู่ให้ ใช้ข้อมูลตัวอย่างจากการศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ชาวเขาเผ่าม้ง เย้า และถิ่น(ลัวะ) กล่าวถึงสถานการณ์การจัดที่ทำกินให้ผู้อพยพชาวเขาในจังหวัดน่าน เชียงราย และตาก และที่ตรงรอยต่อระหว่างสามจังหวัดคือ เพชรบูรณ์ พิษณุโลก และเลย หนังสือนี้ใช้เป็นวิทยานิพนธ์ M.A.Southeast Asian Studies and Thai Language เสนอต่อ The American University

ST Yao LC สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 2526 "สภาพสังคม เศรษฐกิจและพฤติกรรมกรรมการสื่อสารของชาวเขาเผ่าเย้า ม้ง และถิ่นในจังหวัดน่าน: ข้อเสนอแนะสำหรับการวางแผนผลิตสื่อเพื่อการเผยแพร่วัฒนธรรม" รายงานการวิจัย กองควบคุม พืชเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 161 หน้า.

รายงานการวิจัยนี้ศึกษาโครงการผลิตสื่อเพื่อการนิเทศ์ชาวเขา จังหวัดน่าน จากสถานภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และจิตวิทยา ของชาวเขา 3 กลุ่มคือ ม้ง เย้า และถิ่น พบว่า วิทยุเป็นสื่อมวลชน

ที่แพร่หลายที่สุด และกว่าครึ่งหนึ่งของครัวเรือนชาวเขามีกวีตเป็นของตนเอง สถานที่ที่เปิดรับฟังเป็นประจำคือ สถานีวิทยุแห่งประเทศไทยจังหวัดน่าน ชาวเขาต้องการ ให้เพิ่มรายการแนะนำความรู้ทางการเกษตร ดังนั้น กองควบคุมพืชเสพติดจึงได้วางแผนงาน ผลิตสื่อหลักใหญ่เป็นประเภทเสียงคือ รายการวิทยุ และเสริมสื่อประเภทที่สามารถได้ยินและได้เห็นพร้อมๆ กัน คือสไลด์ประกอบเสียง หรือแผ่นเลื่อนประกอบเสียง โดยเนื้อหาในการ สื่อสารจะสอดคล้องกับความต้องการของชาวเขา และจารีต วัฒนธรรม ประเพณี และมีความง่ายต่อการเข้าใจภาษา โดยจัดทำขึ้น 7 ภาษา คือ ภาษาไทย และภาษาชาวเขาก่อ 6 ภาษา ได้แก่ ม้ง เย้า กะเหรี่ยง มูเซอ ลีซอ และอีก้อ พร้อมทั้งจัดทำคู่มือการใช้สื่อไปพร้อมกัน ด้วย

ST Yao LC สุทธิ จันทรวงษ์ 2531 "วัฒนธรรมสัมพันธ์ระหว่างชาวไทยภูเขาเผ่าเย้า-ไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาพัฒนาสังคม ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 112 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้แสดงให้เห็นว่า ระหว่างชาวไทยภูเขาเผ่าเย้าและชาวไทยมีการลดลง ของอัตรา นิยมวัฒนธรรมและความขัดแย้ง ขณะเดียวกันก็มีการยอมรับสถานภาพซึ่งกันและกัน มากยิ่งขึ้น ซึ่งก็คือ วัฒนธรรมในเชิงบวก นอกจากนี้ชาวไทยภูเขาเผ่าเย้ายังมีการปรับค่านิยม ทศนคติ และพฤติกรรมเข้าหาชาวไทยมากกว่าชาวไทยปรับตัวเข้าหาชาวไทยภูเขาเผ่าเย้า แต่อย่างไรก็ตาม ทั้งชาวไทยภูเขาเผ่าเย้าและชาวไทยส่วนใหญ่ยังมีอัตตนิยมวัฒนธรรมและความขัดแย้งค่อนข้างมาก ในขณะที่มีการยอมรับ สถานภาพซึ่งกันและกันค่อนข้างน้อย หรือมีวัฒนธรรมสัมพันธ์ในเชิงบวกค่อนข้างน้อย

ST Yao LC กมลธรรม ชื่นพันธุ์ 2539 "การศึกษาคำศัพท์เกี่ยวกับป่าชุมชนและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชาวเมี่ยน" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาภาษาศาสตร์ สถาบันวิจัย ภาษาและ วัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล 150 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้ ศึกษาคำศัพท์เกี่ยวกับป่าชุมชนและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชาว เมี่ยน ที่ อำเภองาว จังหวัดลำปาง พบว่า ความหมายของคำสามารถสะท้อนให้เห็นวิถีคิด ตลอดจนการเลือกใช้ คำที่เกี่ยวข้องกับป่าชุมชนของเจ้าของภาษา ซึ่งเป็นการเลือกใช้คำอย่าง มีเหตุผล แสดงถึงความสัมพันธ์ ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมอย่างชัดเจน ส่วนเนื้อหา ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เห็นได้จาก ข้อห้ามข้อปฏิบัติ ซึ่งส่วนใหญ่จะแสดงออก ในรูปของสิ่งเหนือธรรมชาติที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตในเกือบทุก ด้านของชาวเมี่ยน อีกทั้งยังพบ ว่าโลกทัศน์ของชาวเมี่ยนเกี่ยวกับป่าชุมชน เป็นระบบคุณค่าที่เกี่ยว ถัดธรรมชาติแวดล้อม และเป็นจุดสำคัญที่ทำให้เกิดวัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่มีลักษณะเฉพาะเผ่าพันธุ์ยังคงดำรงได้ ครอบงำปัจจุบัน

ST Yao LC กษมาภรณ์ มณีขาว 2532. รูปภาษาที่ใช้อ้างถึงตัวแสดงบทบาทในปริศนา เรื่องเล่า ภาษาเมี่ยน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษร ศาสตร์, จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 163 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้เสนอผลงานวิจัยคือ การอ้างถึงตัวแสดงบทบาทในปริศนาเรื่องเล่า ภาษาเมียนแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ การอ้างถึงที่ไม่ปรากฏรูป และการอ้างถึงที่ปรากฏรูป เมื่อปรากฏรูปนั้น รูปภาษาที่ใช้อ้างถึงแบ่งได้เป็น 3 ประเภทคือ รูปซ้ำ รูปแทน และรูปชี้ชัด การอ้างถึงที่ไม่ปรากฏรูปมีความถี่ของการใช้สูงที่สุด รองลงมาคือ รูปแทน รูปซ้ำ และรูปชี้ชัด ตามลำดับ ส่วนเงื่อนไขการใช้รูปภาษาที่ใช้อ้างถึงแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ เงื่อนไข ทางภาษาและเงื่อนไขเกี่ยวกับตัวแสดง เงื่อนไขทางภาษาได้แก่ เงื่อนไขทางวากยสัมพันธ์ ทางอรรถศาสตร์ และทางปริศนา สำหรับเงื่อนไขเกี่ยวกับตัวแสดงมี 2 ประเภทคือ จำนวนตัว แสดงและระดับความสำคัญของตัวแสดง

ST Yao LC สถาบันวิจัยชาวเขา, 2532, รายงานการศึกษาวิจัยเรื่องการใช้สื่อประเพณีดั้งเดิมของชาวเขาเผ่าเย้า เผ่าลีซอ เผ่ากะเหรี่ยง โดยสถาบันวิจัยชาวเขาจังหวัดเชียงใหม่ร่วมกับโครงการสื่อสารเพื่อการพัฒนาที่สูงไทย/WIF กองควบคุมพืชเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส., โรเนียว เย็บเล่ม, 103 หน้า

รายงานการวิจัยนี้ศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจสังคมสื่อและการถ่ายทอด สื่อตามประเพณีดั้งเดิม การสื่อสารเกี่ยวกับการเกษตรและสุขภาพอนามัย บุคคลที่มีอำนาจในการสื่อสารแบบดั้งเดิม บทบาทของนิทาน ดนตรี เพลง การคุยกัน การนำประโยชน์จากสื่อรูปแบบต่างๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนา

ST Yao LC อีระพันธ์ ล.ทองคำ 2532 "วรรณยุกต์ในภาษาเย้า" รายงานการวิจัย ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 129 หน้า.

รายงานการวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยเสนอผลงานวิจัยคือ ภาษาเมียน/เย้าที่พูดในประเทศไทยมี 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ได้แก่ กลางระดับ(วรรณยุกต์ที่ 1) ต่ำตก(วรรณยุกต์ที่ 2) กลางตก(วรรณยุกต์ที่ 3) สูงขึ้นตก(วรรณยุกต์ที่ 4) ต่ำขึ้นตก(วรรณยุกต์ที่ 5) และต่ำขึ้น(วรรณยุกต์ที่ 6) โดยหน่วยเสียงวรรณยุกต์ทั้งหมดปรากฏในพยางค์เป็น (พยางค์เปิด CVØ และพยางค์ปิดที่มีเสียงนาสิกเป็นพยัญชนะท้าย CVN) ส่วนพยางค์ตาย(พยางค์ปิดที่มี เสียงกักเป็นพยัญชนะท้าย CVS) จะมีเพียง 2 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ได้แก่ หน่วยเสียง วรรณยุกต์ที่ 2 และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ความแตกต่างของเสียงวรรณยุกต์มีบ้างเล็กน้อย เขตการปกครอง และสภาพภูมิประเทศมิได้สัมพันธ์กับความแตกต่างของเสียงวรรณยุกต์ ผลการวิจัยจึงมิได้สนับสนุนยืนยันสมมติฐานที่ว่าคนเย้าในประเทศไทยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ โดยใช้วรรณยุกต์เป็นเกณฑ์ในการแบ่ง

ST Yao LC นันทา กลิ่นมณี 2532. คำลักษณนามในภาษาเมียน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์, คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 233 หน้า

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยรวบรวมคำลักษณนามภาษาเมียนได้ 150 คำ คำเหล่านี้ เกิดร่วมกับคำ

นามจำนวน 1,425 คำ คำลักษณะนามเหล่านี้แบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ด้วยเกณฑ์ ทางความหมายได้ 5 ประเภท คือ ลักษณะนามนับหน่วย ลักษณะนามแสดงส่วนย่อย ลักษณะนามแสดงกลุ่ม ลักษณะนามหน่วยวัด และลักษณะนามประเภท นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ กำหนดอรรถลักษณะสำหรับแต่ละประเภทของคำลักษณะนาม และคัดเลือกเฉพาะอรรถลักษณะ ที่จำแนกลักษณะนามคำหนึ่งออกจากลักษณะนามอีกคำหนึ่ง มาแสดงเป็นชุดอรรถลักษณะสำหรับ ลักษณะนามแต่ละคำด้วย

ST Yao LC วิจัย กฤตประโยชน์ 2532. การณ์ลักษณะในภาษาเมี่ยน (ASPECT IN MIEN) ;วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 233 หน้า

วิทยานิพนธ์แสดงให้เห็นว่า ภาษาเมี่ยนมีการณ์ลักษณะใหญ่ๆ 2 ประเภทคือ การณ์ลักษณะสมบูรณ์ และการณ์ลักษณะไม่สมบูรณ์ การณ์ลักษณะสมบูรณ์แบ่งเป็น 3 ชนิดคือ การณ์ลักษณะฉับพลัน การณ์ลักษณะลุล่วง และการณ์ลักษณะประสพการณ์ ส่วนการณ์ลักษณะไม่สมบูรณ์แบ่งเป็น 2 ชนิดคือ การณ์ลักษณะเกิดซ้ำ และการณ์ลักษณะดำเนินต่อเนื่อง สำหรับ ประเภททางไวยากรณ์ของรูปแสดงการณ์ลักษณะเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับคำกริยานั้นมี 2 ประเภท คือ คำช่วยกริยา และกลวิธีทางไวยากรณ์

ST Yao PP ชลิตา เกษประดิษฐ์ 2536 "การศึกษาภาวะเจริญพันธุ์ของชาวเขาเผ่าเย้าในจังหวัดลำปาง" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิจัยประชากรและสังคม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 101 หน้า.

วิทยานิพนธ์เสนอผลงานวิจัยคือ สตรีเย้าในวัยเจริญพันธุ์ที่แต่งงานแล้วยังอยู่กินกับสามี มีอายุเฉลี่ย 30 ปี มีขนาดที่ดินทำกิน 23 ไร่ มีฐานะเศรษฐกิจปานกลาง ส่วนใหญ่เคยได้รับคำแนะนำเรื่องการวางแผนครอบครัว และมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยต่ำ คือ พูดได้อย่างเดียว มีจำนวนบุตรเกิดรอด และจำนวนบุตรที่ต้องการเฉลี่ย 4.2 และ 4.0 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ไม่มีบุตรตายหรือบุตรเกิดไร้ชีพ และมีการคุมกำเนิดน้อย ในส่วนของปัจจัยที่ความสัมพันธ์กับภาวะเจริญพันธุ์ พบว่าขนาดที่ดินทำกิน ฐานะทางเศรษฐกิจ และจำนวน บุตรเกิดไร้ชีพไม่มีความสัมพันธ์กับภาวะเจริญพันธุ์ ทั้งจำนวนบุตรเกิดรอด และจำนวนบุตร ที่ต้องการ ความสามารถในการใช้ภาษาไทยและการคุมกำเนิด มีความสัมพันธ์ในทางลบกับ จำนวนบุตรเกิดรอดและจำนวนบุตรที่ต้องการ จำนวนบุตรตายมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับ จำนวนบุตรเกิดรอดและจำนวนบุตรที่ต้องการ ส่วนการได้รับคำแนะนำเรื่องการวางแผน ครอบครัวมีความสัมพันธ์ในทางลบกับจำนวนบุตรที่ต้องการเท่านั้น ในเรื่องการคุมกำเนิดพบว่า สตรีเย้าส่วนใหญ่ไม่นิยมคุมกำเนิด ถึงแม้ว่าจะไม่มีบุตรมีชีวิตหรือบุตรที่ต้องการเลย ก็นิยมคุมกำเนิดน้อยมาก ที่คุมกำเนิดส่วนใหญ่จะมีบุตรมีชีวิตหรือบุตรที่ต้องการมากกว่า 5 คนขึ้นไป ดังนั้นจึงควร

เร่งให้การศึกษาในการสร้างค่านิยมเกี่ยวกับจำนวนบุตรของชาวเขา ให้มีจำนวนน้อยลง และศึกษาวิธีการใหม่ๆ ให้ชาวเขา มีการยอมรับการคุมกำเนิดมากขึ้น

ST Yao SS สิริกา จรัสแสงเพชร 2535 "สาระทางการศึกษาในพิธีกรรมของชาวไทยภูเขา เผ่าเมี่ยน(เย้า) บ้านปากกลาง อำเภอบัว จังหวัดน่าน" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาจากระบบ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 154 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้เสนอการวิเคราะห์ข้อมูล 2 ระดับ ซึ่งสรุปได้ดังนี้คือ 1)ระดับวัฒนธรรม มี 4 ด้าน คือ 1.1)ความสัมพันธ์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ เมี่ยนมีความเคารพนับถือ ย่าเกรงสิ่งเหนือธรรมชาติไม่ว่าทำอะไร อยู่ในสถานการณ์อย่างไร เพราะเชื่อว่าธรรมชาติ มีอำนาจให้คุณ-โทษแก่มนุษย์ เมี่ยนจึงนับถือเทพเจ้า ผี และวิญญาณบรรพบุรุษ 1.2)เมี่ยนให้ความเคารพยกย่องธรรมชาติที่ให้คุณแก่มนุษย์ 1.3)เมี่ยนให้ความเคารพผู้อาวุโส และยึดถือข้อห้ามหรือประเพณีที่ถือปฏิบัติมา 1.4)การประกอบอาชีพ มีการผลิตเครื่องอุปโภค บริโภคใช้ในครัวเรือนอย่างเพียงพอ รวมถึงมีการสืบทอดทักษะการทำในครัวเรือน และมีการบริโภคอย่างประหยัด รู้คุณค่า 2)ระดับการศึกษาจากความเชื่อ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาพบว่าพิธีกรรมและความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งเหนือธรรมชาติเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของเมี่ยน และมีการปลูกฝังด้านคุณธรรมคือ ความกตัญญู ยุติธรรม ซื่อสัตย์ อาวุโส มีการถ่ายทอดกระบวนการทางพิธีกรรม และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแบบดั้งเดิมให้ลูกหลานเมี่ยน

ST Yao SS สุทธิ จันทรวงษ์ 2531 "วัฒนธรรมสัมพันธ์ระหว่างชาวไทยภูเขาเผ่าเย้า-ไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 112 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้แสดงให้เห็นว่า ระหว่างชาวไทยภูเขาเผ่าเย้าและชาวไทยมีการลดลง ของอัตรานิยมวัฒนธรรมและความขัดแย้ง ขณะเดียวกันก็มีการยอมรับสถานภาพซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น ซึ่งก็คือวัฒนธรรมในเชิงบวก นอกจากนี้ชาวไทยภูเขาเผ่าเย้ายังมีการปรับค่านิยม ทศนคติ และพฤติกรรมเข้าหาชาวไทยมากกว่าชาวไทยปรับตัวเข้าหาชาวไทยภูเขาเผ่าเย้า แต่อย่างไรก็ตาม ทั้งชาวไทยภูเขาเผ่าเย้าและชาวไทยส่วนใหญ่ยังมีอัตตนิยมวัฒนธรรมและความขัดแย้งค่อนข้างมาก ในขณะที่มีการยอมรับสถานภาพซึ่งกันและกันค่อนข้างน้อย หรือมีวัฒนธรรมสัมพันธ์ในเชิงบวกค่อนข้างน้อย

ST Yao SS จงหทัย อมรพัฒน์กุล 2535 กว๋าดั้ง : การศึกษาเชิงพิธีกรรมวิเคราะห์ ศึกษากรณีหมู่บ้านเข้าห้วยแม่ซ้าย อ.เมือง จ.เชียงราย วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาพิธีกว๋าดั้ง อันเป็นพิธีกรรมสำหรับผู้ชายชาวเข้าที่นับกันว่าศักดิ์สิทธิ์และสำคัญยิ่ง ผู้ที่ผ่านพิธีกรรมนี้จะได้รับการยอมรับว่าเป็นชายที่สมบูรณ์ เพียบพร้อมไปด้วยความรู้ต่างๆ

วิธีนี้มีลักษณะในเชิงพิธีกรรมและสัญลักษณ์ที่ใกล้เคียงอย่างยิ่งกับ พิธีกรรมในลัทธิเต๋าของจีน เป็น
กลไกสำคัญที่ช่วยขัดเกลาและเน้นความสำคัญของการจัดระเบียบทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองอย่าง
สลับซับซ้อน เสมือนภาพจำลองโครงสร้างทางสังคมในยุคฟานชี่นิยมและทุนนิยมประเพณีแบบจีน

9.บรรณนิทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาอื่นๆในกลุ่มชาวเขา (ST....)

ST Ugn ANGN Seidenfaden, Erik, 1923, "The Lawa Additional Note", Journal of the Siam Society, vol.XVII part 2, หน้า 101-102

บทความนี้กล่าวถึงพวกละว้าที่อยู่ทางตอนต้นแม่น้ำแม่กลองที่ช่วยพม่ารบไทยใน ค.ศ.1613 ผู้วิจัยคิดว่า ที่เรียกว่าละว้าในบทความนี้ยังเคลือบคลุมอยู่ เพราะไม่ปรากฏว่าพบคนที่พูดภาษาละว้าที่ตอนบนของกลุ่มแม่น้ำแม่กลอง ละว้าในบทความนี้อาจเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่เรียกตนเองว่าอุก้อง และตั้งถิ่นฐานแถบจังหวัดอุทัยธานีและกาญจนบุรี

ST Ugn LC Bradley, David, 1982, "Traditional Minorities and Language Education in Thailand" บทความโรเนียว เย็บเล่ม, 25 หน้า

บทความนี้กล่าวถึงปัญหาของชนกลุ่มน้อยในการศึกษา ยกตัวอย่างกลุ่มชาติพันธุ์อุก้องที่จังหวัดอุทัยธานี

ST Ugn LC Kerr, A.F.G., (1927-28), "Two 'Law??' vocabularies", Journal of the Siam Society, vol.XXI, part 1, หน้า 53-63 เขียนเป็นภาษาอังกฤษ มีรายการคำศัพท์ที่เขียนด้วยตัวอักษรไทย

บทความนี้ให้รายการคำศัพท์ภาษาละว้าที่พอหลวงเทียบกับภาษาว่าในประเทศพม่า ตอนท้ายให้รายการคำศัพท์ภาษาที่คนเข้าใจผิดเรียกว่า "ละว้า" ที่จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งในปัจจุบันนี้เราทราบกันดีแล้วว่าเป็นภาษาในตระกูลทิเบต-พม่าซึ่งคนในกลุ่มชาติพันธุ์นั้นเรียกตนเองว่า "อุก้อง"

10. บรรณนิทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาจีน (ST Ch)

งานวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาจีน ใช้รหัส ST Ch + รหัสทางวิชาการ

ST Ch1 ANGN Cultural Information Analysis Center (CINFAC), Center for Research in Social Systems (CRESS) 1970 Ethnographic Study Series : Minority Groups in Thailand. Washington, D.C. : Staff for Military Operations, Department of the Army. 1135 pages

หนังสือเล่มนี้ศึกษาชนกลุ่มน้อย 19 กลุ่มในประเทศไทย ได้แก่ กูย เวียดนาม จีน เขมร ลีซอ ลาหู่(มูเซอ) ลีอ ชมุ ไทยใหญ่ แม้ว เย้า จีนฮ่อ กระเหรี่ยง อาข่า(อีเก้อ) ละว้า มาเลย์ มอญ อินเดียและ ปากีสถาน เนื้อหาเป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับกลุ่มชนดังกล่าว ได้แก่ จำนวนประชากร การตั้งถิ่นฐาน ประวัติศาสตร์ความเป็นมา ภาษา ลักษณะทางกายภาพ อุปนิสัยใจคอ โครงสร้างทางสังคม จารีต ประเพณีและข้อห้าม ศาสนาและความเชื่อ เศรษฐกิจ ระบบ การปกครอง การสื่อสาร และความสามารถทางด้านการทหารและการต่อสู้ ข้อมูลเกือบทั้ง หหมดได้มาจากหนังสือ เอกสาร และสิ่งพิมพ์ที่ เผยแพร่แล้ว

ST Ch1 ANGN Lebar, Hickey and Musgrave (eds.) 1964 "Chinese" Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia New Haven:Human Relations Area Files Press pp.1-2.

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เฉพาะ บริเวณที่เป็นคาบสมุทร ในหัวข้อเรื่องจีน(Chinese) ผู้เขียนให้ความรู้กว้างๆเกี่ยวกับชาวจีน ในเอเชียอาคเนย์ โดยกล่าวถึงการอพยพ การตั้งถิ่นฐานและที่อยู่อาศัย จำนวนประชากร ฯลฯ ตอนท้ายเรื่องมี บรรณานุกรมอย่างย่อ

ST Ch1 ANGN จิตรา ก่อมนทเกียรติ 2539 ดั้งหนึ่งเกี้ยว กรุงเทพฯ : แพรว 231 หน้า

หนังสือเล่มนี้ กล่าวถึงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตด้านต่างๆของคนจีนในประเทศไทย โดยเฉพาะ อย่างยิ่งจีนแต้จิ๋ว เรื่องที่เขียนเป็นเรื่องย่อยๆหลายเรื่อง เช่น ไหว้เจ้า กระดาษเงินกระดาษทอง ตรุษจีน แข็งเม้งที่ฮวงซุ้ย เทศกาลไหว้ขนมจ้าง สารทจีน ทิ้งกระจาดวิญญาณ ไหว้พระจันทร์ กินเจ จั๊กกั๊กแก๊ ตรา 8 ทิศกับสิงห์คาบดาบ ต้นไม้สิริมงคล ศาสน์จีน เสี่ยงเซียมซี ฮู้ ดูกดากังไส ภาษาพูดของจีน ฯลฯ

ST Ch1 EC วิยะดา ทองมิตร 2527 การใช้แรงงานของชาวจีนในสังคมไทย พ.ศ. 2325-2453. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต(ประวัติศาสตร์) มหาวิทยาลัยศิลปากร 292 หน้า

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ให้ความรู้เกี่ยวกับฐานะและบทบาทของกลุ่มแรงงานชาวจีน ซึ่งเป็นชนกลุ่ม น้อยที่มีจำนวนมากที่สุดในสังคมไทย ในสมัยรัตนโกสินทร์ ระหว่าง พ.ศ. 2325-2453 อันเป็นช่วงระยะ

เวลาที่แรงงานชาวจีนได้อพยพเข้ามาทำมาหากินในเมืองไทย เป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยได้ศึกษาสาเหตุของการอพยพ ลักษณะการอพยพ จำนวนและเชื้อชาติของจีนอพยพ และอธิบายว่าเมื่อเข้ามาในไทยแล้วได้ประกอบอาชีพอะไรบ้าง ค่าแรงและสวัสดิการเป็นอย่างไร ตลอดจนชาวจีนเหล่านี้ได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยอย่างไรบ้าง ผลการศึกษาพบว่า แรงงานชาวจีนถูกสนับสนุนให้เข้ามาในสังคมไทย โดยการประสานประโยชน์ของเจ้านาย ขุนนาง และนายทุนชาวจีน ในช่วงเวลาที่ทุนนิยมกำลังขยายตัว กลุ่มแรงงานนี้มีคุณภาพสูง และเป็นกลุ่มแรงงานนอกระบบไพร่/ทาส จึงสอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจแบบใหม่ คือการค้าเสรี หลังการทำสนธิสัญญาบาวริง ในปี พ.ศ. 2398 ชาวจีนเหล่านี้ทำประโยชน์ให้บ้านเมืองไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม กับทั้งเงินตราของ กุสสินที่หามาได้ ก็ยังถูกรัฐบาลดิงกลับในรูปของเงิน "ผูกปี" และภาษีอากรอันเกิดจากสิ่งมอมเมา ต่างๆ เช่น มิ่น เหล้า บ่อนเบี้ย ที่สำคัญคือ แรงงานจีนได้ช่วยขยายฐานเศรษฐกิจของไทยให้กว้างยิ่งขึ้น

ST Ch1 ET พรพรรณ เตียรักษ์กิจสกุล 2535 พัฒนาการบทบาทของสมาคมชาวจีนในกรุงเทพ ที่มีต่อคนไทยเชื้อสายจีน(2485-2535) วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาบทบาทของชาวจีนในกรุงเทพ พบว่ามีสมาคมชาวจีนทั้งหมด 522 สมาคม แบ่งออกเป็น 9 ประเภท คือ สมาคมทางธุรกิจการค้า สมาคมส่งเสริมวิชาชีพ สมาคมกลุ่มภาษา สมาคมระดับอำเภอในจีน สมาคมแซ่ตระกูล สมาคมทางสาธารณกุศล สมาคมทางวัฒนธรรม สมาคมที่เกี่ยวกับโรงเรียน สมาคมผู้สูงอายุ โดยสมาคมทางสาธารณ กุศลมีมากที่สุด คือ 252 สมาคม การศึกษา พบว่า บทบาทของสมาคมจีนในช่วงก่อน พ.ศ.2512 นั้น มักเน้นเรื่องการให้ความช่วยเหลือแก่จีนอพยพ ซึ่งอยู่ในภูมิลำเนาเดียวกัน กลุ่มภาษาพูดอย่างเดียวกัน หรืออยู่ในแซ่ตระกูลเดียวกัน หลังจากนั้นเป็นต้นมา บทบาทของสมาคมชาวจีน มักจะมีการปรับตัวเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะทางสังคม การเมือง และวัฒนธรรมไทย เพื่อให้สมาคมดำรงอยู่ได้ และสามารถทำให้ชาวจีนธำรงเอกลักษณ์ ความเป็นจีนได้อย่างต่อเนื่อง บทบาทที่สำคัญ คือ การดำเนินกิจกรรมทางสาธารณกุศล และการให้ความร่วมมือกับทางราชการ

ST Ch1 ET ศุภลักษณ์ พรกุลวัฒน์ 2538 พัฒนาการการดำเนินธุรกิจและการธำรงเอกลักษณ์ธุรกิจแบบจีน : กรณีศึกษาสองตระกูล วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาการดำเนินธุรกิจของตระกูลหวังหลีและตระกูลโชควัฒนา พบว่าตระกูลหวังหลีได้จำลอง "อุดมการณ์ครอบครัว"แบบจีนเข้ามาอยู่ในการดำเนินธุรกิจอย่างเห็นได้ชัด เห็นได้จากลักษณะการสืบทอดอำนาจผ่านทางสายผู้ชายตามลำดับอาวุโส ยกเว้นตระกูลหวังหลีสายพุลผลที่มีการสืบทอดอำนาจผ่านสายผู้หญิงของตระกูล สำหรับตระกูลโชควัฒนานั้น แม้จะมีการสืบทอดอำนาจทาง

ธุรกิจผ่านทางสายผู้ขายด้วยการจำลอง "อุดมการณ์ ครอบครัว" แบบจีนก็ตาม แต่ก็มีการพิจารณาถึงความสามารถของผู้ที่จะสืบทอดอำนาจด้วย มิได้ให้ความสำคัญมากกับลำดับอาวุโส รวมทั้งบทบาทของผู้หญิงในตระกูลก็มีสิทธิเท่าเทียม กับชายด้วย การศึกษาการดำเนินธุรกิจของตระกูลทั้งสองนี้ จะช่วยให้เราเข้าใจการดำเนิน บทบาททางด้านธุรกิจของคนจีน ผู้มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย

ST Ch1 HT 2527/1984 วิยะดา ทองมิตร. การใช้แรงงานของชาวจีนในสังคมไทย พ.ศ. 2325-2453. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต (ประวัติศาสตร์) มหาวิทยาลัยศิลปากร, 292 หน้า

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับฐานะและบทบาทของกลุ่มแรงงานชาวจีน ซึ่งเป็น ชนกลุ่มน้อยที่มีจำนวนมากที่สุดในสังคมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ระหว่าง พ.ศ. 2325-2453 อันเป็นช่วงระยะเวลาที่แรงงานชาวจีนได้อพยพเข้ามาทำมาหากินในเมืองไทยเป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยได้ศึกษาสาเหตุของการอพยพ ลักษณะการอพยพ จำนวนและเชื้อชาติของจีนอพยพ และอธิบายว่าเมื่อเข้ามาในไทยแล้วได้ประกอบอาชีพอะไรบ้าง ค่าแรงและสวัสดิการเป็นอย่างไร ตลอดจนชาวจีนเหล่านี้ได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยอย่างไรบ้าง ผลการศึกษา พบว่าแรงงานชาวจีนถูกสนับสนุนให้เข้ามาในสังคมไทย โดยการประสานประโยชน์ของเจ้านาย ขุนนาง และนายทุนชาวจีนในช่วงเวลาที่ทุนนิยมกำลังขยายตัว กลุ่มแรงงานนี้มีคุณภาพสูง และเป็นกลุ่มแรงงานนอกระบบไพร่/ทาส จึงสอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจแบบใหม่คือ การค้าเสรีหลัง การทำสนธิสัญญาบาวริงในปี พ.ศ. 2398 ชาวจีนเหล่านี้ทำประโยชน์ให้บ้านเมืองไทยทั้ง ทางตรงและทางอ้อม กับทั้งเงินตราของกุลีจีนที่หามาได้ก็ยิ่งถูกรัฐบาลดึงกลับในรูปของเงิน "ผูกปี" และภาษีอากรอันเกิดจากสิ่งมอมเมาต่างๆ เช่น ฝิ่น เหล้า บ่อนเบี้ย ที่สำคัญคือแรงงานจีน ได้ช่วยขยายฐานเศรษฐกิจของไทยให้กว้างยิ่งขึ้น

ST Ch1 HT 2534/1991 กนิษฐา ไทเดชะวัฒน์. บทบาทของขุนนางไทยเชื้อสายจีนในประเทศไทยในสมัยรัชกาลที่ 3 ถึงรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ.2367-2453). ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (ประวัติศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 187 หน้า

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของขุนนางไทยเชื้อสายจีนในสมัยรัชกาลที่ 3 ถึงรัชกาลที่ 5 โดยศึกษาด้านปัจจัยของการเข้าสู่ระบบราชการไทยของชาวจีน และบทบาท ของขุนนางไทยเชื้อสายจีนที่มีผลต่อสภาพสังคมไทย จากการศึกษาพบว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้ ชาวจีนได้เป็นขุนนางไทยคือ ชาวจีนมีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญเฉพาะตัว ประกอบด้วยชาวจีนต้องการผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากตำแหน่งราชการ ส่วนทางราชการ ไทยนั้นก็ต้องการขุนนางไทยที่เป็นชาวจีนมาช่วยหารายได้ให้แก่ตนหรือรัฐ และให้มาช่วยดูแล และควบคุมชาวจีนในสังคมไทย ให้อยู่กันอย่างสงบสุข สำหรับบทบาทของขุนนางดังกล่าวใน สังคมไทยมีหลายด้านคือ ด้านเศรษฐกิจ : ขุนนางเหล่านี้ช่วยหารายได้ให้แก่ราชการไทยเป็น จำนวนมาก เช่น รายได้จากการค้าสำเภาหลวง การเก็บ

ภาษีอากร และการเก็บภาษี "ผูกปี" จากชาวจีน ส่วนทางด้านการเมืองการปกครองนั้น ขุนนางเหล่านี้ อาจมีตำแหน่งเป็น นายอำเภอจีน จางวางจีน ปลัดจีน กงสุลจีนในบังคับสยาม เจ้าเมือง ฯลฯ ซึ่งเป็นผู้ ทำหน้าที่ดูแลทุกข์สุขของชาวจีน ควบคุมชาวจีนให้อยู่กันอย่างสงบสุข และจัดทำทะเบียนชาวจีนด้วย นอกจากนี้ ขุนนางไทยเชื้อสายจีนยังได้ช่วยกิจการสาธารณะประโยชน์ของไทย เช่น การสร้างเรือรบ การสร้างป้อม ฯลฯ และยังนำประเพณีจีนเข้ามาปฏิบัติในสังคมไทยอีกด้วย

ST Ch1 HT 2534/1991 นิวัตร ดันไพศาล. บทบาทชาวจีนในหัวเมืองชายฝั่งทะเลตะวันตก พ.ศ. 2411-2475. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม.(ประวัติศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 225 หน้า

วิทยานิพนธ์เล่มนี้มุ่งศึกษาบทบาททางด้านเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และสังคม ของชาวจีนในหัวเมืองชายฝั่งทะเลตะวันตก พ.ศ. 2411-2475 ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ชาวจีน เมื่อเริ่มแรกอพยพเข้ามาสู่หัวเมืองแห่งนี้ จะประกอบอาชีพเป็นแรงงานในเหมืองแร่ดีบุกและสวนยางพารา จนได้สะสมทุน และเปลี่ยนฐานะมาเป็นพ่อค้าและประมุขรับทำภาษีอากรของ เมืองต่างๆจนร่ำรวย และกลายเป็นเจ้าของกิจการขนาดใหญ่ ทั้งเหมืองแร่และสวนยางพารา รวมถึงควบคุมธุรกิจอื่นๆด้วย และในบางครั้ง ก็ใช้อำนาจของตน ทำให้การปกครองของเจ้า หน้าที่บ้านเมืองเกิดความยุ่งยากจนรัฐบาลต้องเปลี่ยนวิธีการปกครอง เช่น ใช้นโยบายเลี้ยงฮังยี่ นโยบายแต่งตั้งชาวจีนให้เป็นผู้ดำเนินการปกครองท้องถิ่น และนโยบายผสมผสาน(assimilation) ซึ่งทำให้สภาพการณ์ดีขึ้น อย่างไรก็ตามประโยชน์ที่ชาวจีนในพื้นที่แห่งนี้ ได้สร้างขึ้นก็มีอยู่เป็นอัน มาก เช่น ช่วยเหลือปรับปรุงท้องถิ่น ทำให้ราษฎรมีความเป็นอยู่ดีขึ้น และได้ นำวัฒนธรรม จีนมาประเพณีปฏิบัติจนกลายเป็นมรดกของท้องถิ่นที่สืบทอดมาจนปัจจุบัน

ST Ch1 HT Skinner, G. William 2494/1951 Report on the Chinese in Southeast Asia. Ithaca: Cornell University 91 pages

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับชาวจีนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น จำนวนประชากร อาชีพ องค์กรต่างๆ การศึกษา สภาพการณ์ทางการเมืองและการปกครองของประเทศที่ชาวจีนอพยพไปอยู่ ความสัมพันธ์ระหว่างชาวจีนและชนที่เป็นเจ้าของประเทศ นอกจากนี้ กล่าวถึงเอกสารที่เกี่ยวกับชาวจีน ในประเทศไทย เขมร เวียดนาม พม่า สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ และผู้เขียนยังให้ความรู้ ว่า นโยบายของประเทศจีนคอมมิวนิสต์ที่มีต่อชาวจีนนอกประเทศ มีผลต่อนโยบายของประเทศที่ รับผู้อพยพชาวจีนด้วย

ST Ch1 HT Skinner, G. William 2497/1954 A Study of Chinese Community Leadership in Bangkok, together with an Historical Survey of Chinese Society in Thailand. Doctoral Dissertation, Cornell University. 814 pages

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ในส่วนที่ 1 ศึกษาประวัติความเป็นมาของชาวจีนในประเทศไทย ตั้งแต่ ศตวรรษที่ 17 จนถึงช่วงเวลาที่ยอมพล ป.พิบูลสงครามเป็นนายกรัฐมนตรีครั้งที่ 2 (2491-2499) ผู้วิจัยได้ให้ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-จีน การอพยพของชาวจีนและการเพิ่มขึ้นของพลเมืองจีนในไทย บทบาทของชาวจีนที่มีต่อเศรษฐกิจไทยในสมัยรัชกาลที่ 5 รูปแบบความไม่มีเสถียรภาพของสังคมชาวจีนในสมัยรัชกาลที่ 3-5 จากนั้น กล่าวถึงลัทธิจีนนิยมในไทย แนวโน้มของอัตราประชากรจีนระหว่าง พ.ศ.2461-2498 วิถีชีวิตของชาวจีนในสังคมไทยจนถึงปี พ.ศ.2481 สภาพชีวิตของชาวจีนในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 และช่วงหลังสงคราม และบทสุดท้ายให้ความรู้เกี่ยวกับสังคมจีนในประเทศไทยสมัยจอมพล ป.พิบูลสงครามเป็นนายกรัฐมนตรีครั้งที่ 2

ส่วนที่ 2 ของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับผู้นำในสังคมจีน โดยมุ่งศึกษาลักษณะของผู้นำชาวจีนในสังคมไทย เช่น บุคลิกลักษณะของผู้นำจีน การมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น วิถีชีวิตโดยทั่วไปของบุคคลเหล่านี้ ค่านิยมเกี่ยวกับผู้ที่จะเป็นผู้นำในสังคมจีน ผู้นำจีนกับการเมือง ผู้นำจีนกับเศรษฐกิจ(ผู้นำทางด้านเศรษฐกิจ) โครงสร้างหลักของอำนาจและการเป็นผู้นำ ผู้นำจีนกับอิทธิพลของสังคมไทย ผู้นำจีนกับผู้มีอำนาจในสังคมไทย

ST Ch1 HT Skinner, G. William 2497/1954 A Study of Chinese Community Leadership in Bangkok, together with an Historical Survey of Chinese Society in Thailand. Doctoral Dissertation, Cornell University. 814 pages

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ในส่วนที่ 1 ศึกษาประวัติความเป็นมาของชาวจีนในประเทศไทย ตั้งแต่ ศตวรรษที่ 17 จนถึงช่วงเวลาที่ยอมพล ป.พิบูลสงครามเป็นนายกรัฐมนตรีครั้งที่ 2 (2491-2499) ผู้วิจัยได้ให้ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-จีน การอพยพของชาวจีนและการเพิ่มขึ้นของพลเมืองจีนในไทย บทบาทของชาวจีนที่มีต่อเศรษฐกิจไทยในสมัยรัชกาลที่ 5 รูปแบบความไม่มีเสถียรภาพของสังคมชาวจีนในสมัยรัชกาลที่ 3-5 จากนั้น กล่าวถึงลัทธิจีนนิยมในไทย แนวโน้มของอัตราประชากรจีนระหว่าง พ.ศ.2461-2498 วิถีชีวิตของชาวจีนในสังคมไทยจนถึงปี พ.ศ.2481 สภาพชีวิตของชาวจีนในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 และช่วงหลังสงคราม และบทสุดท้าย ให้ความรู้เกี่ยวกับสังคมจีนในประเทศไทยสมัย จอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นนายก รัฐมนตรี ครั้งที่ 2

ส่วนที่ 2 ของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับผู้นำในสังคมจีน โดยมุ่งศึกษาลักษณะของผู้นำชาวจีนในสังคมไทย เช่น บุคลิกลักษณะของผู้นำจีน การมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น วิถีชีวิตโดยทั่วไปของบุคคลเหล่านี้ ค่านิยมเกี่ยวกับผู้ที่จะเป็นผู้นำในสังคมจีน ผู้นำจีนกับการเมือง ผู้นำจีนกับเศรษฐกิจ(ผู้นำทางด้านเศรษฐกิจ) โครงสร้างหลักของอำนาจและการเป็นผู้นำ ผู้นำจีนกับอิทธิพลของสังคมไทย ผู้นำจีนกับผู้มีอำนาจในสังคมไทย

ST Ch1 HT Skinner, G. William 2499/1956 Leadership and Power in the Chinese Community of Thailand. Ithaca: Cornell University Press 363 pages

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงสังคมชาวจีนในเมืองไทย โดยมุ่งศึกษาลักษณะของผู้นำชาวจีนในสังคมไทย เช่น บุคลิกลักษณะของผู้นำจีน การมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น วิถีชีวิตโดยทั่วไปของบุคคลเหล่านี้ ค่านิยมเกี่ยวกับผู้ที่จะเป็นผู้นำในสังคมจีน ผู้นำจีนกับการเมือง ผู้นำจีนกับเศรษฐกิจ(ผู้นำทางด้านเศรษฐกิจ) โครงสร้างหลักของอำนาจและการเป็นผู้นำ ผู้นำจีนกับอิทธิพลของสังคมไทย ผู้นำจีนกับผู้ที่มีอำนาจในสังคมไทย

ST Ch1 HT Skinner, G. William 2499/1956 Leadership and Power in the Chinese Community of Thailand. Ithaca: Cornell University Press 363 pages

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงสังคมชาวจีนในเมืองไทย โดยมุ่งศึกษาลักษณะของผู้นำชาวจีนในสังคมไทย เช่น บุคลิกลักษณะของผู้นำจีน การมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น วิถีชีวิตโดยทั่วไปของบุคคลเหล่านี้ ค่านิยมเกี่ยวกับผู้ที่จะเป็นผู้นำในสังคมจีน ผู้นำจีนกับการเมือง ผู้นำจีนกับเศรษฐกิจ(ผู้นำทางด้านเศรษฐกิจ) โครงสร้างหลักของอำนาจและการเป็นผู้นำ ผู้นำจีนกับอิทธิพลของสังคมไทย ผู้นำจีนกับผู้ที่มีอำนาจในสังคมไทย

ST Ch1 HT Skinner, G. William 2500/1957 Chinese Society in Thailand : An Analytical History. Cornell University Press. แปลโดย พรรณี ฉัตรพลรักษ์ และคณะ 2529 สังคมจีนในประเทศไทย : ประวัติศาสตร์เชิงวิเคราะห์ กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์

หนังสือเล่มนี้ศึกษาประวัติความเป็นมาของชาวจีนในประเทศไทย ตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 จนถึงช่วงเวลาที่จอมพล ป.พิบูลสงครามเป็นนายกรัฐมนตรีครั้งที่ 2 (2491-2499) โดยกล่าวถึงความสัมพันธ์ไทย-จีน การอพยพของชาวจีนและการเพิ่มขึ้นของพลเมืองจีนในไทย บทบาทของชาวจีนที่มีต่อเศรษฐกิจไทยในสมัยรัชกาลที่ 5 รูปแบบความไม่มีเสถียรภาพของสังคมชาวจีนในสมัยรัชกาลที่ 3-5 จากนั้น กล่าวถึงลัทธิจีนนิยมในไทย แนวโน้มของอัตราประชากรจีนระหว่าง พ.ศ.2461-2498 วิถีชีวิตของชาวจีนในสังคมไทยจนถึงปี พ.ศ.2481 สภาพชีวิตของชาวจีนในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 และช่วงหลังสงคราม และบทสุดท้ายให้ความรู้เกี่ยวกับสังคมจีนในประเทศไทยสมัยจอมพล ป.พิบูลสงครามเป็นนายกรัฐมนตรีครั้งที่ 2

ST Ch1 HT Skinner, G. William 2500/1957 "Chinese assimilation and Thai politics" The Journal of Asean Studies. Vol.16 The Association for Asian Studies, Inc. p.237-250

บทความนี้กล่าวถึงรูปแบบการผสมกลมกลืนของชาวจีนในสังคมไทย ปัจจัยสำคัญของการ

ทำให้จีนเป็นไทยก็คือ การแต่งงานระหว่างคนไทยกับคนจีน การศึกษา และลัทธิไทยนิยม ผู้เขียนพูดถึงผลกระทบของสภาวะการณ์นี้ต่อชาวจีนในไทย วิเคราะห์กฎหมายเกี่ยวกับการอพยพ และวิจารณ์การควบคุมโรงเรียนจีนของรัฐบาลไทย นอกจากนี้ ยังให้ความเห็นเกี่ยวกับการที่นักธุรกิจจีนปกป้องตนเองด้วยการสร้างความสัมพันธ์กับข้าราชการไทย

ST Ch1 HT Skinner, G. William 2502/1959 "Overseas Chinese in Southeast Asia" The Annals of the American Academy of Political and Social Science Vol.321 p.136-147

หนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนได้ให้ตัวเลขเกี่ยวกับชาวจีนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กล่าวถึงสถานะทางเศรษฐกิจและการเมืองในประเทศที่ชาวจีนเหล่านี้ไปอาศัยอยู่ ทำหน้าที่รัฐบาลในประเทศเหล่านี้มีต่อชาวจีนอพยพ และนโยบายของรัฐบาลจีนที่มีต่อผู้อพยพออกนอกประเทศ (เช่น ต้องการให้คนเหล่านี้มีความรักชาติ และส่งเงินไปยังประเทศจีน ฯลฯ)

ST Ch1 HT กนิษฐา ไทเดชะวัฒน์ 2534 บทบาทของขุนนางไทยเชื้อสายจีนในประเทศไทย ในสมัยรัชกาลที่ 3 ถึงรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. 2367-2453) ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. (ประวัติศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 187 หน้า

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของขุนนางไทยเชื้อสายจีนในสมัยรัชกาลที่ 3 ถึงรัชกาลที่ 5 โดยศึกษาด้านปัจจัยของการเข้าสู่ระบบราชการไทยของชาวจีนและบทบาท ของขุนนางไทยเชื้อสายจีนที่มีผลต่อสภาพสังคมไทย จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยสำคัญ ที่ทำให้ชาวจีนได้เป็นขุนนางไทยคือ ชาวจีนมีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญเฉพาะตัว ประกอบกับชาวจีนต้องการผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากตำแหน่งราชการ ส่วนทางราชการไทยนั้นก็ต้องการขุนนางไทยที่เป็นชาวจีนมาช่วยหารายได้ให้แก่ตนหรือรัฐ และให้มาช่วยดูแลและควบคุมชาวจีนในสังคมไทยให้อยู่กันอย่างสงบสุข สำหรับบทบาทของขุนนางดัง กล่าวในสังคมไทยมีหลายด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ : ขุนนางเหล่านี้ช่วยหารายได้ให้แก่ ราชการไทยเป็นจำนวนมาก เช่น รายได้จากการค้าสำเภาหลวง การเก็บภาษีอากร และการเก็บภาษี "ผูกปี้" จากชาวจีน ส่วนทางด้านการเมืองการปกครองนั้น ขุนนางเหล่านี้อาจ มีตำแหน่งเป็นนายอำเภอจีน จางวางจีน ปลัดจีน กงสุลจีนในบังคับสยาม เจ้าเมือง ฯลฯ ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ดูแลทุกข์สุขของชาวจีน ควบคุมชาวจีนให้อยู่กันอย่างสงบสุข และจัดทำทะเบียนชาวจีนด้วย นอกจากนี้ขุนนางไทยเชื้อสายจีนยังได้ช่วยกิจการสาธารณะประโยชน์ ของไทย เช่น การสร้างเรือรบ การสร้างป้อม ฯลฯ และยังนำประเพณีจีนเข้ามาปฏิบัติในสังคม ไทยอีกด้วย

ST Ch1 HT นิวัตร ดันไพศาล 2534 บทบาทชาวจีนในหัวเมืองชายฝั่งทะเลตะวันตก พ.ศ. 2411-2475 ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. (ประวัติศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 225 หน้า

วิทยานิพนธ์เล่มนี้มุ่งศึกษาบทบาททางด้านเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และสังคม ของชาว

จีนในหัวเมืองชายฝั่งทะเลตะวันตก พ.ศ. 2411-2475 ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ชาวจีน เมื่อเริ่มแรกอพยพเข้ามาสู่หัวเมืองแห่งนี้ จะประกอบอาชีพเป็นแรงงานในเมืองแร่ ดีบุก และสวนยางพารา จนได้สะสมทุนและเปลี่ยนฐานะมาเป็นพ่อค้าแร่ และประมุขรับทำภาษีอากร ของเมืองต่างๆ จนร่ำรวย และกลายเป็นเจ้าของกิจการขนาดใหญ่ ทั้งเหมืองแร่และสวนยาง พารา รวมทั้งควบคุมธุรกิจอื่นๆ ด้วย และในบางครั้งก็ใช้อำนาจของตนทำให้การปกครอง ของเจ้าหน้าที่บ้านเมืองเกิดความยุ่งยาก จนรัฐบาลต้องเปลี่ยนวิธีการปกครอง เช่น ใช้นโยบายเลี้ยงฮังยี่ นโยบายแต่งตั้งชาวจีนให้เป็นผู้ดำเนินการปกครองท้องถิ่น และนโยบาย ผสมผสาน(assimilation) ซึ่งทำให้สภาพการณ์ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ประโยชน์ที่ชาวจีน ในพื้นที่แห่งนี้ได้สร้างขึ้นก็มีอยู่เป็นอันมาก เช่น ช่วยเหลือปรับปรุงท้องถิ่น ทำให้ราษฎร มีความเป็นอยู่ดีขึ้น และได้นำวัฒนธรรมจีนมาประเพณีปฏิบัติจนกลายเป็นมรดกของท้องถิ่น ที่สืบทอดมาจนปัจจุบัน

ST Ch1 HT ปรรณนา โกเมน 2532. สมาคมชาวจีนในกรุงเทพฯ พ.ศ.2440-2488 วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 120 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาปัจจัยทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมทั้งภายในและภายนอก ประเทศ ที่มีผลต่อการจัดองค์กร ลักษณะผู้นำ ตลอดจนการเคลื่อนไหวของสมาคมจีนในระหว่าง พ.ศ.2440-2488 ผลการวิจัยพบว่า สมาคมชาวจีนมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา โดยมีความสัมพันธ์กับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองทั้งภายในและภายนอกประเทศ สมาคมที่มีวัตถุประสงค์ทางการเมืองจะมีบทบาทเด่นในช่วงที่มีการขยายตัว ของกระแสชาตินิยม โดยเฉพาะตั้งแต่ปลายรัชกาลที่ 5 สมาคมที่มีวัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจจะมีบทบาทเด่นตั้งแต่ชาวจีนได้ก้าวเข้ามาเป็นผู้มีบทบาทในการประกอบธุรกิจที่สำคัญ ตั้งแต่ ภายหลังสนธิสัญญาบาวริงเป็นต้นมา ส่วนสมาคมที่มีวัตถุประสงค์ทางสังคมเกิดขึ้นตั้งแต่มีการ ขยายตัวของชุมชนจีนในไทยในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ในระยะแรกมีการรวมตัวกันในรูปแบบของ สมาคมฮังยี่ แต่เมื่อสมาคมนี้เสื่อมอิทธิพลลงชาวจีนก็ได้รวมตัวกันในรูปแบบของสมาคมเพื่อช่วยเหลือกันและกัน

ST Ch1 HT วิยะดา ทองมิตร 2527 การใช้แรงงานของชาวจีนในสังคมไทย พ.ศ. 2325-2453. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต(ประวัติศาสตร์) มหาวิทยาลัยศิลปากร 292 หน้า

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ให้ความรู้เกี่ยวกับฐานะและบทบาทของกลุ่มแรงงานชาวจีน ซึ่ง เป็นชนกลุ่มน้อย ที่มีจำนวนมากที่สุดในสังคมไทย ในสมัยรัตนโกสินทร์ ระหว่าง พ.ศ. 2325-2453 อันเป็นช่วงระยะเวลาที่แรงงานชาวจีนได้อพยพเข้ามาทำมาหากินในเมืองไทย เป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยได้ศึกษาสาเหตุของการอพยพ ลักษณะการอพยพ จำนวนและเชื้อชาติของจีนอพยพ และอธิบายว่าเมื่อเข้ามาในไทยแล้ว ได้ประกอบอาชีพอะไรบ้าง ค่าแรงและสวัสดิการเป็นอย่างไร ตลอดจนชาวจีนเหล่านี้ได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม ไทยอย่างไรบ้าง ผลการศึกษาพบว่า แรงงานชาวจีนถูกสนับสนุนให้เข้ามาในสังคม

ไทย โดยการประสานประโยชน์ของเจ้านาย ขุนนาง และนายทุนชาวจีน ในช่วงเวลาที่ทุนนิยมกำลังขยายตัว กลุ่มแรงงานนี้มีคุณภาพสูง และเป็นกลุ่มแรงงานนอกระบบไพร่/ทาส จึงสอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจแบบใหม่ คือการค้าเสรี หลังการทำสนธิสัญญาบาวริง ในปี พ.ศ. 2398 ชาวจีนเหล่านี้ทำประโยชน์ให้บ้านเมืองไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม กับทั้งเงินตราของ กุสสินีที่หามาได้ ก็ยังถูกรัฐบาลดิงกลับในรูปของเงิน "ผูกปี" และภาษีอากรอันเกิดจากสิ่งมอมเมา ต่างๆ เช่น ผิ่น เหล้า บ่อนเบี้ย ที่สำคัญคือ แรงงานจีนได้ช่วยขยายฐานเศรษฐกิจ ของไทยให้กว้างยิ่งขึ้น

ST Ch1 LC วนิดา เจริญสุข 2531. นามสกุลของคนไทยเชื้อสายจีน : การวิเคราะห์ทางวรรณคดีชาติพันธุ์ วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 201 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้กล่าวว่า คนไทยเชื้อสายจีนมีวิธีตั้งนามสกุลอยู่ 2 วิธี คือ ตั้งนามสกุลโดยรักษาเค้าทางเสียงหรือความหมายของแซ่เดิม ซึ่งแสดงโดยหน่วยศัพท์ที่มีจะปรากฏอยู่ในตำแหน่งแรกของนามสกุล กับตั้งนามสกุลโดยไม่มีเค้าของแซ่เดิมเลย ในด้านความหมาย ของนามสกุล คนไทยกลุ่มนี้ให้ความสำคัญทั้งทางนามธรรม และรูปธรรมที่ถือว่าเปี่ยมมงคลมาตั้งเป็นนามสกุล ความหมายเด่นที่พบคือ "ความเป็นเลิศ" "ความมั่งคั่งร่ำรวย" และ "ความเจริญ รุ่งเรือง" ความหมายเหล่านี้สะท้อนให้เห็นค่านิยมของคนเหล่านี้ เช่น ปรารถนาความเป็นเลิศ ร่ำรวย เจริญรุ่งเรือง มีอำนาจ มีความสำเร็จ มีเกียรติยศชื่อเสียง มีความสุข มีความมั่นคงสถาพร นิยมยกย่องผู้มีความรู้ความสามารถ นิยมยกย่องอาชีพธุรกิจและการค้า และเคารพยกย่องผู้มีอาวุโส

ST Ch1 SS 2527/1984 วิยะดา ทองมิตร. การใช้แรงงานของชาวจีนในสังคมไทย พ.ศ. 2325-2453. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต (ประวัติศาสตร์) มหาวิทยาลัยศิลปากร, 292 หน้า

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับฐานะและบทบาทของกลุ่มแรงงานชาวจีน ซึ่งเป็น ชนกลุ่มน้อยที่มีจำนวนมากที่สุดในสังคมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ระหว่าง พ.ศ. 2325-2453 อันเป็นช่วงระยะเวลาที่แรงงานชาวจีนได้อพยพเข้ามาทำมาหากินในเมืองไทยเป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยได้ศึกษาสาเหตุของการอพยพ ลักษณะการอพยพ จำนวนและเชื้อชาติของจีนอพยพ และอธิบายว่าเมื่อเข้ามาในไทยแล้วได้ประกอบอาชีพอะไรบ้าง ค่าแรงและสวัสดิการเป็นอย่างไร ตลอดจนชาวจีนเหล่านี้ได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยอย่างไรบ้าง ผลการศึกษา พบว่าแรงงานชาวจีนถูกสนับสนุนให้เข้ามาในสังคมไทย โดยการประสานประโยชน์ของเจ้านาย ขุนนาง และนายทุนชาวจีนในช่วงเวลาที่ทุนนิยมกำลังขยายตัว กลุ่มแรงงานนี้มีคุณภาพสูง และเป็นกลุ่มแรงงานนอกระบบไพร่/ทาส จึงสอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจแบบใหม่คือ การค้าเสรีหลัง การทำสนธิสัญญาบาวริงในปี พ.ศ. 2398 ชาวจีนเหล่านี้ทำประโยชน์ให้บ้านเมืองไทยทั้ง ทางตรงและทางอ้อม กับทั้งเงินตราของกุสสินีที่หามาได้ก็ยังถูกรัฐบาลดิง

กลับในรูปของเงิน "ผูกปี้" และภาษีอากรอันเกิดจากสิ่งมอมเมาต่างๆ เช่น มึน เหล้า บ่อนเบี้ย ที่สำคัญคือ แรงงานจีน ได้ช่วยขยายฐานเศรษฐกิจของไทยให้กว้างยิ่งขึ้น

ST Ch1 SS 2534/1991 กนิษฐา ไทเดชะวัฒน์. บทบาทของขุนนางไทยเชื้อสายจีนในประเทศไทย ในสมัยรัชกาลที่ 3 ถึงรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ.2367-2453). ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (ประวัติศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 187 หน้า

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของขุนนางไทยเชื้อสายจีนในสมัยรัชกาลที่ 3 ถึง รัชกาลที่ 5 โดยศึกษาด้านปัจจัยของการเข้าสู่ระบบราชการไทยของชาวจีน และบทบาท ของขุนนางไทย เชื้อสายจีนที่มีผลต่อสภาพสังคมไทย จากการศึกษาพบว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้ ชาวจีนได้เป็นขุนนางไทย คือ ชาวจีนมีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญเฉพาะตัว ประกอบด้วยชาวจีนต้องการผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากตำแหน่งราชการ ส่วนทางราชการ ไทยนั้นก็ต้องการขุนนางไทยที่เป็นชาว จีนมาช่วยหารายได้ให้แก่ตนหรือรัฐ และให้มาช่วยดูแล และควบคุมชาวจีนในสังคมไทย ให้อยู่กันอย่าง สงบสุข สำหรับบทบาทของขุนนางดังกล่าวใน สังคมไทยมีหลายด้านคือ ด้านเศรษฐกิจ : ขุนนาง เหล่านี้ช่วยหารายได้ให้แก่ราชการไทยเป็น จำนวนมาก เช่น รายได้จากการค้าสำเภาล่วง การเก็บ ภาษีอากร และการเก็บภาษี "ผูกปี้" จากชาวจีน ส่วนทางด้านการเมืองการปกครองนั้น ขุนนางเหล่านี้ อาจมีตำแหน่งเป็น นายอำเภอจีน จางวางจีน ปลัดจีน กงสุลจีนในบังคับสยาม เจ้าเมือง ฯลฯ ซึ่งเป็นผู้ ทำหน้าที่ดูแลทุกข์สุขของชาวจีน ควบคุมชาวจีนให้อยู่กันอย่างสงบสุข และจัดทำทะเบียนชาวจีน ด้วย นอกจากนี้ ขุนนางไทยเชื้อสายจีนยังได้ช่วยกิจการสาธารณะประโยชน์ของไทย เช่น การสร้างเรือรบ การสร้างป้อม ฯลฯ และยังนำประเพณีจีนเข้ามาปฏิบัติในสังคมไทยอีกด้วย

ST Ch1 SS 2534/1991 นิวัตร ตันไพศาล. บทบาทชาวจีนในหัวเมืองชายฝั่งทะเลตะวันตก พ.ศ. 2411-2475. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม.(ประวัติศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 225 หน้า

วิทยานิพนธ์เล่มนี้มุ่งศึกษาบทบาททางด้านเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และสังคม ของชาว จีนในหัวเมืองชายฝั่งทะเลตะวันตก พ.ศ. 2411-2475 ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ชาวจีน เมื่อเริ่มแรกอพยพ เข้ามาสู่หัวเมืองแห่งนี้ จะประกอบอาชีพเป็นแรงงานในเหมืองแร่ดีบุกและสวนยางพารา จนได้สะสมทุน และเปลี่ยนฐานะมาเป็นพ่อค้าและประมุขรับทำภาษีอากรของ เมืองต่างๆจนร่ำรวย และกลายเป็น เจ้าของกิจการขนาดใหญ่ ทั้งเหมืองแร่และสวนยางพารา รวมถึงควบคุมธุรกิจอื่นๆด้วย และในบางครั้ง ก็ใช้อำนาจของตน ทำให้การปกครองของเจ้า หน้าที่บ้านเมืองเกิดความยุ่งยากจนรัฐบาลต้องเปลี่ยนวิธี การปกครอง เช่น ใช้นโยบายเลี้ยงฮังยี่ นโยบายแต่งตั้งชาวจีนให้เป็นผู้นำในการปกครองท้องถิ่น และ นโยบายผสมผสาน(assimilation) ซึ่งทำให้สภาพการณ์ดีขึ้น อย่างไรก็ตามก็ตีประโยชน์ที่ชาวจีนในพื้นที่แห่งนี้

ได้สร้างขึ้นก็มีอยู่เป็นอันมาก เช่น ช่วยเหลือปรับปรุงท้องถิ่น ทำให้ราษฎรมีความเป็นอยู่ดีขึ้น และได้
นำวัฒนธรรม จีนมาประเพณีปฏิบัติจนกลายเป็นมรดกของท้องถิ่นที่สืบทอดมาจนปัจจุบัน

ST Ch1 SS Chang, David W. 1973 "Current Status of Chinese Minorities in Southeast
Asia" Asian Survey Vol.XIII No6

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงสภาพทางสังคม การเมือง และการปกครองของชาวจีนในประเทศ
ต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น อินโดนีเซีย ไทย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย

ST Ch1 SS Skinner, G. William 2494/1951 Report on the Chinese in Southeast Asia.
Ithaca: Cornell University 91 pages

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับชาวจีนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น จำนวนประชากร
อาชีพ องค์การต่างๆ การศึกษา สภาพการณ์ทางการเมืองและการปกครองของประเทศที่ชาวจีนอพยพ
ไปอยู่ ความสัมพันธ์ระหว่างชาวจีนและชนที่เป็นเจ้าของประเทศ นอกจากนี้ กล่าวถึงเอกสารเกี่ยวกับ
ชาวจีนในประเทศไทย เขมร เวียดนาม พม่า สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ และผู้
เขียนยังให้ความรู้ที่นโยบายของประเทศจีนคอมมิวนิสต์ที่มีต่อชาวจีนนอกประเทศ มีผลต่อนโยบายของ
ประเทศที่รับผู้อพยพชาวจีนด้วย

ST Ch1 SS Skinner, G. William 2494/1951 Report on the Chinese in Southeast Asia.
Ithaca: Cornell University 91 pages

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับชาวจีนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น จำนวนประชากร
อาชีพ องค์การต่างๆ การศึกษา สภาพการณ์ทางการเมืองและการปกครองของประเทศที่ชาวจีนอพยพ
ไปอยู่ ความสัมพันธ์ระหว่างชาวจีนและชนที่เป็นเจ้าของประเทศ นอกจากนี้ กล่าวถึงเอกสารเกี่ยวกับ
ชาวจีนในประเทศไทย เขมร เวียดนาม พม่า สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ และผู้
เขียนยังให้ความรู้ที่นโยบายของประเทศจีนคอมมิวนิสต์ที่มีต่อชาวจีนนอกประเทศ มีผลต่อนโยบายของ
ประเทศที่รับผู้อพยพชาวจีนด้วย

ST Ch1 SS Skinner, G. William 2497/1954 A Study of Chinese Community Leadership
in Bangkok, together with an Historical Survey of Chinese Society in Thailand. Doctoral
Dissertation, Cornell University. 814 pages

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ในส่วนที่ 1 ศึกษาประวัติความเป็นมาของชาวจีนในประเทศไทย ตั้งแต่
ศตวรรษที่ 17 จนถึงช่วงเวลาที่ยอมพล ป.พิบูลสงครามเป็นนายกรัฐมนตรีครั้งที่ 2 (2491-2499) ผู้
วิจัยได้ให้ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-จีน การอพยพของชาวจีนและการเพิ่มขึ้นของพลเมืองจีนใน

ไทย บทบาทของชาวจีนที่มีต่อเศรษฐกิจไทยในสมัยรัชกาลที่ 5 รูปแบบความไม่มีเสถียรภาพของสังคมชาวจีนในสมัยรัชกาลที่ 3-5 จากนั้น กล่าวถึงลัทธิจีนนิยมในไทย แนวโน้มของอัตราประชากรจีนระหว่าง พ.ศ.2461-2498 วิถีชีวิตของชาวจีนในสังคมไทยจนถึงปี พ.ศ.2481 สภาพชีวิตของชาวจีนในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 และช่วงหลังสงคราม และบทสุดท้ายให้ความรู้เกี่ยวกับสังคมจีนในประเทศไทยสมัยจอมพล ป.พิบูลสงครามเป็นนายกรัฐมนตรีครั้งที่ 2

ส่วนที่ 2 ของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับผู้นำในสังคมจีน โดยมุ่งศึกษาลักษณะของผู้นำชาวจีนในสังคมไทย เช่น บุคลิกลักษณะของผู้นำจีน การมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น วิถีชีวิตโดยทั่วไปของบุคคลเหล่านี้ ค่านิยมเกี่ยวกับผู้ที่จะเป็นผู้นำในสังคมจีน ผู้นำจีนกับการเมือง ผู้นำจีนกับเศรษฐกิจ(ผู้นำทางด้านเศรษฐกิจ) โครงสร้างหลักของอำนาจและการเป็นผู้นำ ผู้นำจีนกับอิทธิพลของสังคมไทย ผู้นำจีนกับผู้มีอำนาจในสังคมไทย

ST Ch1 SS Skinner, G. William 2499/1956 Leadership and Power in the Chinese Community of Thailand. Ithaca: Cornell University Press 363 pages

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงสังคมชาวจีนในเมืองไทย โดยมุ่งศึกษาลักษณะของผู้นำชาวจีนในสังคมไทย เช่น บุคลิกลักษณะของผู้นำจีน การมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น วิถีชีวิตโดยทั่วไปของบุคคลเหล่านี้ ค่านิยมเกี่ยวกับผู้ที่จะเป็นผู้นำในสังคมจีน ผู้นำจีนกับการเมือง ผู้นำจีนกับเศรษฐกิจ(ผู้นำทางด้านเศรษฐกิจ) โครงสร้างหลักของอำนาจและการเป็นผู้นำ ผู้นำจีนกับอิทธิพลของสังคมไทย ผู้นำจีนกับผู้มีอำนาจในสังคมไทย

ST Ch1 SS Skinner, G. William 2500/1957 "Chinese assimilation and Thai politics" The Journal of Asean Studies. Vol.16 The Association for Asian Studies, Inc. p.237-250

บทความนี้กล่าวถึงรูปแบบการผสมกลมกลืนของชาวจีนในสังคมไทย ปัจจัยสำคัญของการทำให้จีนเป็นไทยก็คือ การแต่งงานระหว่างคนไทยกับคนจีน การศึกษา และลัทธิไทยนิยม ผู้เขียนพูดถึงผลกระทบของสภาวะการณ์นี้ต่อชาวจีนในไทย วิจัยรณกฎหมายเกี่ยวกับการอพยพ และวิจารณ์การควบคุมโรงเรียนจีนของรัฐบาลไทย นอกจากนี้ ยังให้ความเห็นเกี่ยวกับการที่นักธุรกิจจีนปกป้องตนเองด้วยการสร้างความสัมพันธ์กับข้าราชการไทย

ST Ch1 SS Skinner, G. William 2502/1959 "Overseas Chinese in Southeast Asia" The Annals of the American Academy of Political and Social Science Vol.321 p.136-147

หนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนได้ให้ตัวเลขเกี่ยวกับชาวจีนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กล่าวถึงสถานะทางเศรษฐกิจและการเมืองในประเทศที่ชาวจีนเหล่านี้ไปอาศัยอยู่ ทำที่ที่รัฐบาลในประเทศเหล่านี้มีต่อชาว

จีนอพยพ และนโยบายของรัฐบาลจีนที่มีต่อผู้อพยพออกนอกประเทศ (เช่น ต้องการให้คนเหล่านี้มีความรักชาติ และส่งเงินไปยังประเทศจีน ฯลฯ)

ST Ch1 SS Skinner, G. William 2503/1960 "Change and Persistence in Chinese Culture Overseas : A Comparison of Thailand and Java" Journal of the South Seas Society V.16 p.86-100

บทความนี้ เปรียบเทียบสภาวะและสถานะในอดีตถึงปัจจุบัน ระหว่างชาวจีนในประเทศไทยและชาว ชาวจีนเหล่านี้ผสมกลมกลืนเข้าในสังคมของประเทศทั้งสอง โดยผู้เขียนได้ให้ข้อคิดเห็นและยก ปัญหาเกี่ยวกับวัฒนธรรม ศาสนา เศรษฐกิจ และการเมืองที่ชาวจีนดังกล่าวมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับ ชนเจ้าของประเทศ

ST Ch1 SS Skinner, G. William 2507/1964 "The Thailand Chinese: Assimilation in a Changing Society" ASIA No.2 New York p.80-92

บทความนี้ ให้ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้ชาวจีนในประเทศไทยค่อย ๆ ถูกผสมกลมกลืนกลายเป็นไทย ซึ่งปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งคือการศึกษา ผู้เขียนได้กล่าวถึงนโยบายของรัฐบาลไทยที่มีต่อชาวจีนในประเทศไทย และเปรียบเทียบสภาพที่ต่างกันมากระหว่างความเป็นไปของชาวจีนในไทยกับชาวจีนในอินโดนีเซีย ซึ่งความแตกต่างนี้มีผลต่อการผสมกลมกลืนทางเชื้อชาติ

ST Ch1 SS กนิษฐา ไทเดชะวัฒน์ 2534 บทบาทของขุนนางไทยเชื้อสายจีนในประเทศไทย ในสมัย รัชกาลที่ 3 ถึงรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. 2367-2453) ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (ประวัติศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 187 หน้า

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของขุนนางไทยเชื้อสายจีนในสมัยรัชกาลที่ 3 ถึงรัชกาลที่ 5 โดยศึกษาด้านปัจจัยของการเข้าสู่ระบบราชการไทยของชาวจีนและบทบาท ของขุนนางไทยเชื้อสายจีนที่มีผลต่อสภาพสังคมไทย จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยสำคัญ ที่ทำให้ชาวจีนได้เป็นขุนนางไทย คือ ชาวจีนมีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญเฉพาะตัว ประกอบกับชาวจีนต้องการผลประโยชน์ทาง เศรษฐกิจจากตำแหน่งราชการ ส่วนทาง ราชการไทยนั้นก็ต้องการขุนนางไทยที่เป็นชาวจีนมาช่วยหา รายได้ให้แก่ตนหรือรัฐ และให้มา ช่วยดูแลและควบคุมชาวจีนในสังคมไทยให้อยู่กันอย่างสงบสุข สำหรับ บทบาทของขุนนางดัง กล่าวในสังคมไทยมีหลายด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ : ขุนนางเหล่านี้ช่วยหารายได้ ให้แก่ ราชการไทยเป็นจำนวนมาก เช่น รายได้จากการค้าสำเภาล่วง การเก็บภาษีอากร และการเก็บ ภาษี "ผูกปี้" จากชาวจีน ส่วนทางด้านการเมืองการปกครองนั้น ขุนนางเหล่านี้อาจ มีตำแหน่งเป็นนาย อำเภोजิน จางวางจีน ปลัดจีน กงสุลจีนในบังคับสยาม เจ้าเมือง ฯลฯ ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ดูแลทุกข์สุข ของชาวจีน ควบคุมชาวจีนให้อยู่กันอย่างสงบสุข และจัดทำทะเบียนชาวจีนด้วย นอกจากนี้ขุนนางไทย

เชื้อสายจีนยังได้ช่วยกิจการสาธารณะประโยชน์ ของไทย เช่น การสร้างเรือรบ การสร้างป้อม ฯลฯ และ
ยังนำประเพณีจีนเข้ามาปฏิบัติในสังคมไทยอีกด้วย

ST Ch1 SS เดือนพิก ชัยพรหมประสิทธิ์, 2530. สถานภาพและบทบาทของสตรีในครอบครัวจีน
ในสังคมไทยปัจจุบัน : กรณีศึกษากลุ่มอนุรักษนิยมในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหา
บัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 157 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาสถานภาพและบทบาทของสตรีจีนในกรุงเทพฯ พบว่าปัจจุบันสตรี จีนมี
สถานภาพและบทบาทที่สูงขึ้นกว่าเดิมในบางเรื่อง เช่น โอกาสในการศึกษา สิทธิในการ เลือกคู่สมรสเอง
ประกอบอาชีพและเที่ยวเตร่นอกบ้านได้มากขึ้น มีส่วนในการอบรมปกครองและเลี้ยงดูบุตร มีอำนาจใน
การตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมในครอบครัวมากขึ้น อย่างไรก็ตาม บุตรชายก็ยังคงสำคัญกว่าบุตรหญิงเพราะ
เป็นผู้ที่จะสืบวงศ์ตระกูลต่อไป ทำให้สิทธิในการครอบครองทรัพย์สินสมบัติจึงตกอยู่กับบุตรชายทั้งหมด
สตรีจีนมีทัศนคติและความคาดหวังว่าจะมีสถานภาพ เท่าเทียมบุรุษ มีอิสระในด้านความคิดเห็นและการ
ดำเนินชีวิต และหวังว่าบุรุษควรที่จะช่วยงานในบ้านบ้างเหมือนที่สตรีได้แบ่งเบาภาระทางเศรษฐกิจจาก
บุรุษ

ST Ch1 SS นิวัตร ต้นไพศาล 2534 บทบาทชาวจีนในหัวเมืองชายฝั่งทะเลตะวันตก พ.ศ. 2411-
2475 วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ประวัติศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 225 หน้า

วิทยานิพนธ์เล่มนี้มุ่งศึกษาบทบาททางด้านเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และสังคม ของชาวจีน
ในหัวเมืองชายฝั่งทะเลตะวันตก พ.ศ. 2411-2475 ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ชาวจีน เมื่อเริ่มแรกอพยพ
เข้ามาสู่หัวเมืองแห่งนี้ จะประกอบอาชีพเป็นแรงงานในเมืองแร่ ดิบบุก และสวนยางพารา จนได้สะสม
ทุนและเปลี่ยนฐานะมาเป็นพ่อค้าแร่ และประมูลรับทำภาษีอากร ของเมืองต่างๆ จนร่ำรวย และกลายเป็น
เจ้าของกิจการขนาดใหญ่ ทั้งเมืองแร่และสวนยาง พารา รวมทั้งควบคุมธุรกิจอื่นๆ ด้วย และในบาง
ครั้งก็ใช้อำนาจของตนทำให้การปกครอง ของเจ้าหน้าที่บ้านเมืองเกิดความยุ่งยาก จนรัฐบาลต้องเปลี่ยน
วิธีการปกครอง เช่น ใช้นโยบายเลี้ยงฮังยี่ นโยบายแต่งตั้งชาวจีนให้เป็นผู้ดำเนินการปกครองท้องถิ่น และ
นโยบาย ผสมผสาน(assimilation) ซึ่งทำให้สภาพการณ์ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ประโยชน์ที่ชาวจีน ในพื้นที่
แห่งนี้ได้สร้างขึ้นก็มีอยู่เป็นอันมาก เช่น ช่วยเหลือปรับปรุงท้องถิ่น ทำให้ราษฎร มีความเป็นอยู่ดีขึ้น
และได้นำวัฒนธรรมจีนมาประพฤติปฏิบัติจนกลายเป็นมรดกของท้องถิ่น ที่สืบทอดมาจนปัจจุบัน

ST Ch1 SS พรพรรณ เตียรักษ์กิจสกุล 2535 พัฒนาการบทบาทของสมาคมชาวจีนในกรุงเทพ
ที่มีต่อคนไทยเชื้อสายจีน(2485-2535) วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขาสังคมวิทยา และมานุษย
วิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาบทบาทของชาวจีนในกรุงเทพ พบว่ามีสมาคมชาวจีนทั้งหมด 522

สมาคม แบ่งออกเป็น 9 ประเภท คือ สมาคมทางธุรกิจการค้า สมาคมส่งเสริมวิชาชีพ สมาคมกลุ่มภาษา สมาคมระดับอำเภอในจีน สมาคมแซ่ตระกูล สมาคมทางสาธารณกุศล สมาคมทางวัฒนธรรม สมาคมที่เกี่ยวกับโรงเรียน สมาคมผู้สูงอายุ โดยสมาคมทางสาธารณ กุศลมีมากที่สุด คือ 252 สมาคมการศึกษา พบว่า บทบาทของสมาคมจีนในช่วงก่อน พ.ศ.2512 นั้น มักเน้นเรื่องการให้ความช่วยเหลือแก่จีนอพยพ ซึ่งอยู่ในภูมิลำเนาเดียวกัน กลุ่มภาษาพูดอย่างเดียวกัน หรืออยู่ในแซ่ตระกูลเดียวกัน หลังจากนั้นเป็นต้นมา บทบาทของสมาคมชาวจีน มักจะมีการปรับตัวเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะทางสังคม การเมือง และวัฒนธรรมไทย เพื่อให้สมาคมดำรงอยู่ได้ และสามารถทำให้ชาวจีนอ้างเอกลักษณ์ความเป็นจีนได้อย่างต่อเนื่อง บทบาทที่สำคัญคือ การดำเนินกิจกรรมทางสาธารณกุศลและการให้ความร่วมมือกับทางราชการ

ST Ch1 SS มนทิวา เตชะมโนดม 2538 เชียงหวย : การก่อตัวขององค์กรนำชาวจีนในสังคมไทย (พ.ศ. 2452-2460) วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึงเชียงหวย ซึ่งเป็นองค์กรที่สำคัญในหมู่คนจีนโพ้นทะเล ที่อาศัยอยู่ในดินแดนของประเทศไทย โดยทำหน้าที่เป็นตัวแทนรัฐจีน ตรวจสอบสินค้าและราคา สินค้าที่มีการติดต่อซื้อขายกันระหว่างคนจีนในไทยกับประเทศจีน เชียงหวยจึงเป็นเสมือน สถานกงสุลจีนในไทยอย่างไม่เป็นทางการ ดังนั้นหน้าที่ของเชียงหวยในแต่ละช่วงเวลา จึงมีลักษณะสลับไหล ปรับตัวไปตามแรงกดดันจากอำนาจจักรวรรดินิยม จากชาตินิยมก๊กมินตั๋ง ชาตินิยมคอมมิวนิสต์และชาตินิยมของรัฐบาลทหารไทย บทบาทที่เชียงหวยเลือกแสดงนั้น อยู่ภายใต้เงื่อนไขของความอยู่รอด และพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อให้คนจีนได้รับสิทธิประโยชน์มากเท่าที่จะทำได้ ภายใต้ภาวะกดดันดังกล่าว

ST Ch1 SS รัชกรณ นภาพรพิพัฒน์ 2534. แบบแผนการลงคะแนนเสียงชาวไทยเชื้อสายจีน ในเขตชุมชนหนาแน่น เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 172 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ศึกษาหาแบบแผนพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงของชาวไทยเชื้อสายจีนในการเลือกตั้งตำแหน่งที่ว่างของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร เขต 2 (สัมพันธวงศ์) เมื่อ 25 พฤศจิกายน 2533 ผลการวิจัยพบว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีความผูกพันในเชื้อชาติและวิถีประชาแบบจีนในระดับสูง ทั้งในด้านวัฒนธรรมและ ลักษณะภาษามีแนวโน้มที่จะลงคะแนนเสียงเลือกผู้สมัครที่มีความเป็นจีน สูงกว่ากลุ่มที่มีความ ผูกพันต่ำ สำหรับประเด็นศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของสมาคมจีนต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนั้น พบว่าผู้ที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสมาชิกสมาคมจีน ได้ตัดสินใจเลือกผู้สมัครตามคำแนะนำของสมาคมจีนยิ่งกว่ากลุ่มคนในระดับอายุต่ำลงมา ในส่วนรูปแบบของความผูกพันทาง การเมืองนั้น พบว่าผู้ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูง ซึ่งมักจะมี

ระดับการศึกษาสูงด้วย ส่วนใหญ่จะมีความผูกพันในทางการเมืองในระดับค่อนข้างสูง และจะไม่ลงคะแนนเสียงเลือกผู้สมัครโดยคำนึงถึงความเป็นจีนด้วย

ST Ch1 SS วิยะดา ทองมิตร 2527 การใช้แรงงานของชาวจีนในสังคมไทย พ.ศ. 2325-2453. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต(ประวัติศาสตร์) มหาวิทยาลัยศิลปากร 292 หน้า

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ให้ความรู้เกี่ยวกับฐานะและบทบาทของกลุ่มแรงงานชาวจีน ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยที่มีจำนวนมากที่สุดในสังคมไทย ในสมัยรัตนโกสินทร์ ระหว่าง พ.ศ. 2325-2453 อันเป็นช่วงระยะเวลาที่แรงงานชาวจีนได้อพยพเข้ามาทำมาหากินในเมืองไทย เป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยได้ศึกษาสาเหตุของการอพยพ ลักษณะการอพยพ จำนวนและเชื้อชาติของจีนอพยพ และอธิบายว่าเมื่อเข้ามาในไทยแล้วได้ประกอบอาชีพอะไรบ้าง ค่าแรงและสวัสดิการเป็นอย่างไร ตลอดจนชาวจีนเหล่านี้ได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยอย่างไรบ้าง ผลการศึกษาพบว่า แรงงานชาวจีนถูกสนับสนุนให้เข้ามาในสังคมไทย โดยการประสานประโยชน์ของเจ้านาย ขุนนาง และนายทุนชาวจีน ในช่วงเวลาที่ทุนนิยมกำลังขยายตัว กลุ่มแรงงานนี้มีคุณภาพสูง และเป็นกลุ่มแรงงานนอกระบบไพร่/ทาส จึงสอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจแบบใหม่ คือการค้าเสรี หลังการทำสนธิสัญญาบาวริง ในปี พ.ศ. 2398 ชาวจีนเหล่านี้ทำประโยชน์ให้บ้านเมืองไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม กับทั้งเงินตราของ กุสสินที่หามาได้ ก็ยังถูกรัฐบาลดัดแปลงในรูปของเงิน "ผูกปี" และภาษีอากรอันเกิดจากสิ่งมอมเมา ต่างๆ เช่น ผิ่น เหล้า บ่อนเบี้ย ที่สำคัญคือ แรงงานจีนได้ช่วยขยายฐานเศรษฐกิจ ของไทยให้กว้างยิ่งขึ้น

ST Ch1 SS วรรณพ พุกจันทร์ 2532. สมาคมจีนกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง : ศึกษากรณีสมาคมจีนจังหวัดพิษณุโลกกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลปี พ.ศ.2528 วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์ ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 224 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้ กล่าวถึงสมาชิกสมาคมจีนซึ่งเป็นกลุ่มเศรษฐกิจและผลประโยชน์ที่ใหญ่ ที่สุดในเขตเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีความเกี่ยวข้องด้านผลประโยชน์กับเทศบาลทั้งโดยตรงและทางอ้อม สำหรับรูปแบบของการเข้ามามีส่วนร่วม พบว่าสมาชิกสมาคมจีน เข้ามามีส่วนร่วมทุกระดับ ตั้งแต่ให้การสนับสนุนด้านต่างๆ แก่กลุ่มการเมือง จนถึงลงสมัครรับ เลือกตั้งเอง ทั้งนี้เพื่อมีส่วนหรือเข้าบริหารงานเทศบาลโดยตรง นอกจากนี้สมาชิกสมาคมจีน ซึ่งมีลักษณะกลมกลืนทางวัฒนธรรมจนมีความเป็นคนไทยสูงมากขึ้น มีแนวโน้มที่จะใช้พลัง ทางเศรษฐกิจที่มีอยู่เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงสูงขึ้นในระดับต่างๆ

ST Ch5 ANAR วิเกียรติ มารคแมน 2539 «จ้าวแต่จ้าว» กับภาพสะท้อนทางวัฒนธรรมทางดนตรี : กรณีศึกษาคณะเหล้าบ่วงนี้ซ่งปั้ง วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล 288 หน้า

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาพบว่า ดนตรีของจ้าวแต้จี้มีเอกลักษณ์เฉพาะตน ทั้งในเรื่องของเครื่องดนตรี การผสมวง การจัดวง และแบบแผนเรื่องระบบเสียง ในการบรรเลงให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดอารมณ์มาก เพลงๆหนึ่งสามารถบรรเลงได้หลายแบบแล้วแต่สถานการณ์ของการแสดง ดังนั้น ดนตรีของจ้าวแต้จี้จึงเป็นหนึ่งเดียวกับการแสดง และมีพลังในการแสดงออกอย่างมหาศาล มีการใช้เพลงที่เป็นแบบแผนและที่แต่งขึ้นใหม่ โดยบทร้องและลักษณะเฉพาะของภาษาแต้จี้มีบทบาทมากสำหรับการสร้างเพลง ในด้านบทบาทหน้าที่ ดนตรีมีบทบาทมากทั้งด้านพิธีกรรม การสื่อสาร การแสดง การถ่ายทอดอารมณ์ ความบันเทิง และการแสดงออกถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ในด้านคตินิยม ดนตรีได้แสดงถึงคตินิยมอันเกิดจากการผสมผสานของความเชื่อในศาสนาพุทธมหายาน ศาสนาเต๋า ลัทธิขงจื้อ ความเชื่อในเทพเจ้าต่างๆ และเชื่อมั่นในเรื่องสิริมงคล ปัจจุบัน ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ส่งผลให้จ้าวแต้จี้มีหน้าที่ในด้านพิธีกรรมตามความเชื่อมากกว่าการแสดงเพื่อความบันเทิง และทำให้มาตรฐานในทุกๆด้านลดลง จึงควรที่ทุกฝ่ายจะช่วยกันส่งเสริมเกื้อกูลให้ดำรงอยู่สืบไป เพราะจ้าวแต้จี้จัดเป็นศิลปะการแสดงอันล้ำค่า และเป็นส่วนหนึ่งของสังคมวัฒนธรรมไทยมาช้านาน

ST Ch5 ANGN จิตรา ก่อหน้ทเกียรติ 2539 ตั้งหน้กัย กรุงเทพ : แพรว 231 หน้า

หนังสือเล่มนี้ กล่าวถึงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตด้านต่างๆของคนจีนในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจีนแต้จี้ เรื่องที่เขียนเป็นเรื่องย่อยๆหลายเรื่อง เช่น ไหว้เจ้า กระดาษเงินกระดาษทอง ตรุษจีน แข็งเม้งที่ซวงซุย เทศกาลไหว้ข่มม้า สารทจีน ทิ้งกระจาดวิญญาณ ไหว้พระจันทร์ กินเจ จั้วกับอั้งเก๊า ตรา 8 ทิศกับสิงห์คาบดาบ ต้นไม้สิริมงคล ศาสตร์จีน เสี่ยงเซียมซี ฮู้ ดูกดากังไส ภาษาพูดของจีน ฯลฯ

ST Ch5 HT/SS สุภางค์ จันทวานิช, สวีเส้าหลิน และคณะ 2539 ชาวจีนแต้จี้ในประเทศไทยและในภูมิภาคเดิมนที่เฉาซัน : ทำเรือซ่านโถว ค.ศ.1860-1949(พ.ศ.2403-2492) กรุงเทพ : ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 323 หน้า

หนังสือเล่มนี้ ให้ความรู้ด้านประวัติศาสตร์และเศรษฐศาสตร์การเมืองเกี่ยวกับ ชาวจีนแต้จี้ในประเทศไทย ผู้วิจัยมีทั้งชาวไทยและชาวจีน ซึ่งเขียนบทความต่างๆ ใน 3 หัว ข้อใหญ่ คือ การอพยพของชาวแต้จี้สู่สยาม ผลกระทบจากการอพยพของชาวแต้จี้ต่อประเทศไทย และประวัติชีวิตชาวจีนแต้จี้ในประเทศไทย หนังสือเล่มนี้เป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพยิ่ง

ST Ch7 ANGN กิมหลัน 2538 ลูกสาวเจ๊กบ้านนอก กรุงเทพ : โป๊ยเขียน

สารนิยายเล่มนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของชาวจีนไหหลำกลุ่มหนึ่งในกรุงเทพ และฉะเชิงเทรา ผู้เขียนเป็นลูกจีนไหหลำ เขียนเรื่องนี้จากประสบการณ์ในชีวิตของตน

ST Ch7 ED สมเกียรติ ลีขารักษ์สกุล 2537 บทบาทของสมาคมไต้หวันกับการผสมผสานทางวัฒนธรรมในสังคมไทย : กรณีศึกษาโรงเรียนไหหลำ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 176 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้ ศึกษาบทบาทของสมาคมไต้หวันกับการผสมผสานทางวัฒนธรรมในสังคมไทย พบว่าสมาคมไต้หวันซึ่งเป็นสมาคมที่เกิดขึ้นภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มีกิจกรรมด้าน การศึกษาและวัฒนธรรม กับทั้งให้สวัสดิการทางสังคม เช่น บ้านพักคนชรา สถานพยาบาล สุสานไต้หวัน ฯลฯ โรงเรียนอนุบาลหนิงฮวยซึ่งสร้างขึ้นโดยกลุ่มพ่อค้าชาวจีนไต้หวันในปี พ.ศ. 2464 เพื่อให้ลูกหลานชาวจีนไต้หวันได้รับการศึกษานั้นปัจจุบันก็ได้รับการดูแลจากสมาคม โรงเรียนนี้ทำหน้าที่ผสมผสานวัฒนธรรมประเพณีไทยและความคิดแบบไทย ให้กับนักเรียนตาม หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 และฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533 นอกจากนี้ยังได้จัดการเรียน การสอนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525 ในขณะเดียวกันโรงเรียนก็จัดสอน วิชาภาษาจีน และมีกิจกรรมเผยแพร่วัฒนธรรมจีนอีกด้วย

ST Ch8 LC ศุภมาส เอ่งฉ้วน 2536 คำเรียกญาติภาษาจีนฮกเกี้ยนในภาคใต้ของประเทศไทย และเกาะปีนัง วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 155 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ศึกษาคำเรียกญาติพื้นฐานและที่สัมพันธ์โดยการแต่งงานในภาษา จีนฮกเกี้ยน โดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ ภาษาฮกเกี้ยนที่ศึกษาได้จากจังหวัดกระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต และเกาะปีนัง ประเทศมาเลเซีย ผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่ทำให้คำเรียกญาติใน 5 ท้องถิ่นแตกต่างกันได้แก่ รุ่นอายุ สายเลือด อายุ ฝ่ายพ่อ/แม่ เพศ และการแต่งงาน นอกจากนี้พบว่า คำเรียกญาติดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับระบบอาวุโสหรือ ความแตกต่างของอายุ และมีการถือว่าฝ่ายพ่อสำคัญกว่าฝ่ายแม่ อย่างไรก็ตามสำหรับประการหลัง มีแนวโน้มว่าจะเปลี่ยนแปลงไป คือกำลังจะกลายเป็นไม่เน้นฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เนื่องจากอิทธิพล ของภาษาและวัฒนธรรมไทย ส่วนที่ปีนังแนวโน้มนี้ไม่ปรากฏเลย

ST Ch9 ANGN Cultural Information Analysis Center (CINFAC), Center for Research in Social Systems (CRESS) 1970 Ethnographic Study Series : Minority Groups in Thailand. Washington, D.C. : Staff for Military Operations, Department of the Army. 1135 pages

หนังสือเล่มนี้ศึกษาชนกลุ่มน้อย 19 กลุ่มในประเทศไทย ได้แก่ กูย เวียดนาม จีน เขมร ลีซอ ลาหู่(มุเซอ) ลีอู ขมุ ไทยใหญ่ แม้ว เย้า จีนฮ่อ กะเหรี่ยง อาข่า(อีเกอ) ละว้า มาเลย์ มอญ อินเดียนและปากีสถาน เนื้อหาเป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับกลุ่มชนดังกล่าว ได้แก่ จำนวนประชากร การตั้งถิ่นฐาน ประวัติศาสตร์ความเป็นมา ภาษา ลักษณะทางกายภาพ อุปนิสัยใจคอ โครงสร้างทางสังคม จารีต ประเพณีและข้อห้าม ศาสนาและความเชื่อ เศรษฐกิจ ระบบ การปกครอง การสื่อสาร และความ

สามารถทางด้านการทหารและการต่อสู้ ข้อมูลเกือบทั้ง หมดได้มาจากหนังสือ เอกสาร และสิ่งพิมพ์ที่
เผยแพร่แล้ว

ST Ch9 ANGN Lebar, Hickey and Musgrave (eds.) 1964 "Haw" Ethnic Groups of
Mainland Southeast Asia New Haven : Human Relations Area Files Press pp.1-2.

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เฉพาะ บริเวณที่
เป็นคาบสมุทร ในหัวข้อเรื่องจีนฮ่อ(Haw) ผู้เขียนอธิบายโดยย่อเกี่ยวกับลักษณะทางชาติพันธุ์ การตั้ง
ถิ่นฐานและที่อยู่อาศัย จำนวนประชากร การทำมาหากิน ฯลฯ และตอนท้ายของเรื่องมีบรรณานุกรม
อย่างย่อ (ควรดูหัวข้อ Chinese และ Panthay ในหนังสือนี้ด้วย)

ST Ch9 MI/EC ปราณี ศิริธร 2528 เหนือแคว้นแดนสยาม : คนไทยทุกสาขานอกราชอาณาจักร
พม่า กะเหรี่ยง มอญ เขียงใหม่ : ลานนาสาร 538 หน้า

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงชนชาติไทยนอกเมืองไทย ในตอนที่เกี่ยวกับชาวไทยใหญ่ในประเทศพม่า มี
เรื่องกล่าวถึงกองทัพจีนก๊กมินตั๋งที่แพ้จีนคอมมิวนิสต์ และอพยพเข้าไปในพม่า ทหารจีนเหล่านี้ ส่วน
หนึ่งถูกส่งไปยังประเทศไต้หวัน แต่อีกส่วนไม่ยอมกลับ อาศัยอยู่ในรัฐชาน และทางตอนเหนือของ
ประเทศไทย ในระยะแรก ทหารเหล่านี้มีอาชีพหลัก คือ การค้าฝิ่น ต่อมาได้กระจายไปอยู่กับชาวเขาเผ่า
ต่างๆ และมีอาชีพค้าขายและเกษตรกรรม ชนเหล่านี้ปัจจุบันเรียกว่า จีนฮ่อ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

รายชื่อหนังสือภาษาไทย

- กนิษฐา ไทเดชะวัฒน์. บทบาทของขุนนางไทยเชื้อสายจีนในประเทศไทย ในสมัยรัชกาลที่ 3 ถึงรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ.2367-2453). ปริญญาโท กศ.ม. (ประวัติศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 187 หน้า
- กมลธรรม ชื่นพันธุ์ 2539 "การศึกษาคำศัพท์เกี่ยวกับป่าชุมชนและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชาวเมี่ยน" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์ สถาบันวิจัย ภาษาและวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล 150 หน้า
- กรมประชาสัมพันธ์, 2505, รายงานการสำรวจทางเศรษฐกิจและสังคมของชาวเขาในภาคเหนือของประเทศไทย, โดยกรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงมหาดไทย, กันยายน, 2505, 99 หน้า
- _____. 2510, รายงานการเผยแพร่พระพุทธศาสนาแก่ชาวเขาทางภาคเหนือ ปี 2510 โดยคณะพระธรรมจาริกฐานที่ 3 ในความอุปถัมภ์ของกรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงมหาดไทย, 70 หน้า, มีภาพประกอบมาก
- _____. 2514, การสงเคราะห์ชาวเขาในประเทศไทย, กระทรวงมหาดไทย, สิงหาคม 2514, 36 หน้า, มีภาพประกอบ
- กระจำจ พันธ์มนานิน, 2516, "การพัฒนาชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย : แนวความคิดสมบูรณ์แบบ" บทความเสนอในที่ประชุมทางวิชาการเกษตรศาสตร์และชีววิทยาครั้งที่ 12 คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วันที่ 5-7 กุมภาพันธ์ 2516
- กษมาภรณ์ มณีขาว 2532. รูปภาพที่ใช้อ้างอิงตัวแสดงบทบาทในปริศนา เรื่องเล่าภาษาเมี่ยน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต, ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 163 หน้า
- กองสงเคราะห์ชาวเขา, ม.ป.ป., ประวัติความเป็นมาการกระจายตัวประชากร และการโยกย้ายของชาวเขาในประเทศไทย, คำบรรยาย พิมพ์โรเนียว เย็บเล่ม 12 หน้า
- กองนโยบายและวางแผน, 2521, รายงานสถิติเกี่ยวกับยาเสพติด เมษายน-มิถุนายน 2521, กองนโยบายและวางแผน สำนักงาน ป.ป.ส. โรเนียว เย็บเล่ม 81 หน้า มีแผนที่และภาคผนวก
- กองวิจัยสังคมศาสตร์, ม.ป.ป., รายงานย่อผลการวิจัยในสาขาต่างๆ ด้านสังคมศาสตร์ เล่ม 6 สภาวิจัยแห่งชาติจัดพิมพ์เผยแพร่, 58 หน้า

- กาญจนา ประชาพิพัฒน์ และคนอื่นๆ 2538 "การสำรวจคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมของชุมชนชาว
เขมรเผ่าม้งในประเทศไทย = Quality of life and environment of Hmong in Thailand"
รายงานการวิจัย ศูนย์พัฒนาอนามัยชาวเขา กรมอนามัย 18 หน้า.
- กิมหลัน 2538 ลูกสาวเจ๊กบ้านนอก กรุงเทพฯ : โป๊ยเขียน
- เกษร สมพฤษ 2534 พฤติกรรมการใช้ยาและยาเสพติดของชาวบ้านห้วยน้ำดัง อำเภอแม่แตง จัง
หวัดเชียงใหม่: ความคิดเห็นของครอบครัวผู้ติดยาและเฮโรอีนที่มีต่อการ ป้องกันและการบำบัด
รักษา วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาสาธารณสุขศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 53 หน้า.
- ขจิตภัย บุรุษพัฒน์, 2516, "การพัฒนาการศึกษาชาวเขา", วารสารสังคมศาสตร์ ปีที่ 10 ฉบับที่ 1
มกราคม 2516 หน้า 1-25
- _____. 2526, ชนกลุ่มน้อยในไทยกับความมั่นคงของชาติ, สำนักพิมพ์แพรว-พิทยา, 315 หน้า,
- _____. 2533, ชาวเขา, สำนักพิมพ์แพรวพิทยา กรุงเทพฯ, มีบรรณานุกรม, มีภาพประกอบ, 168 หน้า
- คริสต์ทีน่า ฟิงค์, 1993, "การต่อสู้ของกะเหรี่ยง" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา, Vol.17 No.1,2
January-June 1993, หน้า 40
- จงหทัย อมรพัฒน์กุล 2535 กวาดัง : การศึกษาเชิงพิธีกรรมวิเคราะห์ ศึกษากรณีหมู่บ้านเข้าห้วย
แม่ซ้าย อ.เมือง จ.เชียงราย วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาสังคมวิทยาและมานุษย
วิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- จรัส สุวรรณเวลา, 2523, ปัญหาชนกลุ่มน้อยชาวไทยภูเขา สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สำนักพิมพ์สมพงษ์, 13 หน้า
- จรรยา งามสมบัติ, 2539, "ประเพณีการเกิดของชาวกะเหรี่ยงโปว์ บ้านดงกู่ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัด
แม่ฮ่องสอน", วารสารภาษาและวัฒนธรรม, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท
มหาวิทยาลัยมหิดล, ปีที่ 15 ฉบับที่ 2, หน้า 53-57
- จันทบูรณ์ สุทธิ และคนอื่นๆ, 2524, รายงานการสำรวจภาวะทางสังคมและเศรษฐกิจชาวเขาดอยหัวเสือ
อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่, ศูนย์วิจัยชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์, พ.ศ.2524, โรเนียว
เย็บเล่ม 29 หน้า มีตารางและแผนที่
- จันทบูรณ์ สุทธิ, 2524, ไร่เลื่อนลอยชาวเขา ศูนย์วิจัยชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวง
มหาดไทย มีนาคม 2524, โรเนียว เย็บเล่ม, 124 หน้า มีภาคผนวก
- _____. 2525, "การจำแนกดินตามจารีตประเพณีของชาวเขา", บทความแสดงในการฝึกอบรมการ
เก็บตัวอย่างดิน, 7-8 สิงหาคม 2524, ศูนย์วิจัยชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์, กระทรวง
มหาดไทย, โรเนียว เย็บเล่ม, 17 หน้า

- _____. 2538, "กะเหรี่ยง : ชีวิต จารีตประเพณี สิ่งแวดล้อม" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา ฉบับครบรอบ 30 ปีสถาบันวิจัยชาวเขา 21 ตุลาคม 2538, หน้า 30-60
- จตุรงค์ ภูมิรินทร์ 2535 "การประเมินผลกระทบของโครงการพัฒนาโดยตุงที่มีต่อ ชาวเขา: ศึกษาเฉพาะกรณีชาวเขาเผ่าอึ๋ก้อและมูเซอ = An Impact evaluation of Doy-Tung development project on hilltribes: a case study of A-Kha and Lahu" รายงานการวิจัย คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 108 หน้า.
- จิตรา ก้อนันทเกียรติ 2539 ดั่งหนึ่งเกี้ยว กรุงเทพฯ : แพรว 231 หน้า
- เจษฎา มิ่งฉาย 2537 "ความพึงพอใจของเกษตรกรชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง ที่มีต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาเฉพาะพื้นที่อำเภอพบพระ จังหวัดตาก" วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ 197 หน้า
- ฉลาดชาย รมิดานนท์ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และวิระดา สมสวัสดิ์, 2526, พม่า : อดีตและปัจจุบัน, ห้องจำหน่ายหนังสือ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 378 หน้า
- เฉลิมชัย ปัญญาดี 2538 ปัจจัยเชิงโครงสร้างสังคมสิ่งแวดล้อม และปัจจัยระดับ บุคคล ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ จากการมีเพศสัมพันธ์ของ เยาวชนชายชาวเขาเผ่าอึ๋ก้อ วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาประชากรศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล 322 หน้า.
- ชนิตา รัชพลเมือง, กรรณิการ์ สักกุล, รัตนา ตุงคสวัสดิ์ และเพชรวรรณ จันทรวงศ์, 2531, การศึกษาของชาวไทยใหญ่ จีนฮ่อ ลัวะ และกะเหรี่ยง : การศึกษาเฉพาะกรณีบ้านไม้ลุงชน บ้านถ้ำ บ้านกองลอย และบ้านผาแตก รายงานผลการวิจัย ศูนย์วิจัยชาติาภิเษกสมโภช, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 163 หน้า
- ชลิดา เกษประดิษฐ์ 2536 "การศึกษาภาวะเจริญพันธุ์ของชาวเขาเผ่าเย้าในจังหวัด ลำปาง" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาประชากรและสังคม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 101 หน้า.
- ชอบ คชอนันต์ และพินิจ พิทยกัลป์, 2523, รายงานเบื้องต้นผลการศึกษานาการข้าวของกะเหรี่ยงและคนเมืองในภาคเหนือของประเทศไทย, ศูนย์วิจัยชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์, โรเนียวเย็บเล่ม, 40 หน้า เขียนเป็นภาษาไทย
- ชอบ คชอนันต์, 2523, "ชาวเขาในประเทศไทย" ศูนย์วิจัยชาวเขา จังหวัดเชียงใหม่, พ.ศ. 2523, บทความโรเนียว, 9 หน้า มีภาคผนวก เดิมเขียนเป็นภาษาอังกฤษ แล้วน.ส.ผ่องเพ็ญแข เทพหัสดิน ณ อยุธยา แปลเป็นภาษาไทยเพื่อพิมพ์เผยแพร่ในงานเทศกาลเที่ยวเมืองไทย 31 ตุลาคม - 2 พฤศจิกายน 2523 กรมประชาสงเคราะห์ เอกสารวิชาการเลขที่ 102 เล่มที่ 12/2523

- ชัยฤกษ์ ไตลังคะ, 2526, บทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อการยอมรับนวัตกรรมในการทำนา
คำของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงในเชียงใหม่ วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหา
วิทยาลัย, พ.ศ.2526, 66 หน้า
- ชิดพงษ์ สยามเนตร, 2509, การบริหารงานพัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาของกรมประชาสงเคราะห์
วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรม
ศาสตร์, โรเนียวเย็บเล่ม, 132 หน้า เขียนเป็นภาษาไทย มีบทคัดย่อเป็นภาษาอังกฤษ
- ดนุญา ดิยายน, 2537. การแต่งกายในชีวิตประจำวันของชนเผ่าเย้าในภาคเหนือ ของประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 113 หน้า.
- เดือนใจ ญูชกร ณ อยุธยา, 2517, "การศึกษาทัศนคติของชาวเขาที่มีต่อคนไทยและประเทศไทย",
ชมรมศึกษาและวิจัยชาวเขา สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2517,โรเนียว,
เย็บเล่ม, 118 หน้า
- เดือนใจ ดีเทศน์ (ญูชกร ณ อยุธยา) 2517 คู่มือการทำงานกับชาวเขาเผ่าอีเก้อ ลำปาง : โครงการ
ศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา กรมการศึกษานอกโรงเรียน
- _____. 2527 คู่มือการทำงานกับชาวเขาเผ่าลีซอ ลำปาง:โครงการศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขต
ชาวเขา กรมการศึกษานอกโรงเรียน.
- เดือนพิศ ชัยพรหมประสิทธิ์, 2530. สถานภาพและบทบาทของสตรีในครอบครัวจีนในสังคมไทย
ปัจจุบัน : กรณีศึกษากลุ่มอนุรักษ์นิยมในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต
ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 157 หน้า
- ถาวร พู่เฟื่อง 2536. บรรณานุกรมชาวเขา-ชนกลุ่มน้อย สถาบันวิจัยชาวเขา. (บรรณานุกรม หัวเรื่อง)
เชียงใหม่ : สถาบันวิจัยชาวเขา, 89 หน้า.
- ทวิช จตุรพฤกษ์ 2538 พิธีกรรมเพื่อสืบทอดความเป็นชาติพันธุ์ของชาวเขา ยากจน: การศึกษา
การปรับตัวทางวัฒนธรรมของชาวเขาเผ่าลีซอในจังหวัดเชียงใหม่ วิทยา นิพนธ์ปริญญามหา
บัณฑิต สาขาการพัฒนสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 283 หน้า.
- ทัศนัย ไสยกิจ (ดร.), 2513, "ปัญหาการศึกษาที่บ้านดอยสูง", โครงการประกาศนียบัตร อาสาสมัครชั้น
บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, โรเนียวเย็บเล่ม 20 หน้า
- ธีระพันธ์ ล.ทองคำ 2532 "วรรณยุกต์ในภาษาเย้า" รายงานการวิจัย ภาควิชา ภาษาศาสตร์ คณะ
อักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 129 หน้า.

- นพดล ศักดิ์เจริญชัยกุล 2538 "การศึกษามาตรการป้องกันปัญหาเสพติดใน ชุมชนชาวเขา: ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนชาวเขาเผ่าม้ง ตำบลขี้เหล็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัด เพชรบูรณ์" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ 154 หน้า.
- นันทา กลิ่นมณี 2532. คำลักษณนามในภาษาเมี่ยน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาภาษา ศาสตร์, คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 233 หน้า
- นิตา เจริญสุข 2531. นามสกุลของคนไทยเชื้อสายจีน : การวิเคราะห์ทางอรรถ ศาสตร์ชาติพันธุ์ วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาภาษา ศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหา วิทยาลัย, 201 หน้า.
- นิกา ลาชโลชน, 2532, "นิทานสำหรับกะเหรี่ยงโป" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา, Vol.13 No.3,4 July-December 1989, หน้า 38-39
- _____. 2537, "อาหารจากสิ่งแวดล้อมชาวต๋อย" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา vol.18 No.1-2, July-Dec. 1994, หน้า 46-51
- _____. 2538, "การบริหารทารกของเด็กกะเหรี่ยงโป" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา ฉบับครบ รอบ 30 ปีสถาบันวิจัยชาวเขา, 2538, หน้า 62-65
- นิวัตร ตันไพศาล. บทบาทชาวจีนในหัวเมืองชายฝั่งทะเลตะวันตก พ.ศ. 2411-2475. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม.(ประวัติศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 225 หน้า
- ประสิทธิ์ ดิศักดิ์, 2513, "การพัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา", คำบรรยายสรุป (Briefing) โดยหัวหน้า กองสงเคราะห์ชาวเขา สำหรับคณะผู้เชี่ยวชาญสหประชาชาติ, ณ ห้องประชุมกรม ประชาสงเคราะห์, ตุลาคม 2513, โรเนียว เย็บเล่ม, 12 หน้า
- ประเสริฐ ชัยพิกุลิต 2526 บ้านลีซอ เชียงใหม่ : ศูนย์วิจัยชาวเขา 18 หน้า. (เอกสารโรเนียว)
- _____. 2529 ข้อห้ามข้อนิยมชาวเขาเผ่าลีซอ เชียงใหม่ : ศูนย์วิจัย ชาวเขา 138 หน้า.
- _____. 2537 "คณะกรรมการหมู่บ้านกับการพัฒนา: ศึกษาเฉพาะกรณีชาวเขาเผ่าลีซอ" รายงาน การวิจัย สถาบันวิจัยชาวเขา 53 หน้า.
- _____. ม.ป.ป. เพลงและการละเล่นของลีซอ เชียงใหม่ : ศูนย์วิจัย ชาวเขา 20 หน้า (เอกสาร โรเนียว)
- ประเสริฐ ชัยพิกุลิต และทวิช จตุรพฤกษ์ 2531/1988 สื่อประเพณีดั้งเดิมของชาวเขาเผ่าลีซอ เชียงใหม่ : สถาบันวิจัยชาวเขา 43 หน้า. (เอกสารโรเนียว)
- ประวิตร โพธิ์อาสน์, 2521, "เกิดเป็นกะเหรี่ยง" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา, ปีที่ 2 เล่มที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน 2521, หน้า 11-14

- _____. 2521, "ปากท้องของกะเหรี่ยง" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา ปีที่ 2 ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม 2521, หน้า 47-49
 - _____. 2522, "กะเหรี่ยงในแม่แจ่มตะวันออก" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2522 หน้า 51-55
 - _____. 2523, "พูดอย่างกะเหรี่ยง" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 2523 หน้า 44-46
 - _____. 2524, "กะเหรี่ยง ความเปลี่ยนแปลงที่ห้ามมิได้" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 2524 หน้า 46-49
 - _____. 2527, "กะเหรี่ยงสายใยแห่งไมตรี" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา, ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม พ.ศ. 2527, หน้า 11-15
 - _____. 2527, "กะเหรี่ยง : ด้วยความเสียใจ" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา, ปีที่ 8 ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม 2527, หน้า 55-58
 - _____. 2531, "กะเหรี่ยงกับประเพณีและวัฒนธรรมซึ่งนับวันจะสาบสูญ" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา, Vol.12 No.3,4 July-December 1988, หน้า 24-32
 - _____. 2533, "กะเหรี่ยง : จากผีสู่ศาสนา" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา ฉบับที่ 14 เล่มที่ 3-4, 1990, หน้า 12-17
- ปราณี ศิริธร 2528 เหนือแคว้นแดนสยาม : คนไทยทุกสาขานอกราชอาณาจักร พม่า กะเหรี่ยง มอญ เชียงใหม่ : ลานนาสาร 538 หน้า
- ปรารธนา โกเมน 2532. สมาคมชาวจีนในกรุงเทพฯ พ.ศ.2440-2488 วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 120 หน้า.
- ปิยนาด แสนศักดิ์ 2532 การศึกษาความสัมพันธ์ของระบบเครือญาติกับการปรับตัว ทางการเมือง ในหมู่ชาวลีซอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชามานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยศิลปากร 220 หน้า.
- ปิยะนัฐ คำณวิวัฒน์ 2536 "ระบบสรรพนามบุรุษที่ 2 ในภาษามูเซอเฉเล = Lahu shehleh second person pronominal system" รายงานการวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร 54 หน้า.
- แผนกวิชาประถมศึกษา, 2517, การทดลองฝึกอบรมครูช่วยสอนเด็กชาวเขา รายงานการวิจัย แผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, โรเนียวเย็บเล่ม, 99 หน้า

- _____. 2518, การทดลองฝึกอบรมครูช่วยสอนเด็กชาวเขา รายงานการวิจัย แผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, โรเนียวเย็บเล่ม, 106 หน้า
- พรพรรณ เตียรักษ์กิจสกุล 2535 พัฒนาการบทบาทของสมาคมชาวจีนในกรุงเทพ ที่มีต่อคนไทยเชื้อสายจีน(2485-2535) วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- พร้อม ผิวนวล(พลตรี), 2520, เอกสารการวิจัยส่วนบุคคลในลักษณะวิชายุทธศาสตร์เรื่อง ภาคเหนือกับความมั่นคงแห่งชาติของไทย เสนอต่อวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร พ.ศ. 2520, โรเนียว, เย็บเล่ม, 112 หน้า
- พลเอกประภาส จารุเสถียร, 2509, ชาวเขาในประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์, กระทรวงมหาดไทย, สิงหาคม 2509, โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง, 23 หน้า สำหรับภาคภาษาไทย และ 21 หน้า สำหรับภาคภาษาอังกฤษ
- พัชรินทร์ ลิขสุทธร 2531 "พฤติกรรมการรักษาเย็บพาดตนเองด้วยฝืนของชาวม้ง ที่เจ็บป่วย: ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนม้งแห่งหนึ่งในจังหวัดเพชรบูรณ์" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 207 หน้า.
- พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์ 2535 "การศึกษาระดับความต้องการและสุขภาพจิตของ ชาวไทยภูเขาเผ่าม้งกับชาวไทยชนบทในจังหวัดเชียงใหม่ = A Study of need hierarchy and mental health between Hmong hilltribes and rural villagers in Chiang Mai province" รายงานการวิจัย ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 87 หน้า.
- พิมุข ขาญธนะวัฒน์ 2537/2538 คริสตศาสนากับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของชาวมูเซอแดง : การศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะกรณีระหว่างหมู่บ้านยาป่าแห่นกับ หมู่บ้านแสนคำลือ ในกิ่งอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ไพฑูรย์ ดัสเช (ดร.), 2527, ปัญหาชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย : เอกภาพกับคอมมิวนิสต์, คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โรเนียว เย็บเล่ม, 223 หน้า
- ไพโรจน์ ลิตปรีชา, 2515, "ปัญหาชนกลุ่มน้อยในประเทศไทยศึกษาเฉพาะกรณีการพัฒนาชาวเขา", Thai Journal of Development Administration vol.XII, No.2, เมษายน 2515, หน้า 200-219
- ไพโรจน์ เสริมนา, 2523, "พิธีเรียกขวัญของชาวกะเหรี่ยง" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 2523 หน้า 41-43
- ไพโรจน์ จันทรอุไร 2531 "การยุติเสียงปืนแตกบริเวณรอยต่อ 3 จังหวัด (เพชรบูรณ์-เลย-พิษณุโลก)" เอกสารวิจัย วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร 105 หน้า.

- ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2528, การศึกษาเชิงสังคมวิทยาและวัฒนธรรมถึงผลกระทบของโครงการพัฒนาทางสังคมที่มีต่อสตรีและเด็กชาวเขา, โรเนียว เย็บเล่ม 226 หน้า
- ภาวนา ก้อนกลีบ 2536 "การยอมรับสิ่งใหม่ของชาวเขาเผ่าม้งในชุมชนพื้นราบ: ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยมะนาว กิ่งอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่" วิทยา นิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาอกระบบ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ 190 หน้า.
- มงคล จันทรบำรุง (ผู้แปล), 2528, "คะยา คะเรียนนี และยางแดง" แปลจากบทความของนักวิจัยชาวสวิสชื่อ J.M. Rastorfer "The Kayah, Karenni and Yang Daeng" ลงพิมพ์ใน ข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา เล่มที่ 8 ฉบับที่ 3, หน้า 8-17
- _____. "พ่อค้ากับนักบุญ : จิตสำนึกของเจ้ากับกะเหรี่ยง" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา ฉบับครบรอบ 30 ปี สถาบันวิจัยชาวเขา 21 ตุลาคม 2538, หน้า 66-75
- มงคล จันทรบำรุง และจิระ ประจักษ์, 2527, การศึกษาภาวะตลาดของผลผลิตการเกษตรในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เขตพื้นที่โครงการพัฒนาการเกษตรบนที่สูงเพื่อทดแทนการปลูกฝิ่น ลุ่มน้ำแม่ลาน้อย ตอนบน จังหวัดแม่ฮ่องสอน รายงานการวิจัย สถาบันวิจัยชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย, 2527, โรเนียว เย็บเล่ม, 54 หน้า
- มจิต สัจสัตยญาวุฒิ 2537 "ปัญหาในการอพยพชาวเขาลงสู่พื้นที่ราบ: กรณีศึกษา เผ่าม้ง อำเภอปางงั่ว จังหวัดพะเยา" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการเมืองและการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 191 หน้า.
- มนทิวา เตชะมนโดม 2538 เชียงหวาย : การก่อตัวขององค์กรนำชาวจีนในสังคมไทย (พ.ศ. 2452-2460) วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- มนัส มณีประเสริฐ 2525/1982 การใช้ประโยชน์ที่ดินชาวเขาเผ่าลีซอ เชียงใหม่ : ศูนย์วิจัยชาวเขา 18 หน้า. (เอกสารโรเนียว)
- มุกดา ทองงาม, 2517, ค่านิยมทางสังคมของนักเรียนชาวเขาในจังหวัดเชียงราย น่าน และตาก, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาจิตวิทยา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, โรเนียว เย็บเล่ม, 94 หน้า
- เมืองพล เมฆเมืองทอง, 2518, กะเหรี่ยงที่บ้านเลโคะ ตำบลแม่ยาว อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน, สารนิพนธ์ เสนอต่อศูนย์บัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, โรเนียว เย็บเล่ม, 70 หน้า

- ไม่ปรากฏชื่อบรรณาธิการ, 1987, Southeast Asian Tribal Groups and Ethnic Minorities :
Prospects for the Eighties and Beyond, Proceedings of a conference co-sponsored by
Cultural Survival, Inc., and the Department of Anthropology, Harvard University,
Cultural Survival Report 22, Cambridge, MA.02138, 171 หน้า
- ไม่ปรากฏชื่อบรรณาธิการ, ไม่ปรากฏชื่อปีที่พิมพ์, โครงการหลวงภาคเหนือ, Printed by Union Offset
Limited Partnership, กรุงเทพฯ 32 หน้า มีภาพประกอบ เขียนด้วยภาษาไทยมีภาษาอังกฤษปน
- ไม่ปรากฏชื่อผู้เขียน, 1970, "กะเหรี่ยง", บทความแสดงใน The First Symposium in In-Service
Orientation on Hill Tribes, กรมประชาสงเคราะห์, กระทรวงมหาดไทย ตุลาคม 1970, บทความ
ความโรเนียว เย็บเล่ม, 8 หน้า เขียนเป็นภาษาไทย
- ไม่ปรากฏชื่อผู้เขียน, 1970, "กะเหรี่ยง", บทความแสดงใน The First Symposium in In-Service
Orientation on Hill Tribes, กรมประชาสงเคราะห์, กระทรวงมหาดไทย ตุลาคม 1970, บทความ
ความโรเนียว เย็บเล่ม, 22 หน้า
- ไม่ปรากฏชื่อผู้เขียน, 1970, "การทำนาของพวกกะเหรี่ยง", บทความแสดงใน The First Symposium in
In-Service Orientation on Hill Tribes, กรมประชาสงเคราะห์, กระทรวงมหาดไทย ตุลาคม
1970, บทความความโรเนียว เย็บเล่ม, 8 หน้า เขียนเป็นภาษาไทย
- ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง, 1965, The Hill Tribes of Thailand SEATO Press Release issued by the
Public Information office of the South-East Asia Treaty Organization, โรเนียว, แผ่น
ปลิว, 15 หน้า
- ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง, 1968, "Land Reforms Cure, Wastage", Modern Asia Vol.2, No.3, หน้า 33-
34 Hong Kong, May-June 1968, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ
- ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง, 1969, Civic Action Guidelines for Operations among the Karen, โรเนียว, 38
หน้า เป็นภาษาไทย มีบทคัดย่อเป็นภาษาอังกฤษ
- ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง, 1969, The Karen Tribal Group of Thailand, SYOP Intelligence Notes,
Target Analysis Section, Psychological Operations GP, No.100, 14 May, 1969,
โรเนียว, เย็บเล่ม, 22 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ
- ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง, 1980, "Behind Karen Lines", Asia Week July 4, 1980 หน้า 30-36
- ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง, 1988, "Burma The Students Struggle On", Asiaweek, October 28, 1988
เขียนเป็นภาษาอังกฤษ
- ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง, 2514, ชีวิตและงานสังคมสงเคราะห์ ของสุวรรณ รื่นยศ, โรงพิมพ์ไทยเชชม ถนน
เฟื่องนคร, 2514, 179 หน้า

- ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง, 2514, เรื่องของสปอ., ไม่ปรากฏที่พิมพ์, 41 หน้า, เขียนเป็นภาษาไทย มีภาพและตารางประกอบ
- ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง, 2524, "กะเหรี่ยงอิสระ 32 ปีแห่งการปฏิวัติ" วารสารสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์, 11-18 มกราคม 2524, หน้า 18-22 และ 19-26
- ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง, 2528, การศึกษาเชิงสังคมวิทยา และวัฒนธรรมถึงผลกระทบของโครงการพัฒนาทางสังคมที่มีต่อสตรีและเด็กชาวเขา, ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสถาบันวิจัยชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย, พ.ศ. 2528, รายงานการวิจัยโรเนียว, เย็บเล่ม, 226 หน้า
- ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง, 2529, ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมทางด้านสาธารณสุขมูลฐาน : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างชาวไทยยางและชาวไทยพื้นเมือง จังหวัดลำพูน, รายงานการวิจัยในการฝึกอบรมนักวิจัยทางสังคมศาสตร์ ระดับหัวหน้าโครงการ รุ่นที่ 5, 2529, สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, โรเนียว เย็บเล่ม, 200 หน้า
- ไม่ปรากฏชื่อผู้รวบรวม, 1988, 1988 Refugee Relief Programmes, The Church of Christ in Thailand, 14 Pramuan Road, Bangkok, บทความโรเนียว เย็บเล่ม, 43 หน้า
- ไม่ปรากฏชื่อผู้รวบรวม, 2531, รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาเพื่อแสวงหาแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับชาวไทยต่างวัฒนธรรม, กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, มิถุนายน 2531, 147 หน้า
- ไม่ปรากฏชื่อผู้รวบรวม, ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, North Thailand Distribution of Hilltribes, ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์, เลขที่ศูนย์เอกสารประเทศไทย 10807, 4 แผ่น
- ไม่ปรากฏผู้แต่ง, 23 ธันวาคม 1973, "Drug abuse control in Thailand", Sunday Nation, กรุงเทพฯ, 2 แผ่น, เขียนเป็นภาษาไทย
- ไม่ปรากฏผู้แต่ง, 2528, รายงานการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายโครงการศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา (ศศช.), กองนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, กันยายน พ.ศ. 2528, รายงานโรเนียว เย็บเล่ม, 56 หน้า
- รัชกรณ นภาพรพิพัฒน์ 2534. แบบแผนการลงคะแนนเสียงชาวไทยเชื้อสายจีน ในเขตชุมชนหนาแน่น เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 172 หน้า
- รัตนา สุกุมลจันทร์ 2534 พฤติกรรมการใช้ยาและยาเสพติดของชาวบ้านห้วยน้ำดัง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่: สาเหตุการเสพยาของผู้ติดฝิ่นและเฮโรอีนที่ได้รับการบำบัดรักษาในปี 2533

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสาธรรณสุขศาสตร์ คณะสาธรรณสุขศาสตร์ มหา
วิทยาลัยเชียงใหม่ 75 หน้า

ลักขณา คาวรัตน์หงษ์ 2532/1989 "พิธีไหว้ผีดดินของชาวลีซอ" ภาษาและวัฒนธรรม ปีที่ 8 ฉบับที่ 2
นครปฐม : สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล หน้า 104-
129

_____. 2537/1994 "พิธีไหว้ผีบรรพบุรุษของชาวลีซอ" ภาษา และวัฒนธรรม ปีที่ 13 ฉบับที่ 1
หน้า 82-91

วันซ์ พฤกษะศรี, 2511, "ปัญหาชาวเขา", วารสารสังคมวิทยา-มานุษยวิทยา, ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 พ.ศ.
2511, หน้า 49-55, เขียนเป็นภาษาไทย

วันซ์ พฤกษะศรี, สนิท วงศ์ประเสริฐ, มนัส มณีประเสริฐ, รัลนา มณีประเสริฐ, 2529, รายงานการวิจัย
เรื่องความร่วมมือของชาวเขาในการวางแผนครอบครัว, สถาบันวิจัยชาวเขา กรมประชา-
สงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย, รายงานโรเนียว เย็บเล่ม, 37 หน้า

วันซ์ พฤกษะศรี, สนิท วงศ์ประเสริฐ, สมภพ ลาชโรจน์ และคนอื่นๆ 2528, ประเมินผลการให้การ
ศึกษาชาวเขาของคณะพระธรรมจาริก, รายงานการวิจัยของสถาบันวิจัยชาวเขา กรม
ประชาสงเคราะห์, โรเนียว เย็บเล่ม, มีบรรณานุกรม, 82 หน้า

วันทนีย์ จันทรเอี่ยม 2536 กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติดของชาวอาข่า
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาอกระบบ คณะศึกษาศาสตร์ มหา
วิทยาลัยเชียงใหม่ 115 หน้า.

วิชัย กฤตประโยชน์ 2532. การณ์ลักษณะในภาษาเมียน (ASPECT IN MIEN) ;วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 233 หน้า

วิชัย โปษยะจินดา, 2529, ข้อมูลและข้อคิดเกี่ยวกับการปลูกฝิ่น, สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 31 หน้า

วันซ์ พฤกษะศรี และสนิท วงศ์ประเสริฐ 2531 "การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเพาะปลูก: ศึกษากรณี
ชาวเขาเผ่ามูเซอ" สถาบันวิจัยชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ 47 หน้า.

วิยะดา ทองมิตร 2527 การใช้แรงงานของชาวจีนในสังคมไทย พ.ศ. 2325-2453. วิทยานิพนธ์
อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต(ประวัติศาสตร์) มหาวิทยาลัยศิลปากร 292 หน้า

วิรัช นิยมธรรม 2533 ระบบฐานข้อมูลภาษาและชนกลุ่มน้อยในประเทศไทยด้วย คอมพิวเตอร์ นคร
ปฐม : สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท ม.มหิดล 121 หน้า

- วิศิษฐ์ศักดิ์ ไททอง, 2517, คำนิยมทางกิจการครอบครัวและหมู่บ้านของนักเรียนชาวเขาในจังหวัดตาก เชียงราย และน่าน, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517, โรเนียว เย็บเล่ม, 133 หน้า เขียนเป็นภาษาไทย
- วีเกียรติี มารคแมน 2539 «จ้าวแต่จ้าว» กับภาพสะท้อนทางวัฒนธรรมทางดนตรี : กรณีศึกษาคณะ เลา่ปางนี้ซ่งป้ง วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา สถาบันวิจัย ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล 288 หน้า
- เวชชวุฒิ บุญชูวิทย์ 2532 เงื่อนไขทางวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับสิ่งใหม่ ของชาวเขาเผ่า อีเก้อ: ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านแสนเจริญใหม่ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยศิลปากร 109 หน้า.
- ศรินทิพย์ สติรศิลป์ 2529 คำลักษณนามในภาษาล่าหู่(มุเซอตา) : การวิเคราะห์ ตามแนววรรค ศาสตร์ กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย 183 หน้า
- ศรีศักร วลัยโกตม, 2529, "ลัวะ ละว้า และกะเหรี่ยงของเผ่าในที่สูงกับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ-การ เมืองกับรัฐในที่ราบ" วารสารเมืองโบราณ Vol.12, No.1, มกราคม-มีนาคม 2529 เขียนเป็น ภาษาไทยและอังกฤษ
- ศุภชัย สติรศิลป์ และคนอื่นๆ, 2528, "อาหารชาวเขา" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม 2528, หน้า 27-60
- ศุภมาส เอ่งฉ้วน 2536 คำเรียกญาติภาษาจีนฮกเกี้ยนในภาคใต้ของประเทศไทยและเกาะปีนัง วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหา วิทยาลัย, 155 หน้า
- ศุภลักษณ์ พรกุลวัฒน์ 2538 พัฒนาการการดำเนินธุรกิจและการธำรงเอกลักษณ์ ธุรกิจแบบจีน : กรณีศึกษาสองตระกูล วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สารภี ศิลา, 2535, "หนี่คี่-มัดหมี่กะเหรี่ยง" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา, Vol.16 No.12 January-June 1992, หน้า 41-47
- _____. 2538 "วัฒนธรรมชุมชนกับการแก้ไขปัญหาการค้าประเวณีของหญิง ชาวเขาเผ่ามูเซอ: กรณีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้เกิดการค้าประเวณีกับวัฒนธรรมชุมชนและการ แก้ไขปัญหา" รายงานการวิจัย สถาบันวิจัยชาวเขา 52 หน้า.

สารภี คีลา และวิเชียร คชานันต์, 2530, การแต่งงานของกะเหรี่ยง รายงานการวิจัย โครงการผลิตสื่อทางโสตทัศนศึกษาเกี่ยวกับวงจรชีวิตชาวเขา สถาบันวิจัยชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย, โรเนียว, เย็บเล่ม, 15 หน้า

สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2529, รายงานการสำรวจประชากรชาวเขา : พ.ศ. 2529 จังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 91 หน้า

_____. 2529, รายงานการสำรวจประชากรชาวเขา พ.ศ. 2529 จังหวัดเชียงราย, สำนักงานสถิติแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี, 95 หน้า เป็นรายงานทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษควบคู่กัน

_____. 2530, รายงานการสำรวจประชากรชาวเขา : พ.ศ.2530 จังหวัด แม่ฮ่องสอน สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 66 หน้า

_____. 2530, รายงานการสำรวจประชากรชาวเขา : พ.ศ.2530 จังหวัดน่าน สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 80 หน้า

_____. 2530, รายงานการสำรวจประชากรชาวเขา : พ.ศ.2530 จังหวัดลำปาง สุโขทัย เพชรบูรณ์ และแพร่ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 218 หน้า

_____. 2530, รายงานเบื้องต้นข้อมูลระดับหมู่บ้าน การสำรวจประชากรชาวเขา พ.ศ. 2530 สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 108 หน้า

_____. 2532, รายงานการสำรวจประชากรชาวเขา : พ.ศ. 2531 จังหวัดกาญจนบุรี กำแพงเพชร ราชบุรี อุทัยธานี เพชรบุรี สุพรรณบุรี และประจวบคีรีขันธ์, สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 171 หน้า

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2526, เอกสารประกอบการสัมมนา การประถมศึกษาเพื่อชาวเขา (ฉบับร่าง), โรเนียว เย็บเล่ม 194 หน้า มีภาคผนวก และบรรณานุกรม

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 2526 "สภาพสังคม เศรษฐกิจและพฤติกรรมการณ์การสื่อสารของชาวเขาเผ่าเย้า ม้ง และถิ่นในจังหวัดน่าน: ข้อเสนอแนะสำหรับการวางแผนผลิตสื่อเพื่อการเผยแพร่วัฒนธรรม" รายงานการวิจัย กองควบคุม พืชเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 161 หน้า

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการปฏิบัติการจิตวิทยาแห่งชาติ, 2519, ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง, โรงพิมพ์กรมแผนที่ทหาร กรุงเทพฯ, 90 หน้า มีบรรณานุกรม มีภาพประกอบมาก

สำนักนโยบายและแผนมหาดไทย, ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, รายงานการประเมินผลเรื่องโครงการสำรวจข้อมูลประชากรชาวเขา สำนักนโยบายและแผนมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย โรเนียวเย็บเล่ม 71 หน้า

- สินธุ์ สโรบล และ จี.ลามาโร โรเบิร์ต, 2532, การประเมินผลกิจกรรมของโครงการไฮเฟอร์ อินเตอ
ร์เนชันแนลประเทศไทย ปี 2517-2531, รายงานการวิจัยฉบับที่ 50, ศูนย์วิจัยและพัฒนา มหา
วิทยาลัยพายัพ, 41 หน้า
- สินธุ์ สโรบล, 2531, ทศนคติของเกษตรกรต่อการอนุรักษ์ดินและน้ำบนที่สูงในบริเวณโครงการพัฒนาลุ่ม
น้ำแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ รายงานผลการวิจัยฉบับที่ 35 มหาวิทยาลัยพายัพ
จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ.2531, 98 หน้า
- สีวิภา จรัสแสงเพชร 2535 "สาระทางการศึกษาในพิธีกรรมของชาวไทยภูเขาเผ่าเมี่ยน(เย้า) บ้าน
ปากกลาง อำเภอบัว จังหวัดน่าน" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการศึกษานอกระบบ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 154 หน้า.
- สีศักดิ์ ฤทธิ์เนติกุล 2538 "ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับระบบการเกษตรกรรม ผลผสมผสานบนที่สูงของ
ชาวเขาเผ่าม้ง บ้านช่างเคี่ยน-ดอยปู่ จังหวัดเชียงใหม่" วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต
สาขาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 139 หน้า.
- สุจิตต์ลักษณ์ ดีผดุง, 2536, "รายงานภาคสนาม : กระเหรี่ยงบ้านห้วยฮ่อมนอก ตำบลทาชุมเงิน อำเภอ
แม่ทา จังหวัดลำพูน", วารสารภาษาและวัฒนธรรม, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อ
พัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, ปีที่ 12 ฉบับที่ 1, หน้า 4-16
- สุทธิ จันทรวงษ์ 2531 "วัฒนธรรมสัมพันธ์ระหว่างชาวไทยภูเขาเผ่าเย้า-ไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยเกษตร
ศาสตร์ 112 หน้า.
- สุภางค์ จันทวานิช, สวีเส้าหลิน และคณะ 2539 ชาวจีนแต่จิวในประเทศไทยและในภูมิภาคอาเซียนที่
เฉาซัน : ทำเรือชานโถว ค.ศ.1860-1949(พ.ศ.2403-2492) กรุงเทพฯ : ศูนย์จีนศึกษา สถาบัน
เอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 323 หน้า
- สุริยา รัตนกุล (บรรณาธิการ), 2521, รวบรวมบทความจากการสัมมนาเรื่อง "การศึกษาวิจัยภาษาใน
ประเทศไทย" จัดโดยโครงการศูนย์ศึกษาและวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียอาคเนย์ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, จัดที่หอประชุมจตุรทิศ, โรงพยาบาลรามาธิบดี 23-24 กุมภาพันธ์
พ.ศ. 2521 เป็นการรวบรวมบทความเข้าไว้ด้วยกัน ลงเลขหน้าใหม่ทุกบทความ เขียนเป็นภาษาอังกฤษ
กฤษบางบทความ และเขียนเป็นภาษาไทยบางบทความ โรเนียวเย็บเล่ม เลขหมู่ที่ศูนย์เอกสาร
แห่งประเทศไทย 29452 และ 31367
- สุริยา รัตนกุล (ผู้รวบรวม), วิรัช นิยมธรรมและโสภณา ศรีจำปา (บรรณาธิการคอมพิวเตอร์), 2529,
พจนานุกรมภาษาไทย-กะเหรี่ยงสะกอ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แบ่งออกเป็น 2 เล่ม
เล่มแรก ก-ป เล่มที่สอง ผ-ฮ 1,277 หน้า

สุริยา รัตนกุล และสมทรง บุรุษพัฒน์, 2538, สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงสะกอ, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล จัดพิมพ์เนื่องในมหาวโรกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี, โรงพิมพ์บริษัทสหธรรมิก จำกัด, 58 หน้า มีภาพสีหลายภาพ และบรรณานุกรม

สุริยา รัตนกุล และพิกุลทอง รุจิราภา, 2520, คำสนทนาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ภาษาไทย-อังกูพร้อมทั้งปทานุกรม รวบรวมคำศัพท์เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย, โครงการศูนย์ศึกษาวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียอาคเนย์ (ต่อมาเป็นสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท) มหาวิทยาลัยมหิดล โรเนียว เย็บเล่ม 82 หน้า เขียนเป็นภาษาไทย ถ่ายทอดเสียงภาษาอังกูด้วยสัททอักษร และตัวอักษรไทย

สุริยา รัตนกุล และลักขณา ดาวรัตนหงษ์, 2531, อาหารแสลงโรคและบริโภคนิสัยของชาวกะเหรี่ยงสะกอ, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล บริษัทปิ่น-เกล้าการพิมพ์จำกัด, 92 หน้า, เขียนเป็นภาษาไทย มีภาพประกอบมาก

สุริยา รัตนกุล, 2515, พจนานุกรมไทย-ม้ง (แม้วขาว) โรงพิมพ์เกษมสัมพันธ์, 195 หน้า

_____. 2518, "นานาภาษาในประเทศไทย" บทความลงพิมพ์ครั้งแรกใน เรื่องนารูสำหรับประชาชน เล่มที่ 1 ชมรมนักเรียนทุนมูลนิธิอานันทมหิดล ต่อมาเสนอในที่สัมมนาเรื่อง ภาษาของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย ณ หอประชุมจวจินต์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี วันที่ 3-5 กุมภาพันธ์ 2520 โรเนียว เย็บเล่ม, 15 หน้า เขียนเป็นภาษาไทย ต่อมาพิมพ์ในวารสารรามาธิบดี ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 มิถุนายน 2524 หน้า 64-75

_____. 2521 และ 2539, เพลงกะเหรี่ยง, บทความเสนอในการสัมมนาเรื่อง "การศึกษาวิจัยภาษาในประเทศไทย" ณ หอประชุมจวจินต์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี 23-24 กุมภาพันธ์ 2521 ต่อมาพิมพ์เป็นเล่มหนังสือเผยแพร่โดยสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดลเมื่อพฤษภาคม 2539 โรงพิมพ์สหธรรมิก จำกัด, 55 หน้า

_____. 2524, "อาหารกะเหรี่ยง" วารสารภาษาและวัฒนธรรม, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2524 หน้า 67-87 เขียนเป็นภาษาไทย

_____. 2529, "วิเคราะห์คำว่า è [ต่ำ] ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ" วารสารภาษาและวัฒนธรรม, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 หน้า 1-35

สุวิไล เปรมศรีรัตน์, 2519, "หมวดคำเครือญาติในภาษากะเหรี่ยง" เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ โครงการศูนย์ภาษาเอเชียอาคเนย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2519 โรเนียว เย็บเล่ม, 18 หน้า เขียนเป็นภาษาไทย

โสฬส ศิริไสย์, 2536, "ข้าว.....มาลาเรีย วิชากรรมของคนปกากะญอ", วารสารภาษาและวัฒนธรรม, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 หน้า 42-53.

_____. 2537, "เสื้อผ้าชาวกะเหรี่ยง", วารสารภาษาและวัฒนธรรม, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, ปีที่ 13 ฉบับที่ 2, หน้า 61-78

_____. 2539, "ประเพณีแต่งงานของกะเหรี่ยง", ข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา ราย 3 เดือน ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน 2539, หน้า 18-28

สถาบันวิจัยชาวเขา, 2532, รายงานการศึกษาวิจัยเรื่องการใช้สื่อประเพณีดั้งเดิมของชาวเขาเผ่าเย้า เผ่าลีซอ เผ่ากะเหรี่ยง โดยสถาบันวิจัยชาวเขาจังหวัดเชียงใหม่ร่วมกับโครงการสื่อสารเพื่อการ พัฒนาที่สูงไทย/WIF กองควบคุมพืชเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส., โรเนียว เย็บเล่ม, 103 หน้า

สนั่น วงศ์พัวพันธ์, 2516, การพัฒนาชาวเขาให้เป็นคนไทยเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ, วิทยา-นิพนธ์เสนอ ต่อวิทยาลัยการทัพบก สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง, 29 มีนาคม 2516, โรเนียว, เย็บเล่ม 99 หน้า มีภาคผนวกและบรรณานุกรม

สนิท วงศ์ประเสริฐ 2537 "ทัศนคติที่มีต่อเอโรอิน โสเภณี และแนวทางการฟื้นฟูจริยธรรม ศึกษา กรณีชาวมูเซอ" รายงานการวิจัย สถาบันวิจัยชาวเขา 68 หน้า.

สมเกียรติ ลิกขาร์กษสกุล 2537 บทบาทของสมาคมไชน่ากับการผสมผสานทางวัฒนธรรมในสังคม ไทย : กรณีศึกษาโรงเรียนไหหล่า. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและ มานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 176 หน้า

สมเกียรติ จำลอง และจันทบูรณ์ สุทธิ, 2532, กะเหรี่ยงโปว์ และวัน เดือน ปี : กรณีจังหวัดอุทัยธานี กาญจนบุรี และสุพรรณบุรี" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา ปีที่ 13 ฉบับที่ 3-4 กรกฎาคม- ธันวาคม 1989 หน้า 1-28

สมเกียรติ จำลอง, 2528, "ตำนานการอพยพของกะเหรี่ยงในเขต จังหวัดอุทัยธานี และใกล้เคียง" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา, ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม พ.ศ. 2528

สมจิต สัจจัญญาวุฒิ 2537 "ปัญหาในการอพยพชาวเขาลงสู่พื้นที่ราบ: กรณีศึกษา เผ่าม้ง อำเภอปาง จังหวัดพะเยา" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการเมืองและการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 191 หน้า.

สมชาย ชัยลี 2538 การมีส่วนร่วมของชนกลุ่มน้อยในการพัฒนาชนบท พื้นที่ราบสูง: ศึกษากรณี การมีส่วนร่วมของชาวเขาเผ่าอีเก้อในโครงการพัฒนาคอยดุง วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขานโยบายและการวางแผนสังคม มหาวิทยาลัยเกริก 88 หน้า.

- สมบูรณ์ สุขสำราญ 2533/1989 ทรรศนะและความคาดหวังของผู้อพยพอินโดจีน กรุงเทพฯ :
สถาบันสารานุกรม มูลนิธิประชากร 100 หน้า
- สมภพ สารโจน์, 2521, "หญิงมีครรภ์ และการคลอดบุตรของกะเหรี่ยงโป" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัย
ชาวเขา, ฉบับที่ 4 ปีที่ 2 ตุลาคม-ธันวาคม 2521 หน้า 42-46
- _____. 2521, "การร่วมวงสุราในสังคมกะเหรี่ยง" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา ปีที่ 2 ฉบับที่ 2
เมษายน-มิถุนายน 2521, หน้า 40-42
- _____. 2523, "ความเชื่อเกี่ยวกับ ผี ขวัญ และวิญญาณของกะเหรี่ยง" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัย
ชาวเขา ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 2523 หน้า 12-20
- _____. 2526, "ประวัติความเป็นมาของกะเหรี่ยง พ.ศ.2393-2475" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาว
เขา ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน 2526, หน้า 38-51
- _____. 2530, "หมูและไก่สำหรับกะเหรี่ยงโป" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา, Vol.11 No.3,4
July-December 1987, หน้า 32-37
- _____. 2532 "บทบาทและสถานภาพสตรีของสังคมกะเหรี่ยง" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา,
Vol.13 No.12 January-June 1989, หน้า 52
- _____. 2533, "ภาวะผู้นำของกลุ่มต่างๆ ในชุมชนระดับหมู่บ้านของกะเหรี่ยงโป" วารสารข่าวสาร
สถาบันวิจัยชาวเขา ฉบับที่ 14 เล่มที่ 3-4, 1990, หน้า 42-46
- _____. 2537, "ทุ่งใหญ่นเรศวรควรที่จะให้ใครดูแล" วารสารข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา vol.18 No.3-
4, July-Dec. 1994, หน้า 54-67
- สมภพ มณีเวช 2533 "การศึกษาค่านิยมต่อการมีบุตรของสตรีชาวเขาเผ่าม้งและเผ่ากะเหรี่ยงในจัง
หวัดเชียงใหม่" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาประชากรศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล 108
หน้า.
- สมหมาย ประทุมวงศ์ 2537 "พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรของ
ชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง: กรณีศึกษาเฉพาะอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่" วิทยานิพนธ์ปริญญาม
หาบัณฑิต สาขาการเมืองและการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 98
หน้า.
- หรรณพ พุกจันทร์ 2532. สมาคมจีนกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง : ศึกษากรณี สมาคมจีน
จังหวัดพิษณุโลกกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลปี พ.ศ.2528 วิทยานิพนธ์ ปริญญามหา
บัณฑิต ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 224 หน้า
- อดิศร ภูสาระ 2536 "การศึกษาเปรียบเทียบการยอมรับนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงสภาพ
เศรษฐกิจสังคมของชาวม้งที่ตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่ราบกับบนภูเขา ในกิ่งอำเภอ เวียงแก่น จังหวัด

ชียงราย" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 154 หน้า.

อริธา สุนทโรทก 2538 มุเซอตำมุเซอเหลื่อง : การรักษาสถาปัตยกรรมและพรมแดนชาติพันธุ์ในบริบทของการพัฒนาที่บ้านบาหลา อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อรัย สายเพ็ญ 2528 ศึกษาเปรียบเทียบนิทานพื้นบ้านชาวไทยพื้นราบและชาวไทยภูเขาเผ่ามูเซอ วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต หน่วยวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 409 หน้า

อรัญ สุวรรณบุบผา, 2524, มาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของฝิ่นในชนกลุ่มน้อยทางภาคเหนือของประเทศไทย วิทยานิพนธ์เสนอวิทยาลัยทักษิณ สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง, เอกสาร 06-2524, โรงพิมพ์ราชทัณฑ์ลาดยาว, พ.ศ. 2524, 174 หน้า มีภาคผนวก

อัญชัญ อินคำ 2536 "การศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกซ้อมเสริมนักเรียน ชาวเขาเผ่าแม้วชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาด้านการอ่านออกเสียงตัวสะกดไม่ชัดเจน" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 458 หน้า.

อาพันธ์ กาญจนพันธุ์, 2521, โครงสร้างเศรษฐกิจของชาวเขาในภาคเหนือของประเทศไทย, จัดพิมพ์โดยสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย 2521, โรเนียว เย็บเล่ม มีตาราง 19 หน้า

อาภาพร เมษะมาน 2535 "ประสิทธิผลของการสอนเรื่องการคุมกำเนิด แก่ชาวเขาเผ่าม้งโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข กับการสอนโดยผ่านผู้อาวุโสชายชาวเขาเผ่าม้ง ในอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาล สาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 102 หน้า

อำไพ สุจริตกุล, 2517, รายงานผลการวิจัยเรื่องการทดลองฝึกอบรมผู้ช่วยครูสอนเด็กชาวเขา ของแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลิตโดยโครงการทดลองหน่วยผลิตเอกสารมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 40 หน้า มีภาคผนวกอีก 6 ภาคผนวก

อุไรวรรณ แสงศร และสารณีย์ ไทยานันท์ 2539 "ศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำ หมู่บ้าน กรณีศึกษาเผ่าอีโก้และเผ่ากะเหรี่ยง" รายงานการวิจัย สถาบันวิจัยชาวเขา 59 หน้า.

รายชื่อหนังสือภาษาอังกฤษ

- Anan Ganjanapan, 1987, "Land Tenure in Thailand", paper presented at the International Conference Thai Studies in ASEAN : State of the Art, September 21-23, 1987, Organized by Thai Khadi Research Institute, Thammasat University, Bangkok, โรเนียว, มีบรรณานุกรม, 20 หน้า
- Andersen, J.P.(Lieut-Colonel), "A Journey along a part of the Siam-Burma Frontier", Journal of the Siam Society, Vol.18, part II, หน้า 111-133,
- Andersen, J.P.(Major), ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, Some Notes about the Karens in Siam, ถ่ายเอกสาร, เย็บเล่ม, หน้า 51-58, ไม่ปรากฏชื่อวารสารที่มีบทความนี้อยู่ เลขที่ที่ศูนย์เอกสารประเทศไทย 10013
- Andersen, Kirsten Ewers, 1978, "Elements of Pwo Karen Buddhism", The Scandinavian Institute of Asian Studies, Copenhagen, 1978, หน้า 99-104
- Bang-On Thiemsiri and Kannika Mahawat, 1972, List of Documentary Films on Thailand, Applied Scientific Research Corporation of Thailand, โรเนียว เย็บเล่ม, 28 หน้า
- Benchavan Tongsir, 1987, "Fertility and Migration of the Hilltribes in Maehongsorn Province" in Population and Development Projects in Thailand Field Studies edited by Suchart Prasith-rathsint, Steering and Review Committee Microlevel Studies Program on Population and Development Interaction in Thailand, pp.436-476
- Benedict, Paul K. 1941, Kinship in Southeastern Asia Ph.D. Dissertation, Department of Anthropology, Harvard University, 1941, 526 หน้า
- Blanchard, Wendell 1966, Thailand its people its society its culture, Human Relations Area Files Press, New Haven, 526 หน้า มีแผนที่
- Boonsanong Punyodyana, 1974, "Minority Groups and Minority Class: The Oppressed and Oppresser in Thai Social Structure", paper from the Conference on the Majority-Minority Situation in Southeast Asia, Manila, Philippines, May 8-10, 1974, บทความ โรเนียว เย็บเล่ม, 26 หน้า
- Bradley, David, 1982, "Traditional Minorities and Language Education in Thailand" บทความ โรเนียว เย็บเล่ม, 25 หน้า
- Bruneau, Michel, 1967, "Village Karen du Nord-Ouest de la Thaïlande : Etude Géographique", Bulletin de la Section de Géographie, Tome LXXIX, Année 1966,

- Paris Bibliothèque Nationale, หน้า 25-41 เขียนเป็นภาษาฝรั่งเศส
- _____. 1980, Recherches sur l'organisation de l'espace dans le Nord de la Thaïlande, These présentée devant l'Université de Paris IV, le 10 Juin 1977, Librairie Honore Champion, 7 Quai Malaquais, Paris, 1044 หน้า แบ่งเป็น 2 volumes, มีภาคผนวก, เขียนเป็นภาษาฝรั่งเศส
- Burling, Robbins 1969, "Proto-Karen : A Reanalysis", Occasional Papers of the Wolfenden Society on Tibeto-Burman Linguistics, Publications of the Department of Linguistics, the University of Michigan 1969
- Center for Research and Development, 1987, A Study of Attitudes of The Hilltribes towards Thai-Norwegian Church and Highland Development Project, Payap University, Chiangmai, 1987, 307 หน้า
- Central Hill Tribe Welfare Committee, 1963, Hill Tribe Development and Welfare in Thailand, Department of Public Welfare, Ministry of Interior, Bangkok, July 1963, 41 หน้า
- Chang, David W. 1973 "Current Status of Chinese Minorities in Southeast Asia" Asian Survey Vol.XIII No6
- Chankrachang, C., 1976, Hill Tribes of Thailand and Prospectus for Education, วิทยานิพนธ์ปริญญาเอกศึกษาศาสตร์ University of Northern Colorado, 164 หน้า
- Charas Suwanwela and others, 1978, Hill Tribal Opium Addicts A Retrospective Study of 1382 Patients, Technical Report No.DH-5/78, Institute of Health Research, Chulalongkorn University, The Somsong Press, Bangkok, 20 หน้า มีแผนภูมิ
- _____. 1978, Opium Use and Dependence in Hill Tribe Villages in Thailand, Paper presented at the Conference on Opium Production, Trade and Use in the Golden Triangle, April 3-7, 1978, Philadelphia, U.S.A., Technical Report DH-6/78, Institute of Health Research, Chulalongkorn University, The Somsong Press Bangkok, 17 หน้า มีแผนที่
- _____. 1978, Primary Health Care in the Hill Tribe Villages, Paper prepared for the WHO Workshop on Prevention and Treatment of Drug Dependence, Alexandria, Egypt, 16-21 October, 1978, Institute of Health Research, Chulalongkorn University, โรเนียว, เย็บเล่ม, 10 หน้า
- _____. 1978, Socio-Economic Realities and Their Implications in the Treatment of Drug

- Dependent Persons, Institute of Health Research, Chulalongkorn University, โรเนียว, เย็บเล่ม, 13 หน้า
- _____. 1979, Preliminary Report of Health Care Delivery Research, Technical Report No.DH-9/79, Institute of Health Research, Chulalongkorn University, โรเนียว, เย็บเล่ม, 12 หน้า มีตารางและแผนที่
- Chob Kacha-Ananda, 1971, Final Report of Tribal Data Project, Phrase One, โครงการรวมข้อมูลชาวเขา ศูนย์วิจัยชาวเขา จังหวัดเชียงใหม่, รายงานโรเนียวเย็บเล่ม, 34 หน้า มีภาคผนวก
- _____. 1976 Etude "ethnographique du groupe "thnique yao en Thailande du nord Thse de troisieme cycle, l'Universit" de Paris, 286 pages.
- Chupinit Kesmanee & John McKinnon, 1986, Instruments and Facts : Research, Development and State Formation in the Highlands, paper presented in Thai to Lannathai Conference, Chiangmai, 22-24 August, 1986, มีบรรณานุกรมและภาคผนวก 44 หน้า
- Cohen, Paul T., 1984, "Opium and the Karen : A Study of Indebtedness in Northern Thailand", Journal of Southeast Asian Studies, Vol.XV, No.1, March 1984, หน้า 150-165
- Colquhoun, Archibald Ross, (อ่านปีพิมพ์ไม่ได้), Amongst the Shans, 392 หน้า, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ
- Como, Jennifer Siriwan 1991 Of pride and prejudice : adapting ethnic identity among the Akha of northern Thailand. M.A. thesis. Connecticut : Wesleyan University 225 pages
- Cooper, Robert G., 1979, "The Tribal Minorities of Northern Thailand : problems and Prospects" หน้า 323-334 ในหนังสือชื่อ Southeast Asian Affairs 1979, Institute of Southeast Asian Studies, Singapore, 363 หน้า
- Culas, Christian 1994 "The Cultural Change and the Structures of Social Organisation of the Hmong of Thailand". Project report. 32 pages
- Cultural Information Analysis Center (CINFAC), Center for Research in Social Systems (CRESS) 1970 Ethnographic Study Series : Minority Groups in Thailand.

- Washington, D.C. : Staff for Military Operations, Department of the Army. 1135 pages
- Department of Public Welfare, 2510, Social Scientific Research in Northern Thailand, Bulletin No.1 of the Tribal Research Centre, Chiangmai, Thailand, Department of Public Welfare, Ministry of Interior, Government of Thailand, 2510, 33 หน้า
- Department of Public Welfare, ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, First Five Year Plan for the Development and Welfare of the Hill Tribes in Northern Thailand, รายงานโรเนียวเย็บเล่ม, 47 หน้า
- Dessaint, Alain Y. 2514/1971 "Lisu Annotated Bibliography" Behavior Science Notes VI(2), New Haven : HRAF, pp.71-94.
- Dessaint, William 2529/1986 "Pérégrinations à travers la littérature orale lissou (domaine tibéto-birman)" in Centre de Recherche sur l'Imaginaire, Itinéraires imaginaires. Université des langues et lettres de Grenoble, pp.13-52.
- Durrenberger, E. Paul 2512/1969 A Socio-Medical Study of the Lisu of Northern Thailand, Ban Lum, Amphur Mae Taeng, Changwad Chiangmai - A Case History of Lisu Curing. Walter Reed Army Institute of Research 51 pages
- Durrenberger, E. Paul 2513/1970 Further Lisu Curing Ceremonies from A Socio-Medical Study of the Lisu of Northern Thailand, Ban Lum, Amphur Mae Taeng, Changwad Chiangmai. Walter Reed Army Institute of Research 48 pages.
- _____. 2518/1975 "The Lisu concept of the soul" The Journal of the Siam Society Vol.63 part 1 pp.63-7
- Durrenberger, E. Paul 2518/1975 "The Lisu concept of the soul" The Journal of the Siam Society Vol.63 part 1 pp.63-7
- E.J.Walton (ผู้แปล), ไม่ทราบปีที่พิมพ์, "The Red Karens", Journal of the Siam Society, vol.17, หน้า 74-79
- _____. ไม่ทราบปีที่พิมพ์, "The Yang Kalo' (Karieng) or White Karens", Journal of the Siam Society, vol.16, 1, หน้า 39-46
- Edwards, Franklin, 1972, "Thai-Burma Trade", วารสาร Business in Thailand, December 1972 หน้า 23-30 มีภาพประกอบ เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

- Falvey, L., 1977, Ruminants in the Highlands of Northern Thailand An Agrosociological Study, Thai-Australian Highland Agronomy Project, Chiangmai University, Thailand, 124 หน้า, มีตาราง บรรณานุกรม ภาพประกอบ
- Fawcett, James และคนอื่นๆ, 1973, Population Research in Thailand : a Review and Bibliography, A Joint Publication of the East-West Population Institute and the Institute of Population Studies, Chulalongkorn University, 123 หน้า
- Ferguson, Daryl E., 1970, A Study of Royal Thai Government Policies Toward The Hill Tribes in North Thailand 1967-1970, Research and Development Center-Thailand Advanced Research Projects Agency, 7th Floor, Sirinee Building, 518/4 Ploenchit Road, Bangkok, Thailand 15 หน้า มีภาคผนวก และบรรณานุกรม
- Fraser, James Outram 2465/1922 Handbook of the Lisu (Yawyin) Language Rangoon : Superintendent, Government Printing.
- Fridell, Elmer A. 1956, Baptists in Thailand and the Philippines, The Judson Press, 80 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ
- Gilmore David (Rev.), 1911, "Karen Folk-lore, I-The Legend of twa-Me-Pa", Burma Research Society's Journal, June 1911, หน้า 75-82
- _____. 1911, "Karen Folk-lore, II-The Fall of Man", Burma Research Society's Journal, December 1911, หน้า 36-42
- Goldrick, Richard 1989, Chiang Mai and the Hill Tribes, Sangdad Publishing Co., Ltd. 91 หน้า
- Goodman, Jim 1996 Meet the Akhas Bangkok:White Lotus 138 pages
- Graham, A.W., 1912, Siam : A Handbook of Practical, Commercial, and Political Information London, Alexander Moring, Limited, 1912, 637 หน้า
- Grandstaff, Terry B., 1980, Shifting Cultivation in Northern Thailand : Possibilities for Development, Rseource Systems Theory and Methodology Series, No.3, the United Nations University, Toho Seimei Building, 15-1 Shibuya 2-chome, Shibuya-ku, Tokyo 150, Japan, 44 หน้า
- Haglund, Anna Marie ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, Saving Souls in Thailand, วิทยานิพนธ์ไม่บอกระดับปริญญา, ภาควิชา Social Anthropology, มหาวิทยาลัย Stockholm, โรเนียว, เย็บเล่ม, 66 หน้า

- Hamilton, James W., 1965, "Kinship, Bazaar, Market : The Karen Development of a Dual Economy as an Aspect of Modernization", Paper presented at the Annual Meetings of the Association for Asian Studies, ถ่ายเอกสาร เย็บเล่ม 14 หน้า
- Hamilton, Jane 1970, "The Hill Tribes, Islands in the Middle of Opium, Guns and Politics", Bangkok World, August 16, 1970
- Hanks, Lucien M., Lauriston Sharp, Jane R. Hanks, 1964, A Report on Tribal Peoples in Chiangrai Province North of the Mae Kok River, Bennington-Cornell Anthropological Survey of Hill Tribes in Thailand, Data paper Number I, the Siam Society, 2507, โรเนียวเย็บเล่ม, 89 หน้า มีภาคผนวก
- Harris, George L. และคนอื่นๆ, 1966, Area Handbook for Thailand, Superintendent of Documents, U.S. Government Printing Office, 527 หน้า,
- Hayden, Brian and Ralana Maneeprasert 1995 Feasting among the Akha in Thailand. Burnaby : Simon Fraser Univ. 39 pages. (Report in research in 1995)
- Hearn, Robert M. (ผู้รวบรวม), 1972, A Six-Year Collection of Selected Articles and Clippings Dealing with Refugees and Hill Tribes in Northern Thailand during the Period 1967-1972, prepared as an appendix to a thesis/report entitled Thai Government Programs in Refugee Relocation and Resettlement in Northern Thailand
- _____. (compiler), Press Clippings: Northern Thailand, 1972-1974, Auburn, New York : Thailand Books, P.O.Box 643, June 1974, Printed in the United States of America, 150 หน้า
- _____. 1974, Thai Government Programs in Refugee Relocation and Resettlement in Northern Thailand, Auburn, New York : Thailand Books, P.O.Box 643, June 1974, 273 หน้า
- Hearn, Robert M., 1974, Thai Government Programs in Refugee Relocation and Resettlement in Northern Thailand, Auburn, New York : Thailand Books, P.O.Box 643, June 1974, 273 หน้า
- Hinton, Peter (editor) 1967, Tribesmen and Peasants in North Thailand, Proceedings of the First Symposium of the Tribal Research Centre, Chiangmai, Thailand, 1967, 117 หน้า
- _____. 1967, Research in Northern Thailand-Trends and Applications, ร่างรายงานการวิจัย, โรเนียว, เย็บเล่ม 14 หน้า

- _____. 1968, "Shifting Cultivation in Northern Thailand", Standard International January 29, 1968
- _____. 1969, "The Pwo Karen of Northern Thailand", รายงานฉบับร่างส่งอธิบดีกรม
ประชาสงเคราะห์ ในวันที่ 28 กันยายน ค.ศ. 1969, ถ่ายเอกสาร เย็บเล่ม 64 หน้า และมีภาค
ผนวกอีก XXIX หน้า
- _____. ไม่ลงวันที่ ประมาณ ค.ศ.1969, "Swidden Cultivation among the Pwo karen of Northern
Thailand : Present Practice and Future Prospects, ถ่ายเอกสารเย็บเล่ม, 19 หน้า มีตาราง
- _____. 1971, "Population Dynamics and Dispersal Trends among the Karen of Northern
Thailand", Paper presented at the Seminar on Contemporary Thailand, 6-9
September, 1971, The Australian National University, โรเนียว, 20 หน้า
- _____. 1973, "Population Dynamics and Dispersal Trends Among the Karen of Northern
Thailand" ในหนังสือชื่อ Studies of Contemporary Thailand (Robert Ho & E.C. Chapman
editors), Australian National University Canberra หน้า 235-251
- _____. 1979, "The Karen, Millennialism, and the Politics of Accommodation to Lowland
States", ในหนังสือชื่อ Ethnic Adaptation and Identity : The Karen on the Thai Frontier
with Burma, Charles F. Keyes (editor), หน้า 81-94
- _____. 1983, "Do the Karen Really Exist?", หน้า 155-168 ในหนังสือชื่อ Highlanders of
Thailand (edited by John McKinnon and Wanat Bhruksasri), Oxford University Press,
358 หน้า
- Hudspith, J. Edwin 1969, Tribal Highways and Byways : A Church Growth Study in North
Thailand วิทยานิพนธ์ Master of Arts in Missions, The Faculty of Fuller Theological
Seminary, 363 หน้า มีตารางและแผนภูมิ พร้อมด้วยแผนที่
- Hunter, Guy 1966, South-East Asia : Race, Culture & Nation, Oxford University press, 191
หน้า, มีบรรณานุกรมและบรรณานุกรม
- Iijima, Shigeru 1965, "Cultural Change among the Hill Karens in Northern Thailand", Asian
Survey, Vol.V, No.8, August, 1965, หน้า 417-423
- _____. 1979, "Ethnic Identity and Sociocultural Change Among Sgaw Karen in Northern
Thailand", ในหนังสือชื่อ Ethnic Adaptation and Identity : The Karen on the Thai
Frontier with Burma, Charles F. Keyes (editor), หน้า 99-118
- _____. 1985, "The Significance of Wet Rice Cultivation for Swidden Cultivators : The Case

- of the Karens" ลงในวารสาร East Asian Cultural Studies volume XXIV, March 1985, pp.93-98
- _____. ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, "Culture Change of the Hill Karens in Northern Thailand" A Preliminary Report of the Field Work in Northern Thailand to the National Research Council, the Royal Government of Thailand, โรเนียว, เย็บเล่ม, 16 หน้า
- Jacques Amyot and others., 1980, Khwae Yai Ecological Reconnaissance, social Science Sector, (Revised Edition), สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, โรเนียว เย็บเล่ม, 44 หน้า
- Jorgensen, S.B., 1980, "Forest People in a World of Expansion", Transactions of the Finnish Anthropological Society, No.2, 1980, หน้า 77-96
- Jørgensen, Anders B. and Kirsten E. Andersen, 1982, Final Report on Pwo Karen Research in cangwat Uthai Thani, amphur Ban Rai January-February 1980, Submitted to the National Research Council, โรเนียว, 13 หน้า
- Kammerer, Cornelia Ann 1986 Gateway to the Akha World : Kinship, Ritual, and Community among Highlanders of Thailand. Ph.D. Dissertation, Department of Anthropology, Faculty of the Division of Social Sciences, University of Chicago, 443 pages.
- _____. 1990 "Customs and Christian Conversion among Akha Highlanders of Burma and Thailand," American Ethnologist 17(2), May 1990. p.277-291.
- Keen, F.G.B., 1976, "Shifting cultivation in North Thailand" หน้า 49-68 จากหนังสือเรื่อง Man and the Environment Regional Perspectives, Longman
- Kerr, A.F.G., (1927-28), "Two 'Law??' vocabularies", Journal of the Siam Society, vol.XXI, part 1, หน้า 53-63 เขียนเป็นภาษาอังกฤษ มีรายการคำศัพท์ที่เขียนด้วยตัวอักษรไทย
- Keyes, Charles F., 1977, The Golden kninsula Culture and adaptation in Mainland Southeast Asia, Macmillan Publishing Co.,Inc. 370 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ
- _____. 1979, "The Karen in Thai History and the History of the Karen in Thailand", ในหนังสือชื่อ Ethnic Adaptation and Identity : The Karen on the Thai Frontier with Burma, Charles F. Keyes (editor), หน้า 25-61
- _____. (editor), 1979, Ethnic Adaptation and Identity, the Karen on the Thai Frontier with

Burma, A Publication of the Institute for the Study of Human Issues, Philadelphia,
278 หน้า มีบรรณานุกรม และบรรณานุกรม

Kuhn, Isobel 1956, Ascent to the Tribes Pioneering in North Thailand, Achina Inland Mission
Book, Moody Press, Chicago, 315 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

Kunstadter, Peter 1965, "The Future of Upland Tribal people in the Nations of Southeast
Asia : Lua' and Karen Hill Peoples of Northwest Thailand", Paper presented at the
Annual Meetings of the American Anthropological Association, Denver, Colorado,
November 1965, ถ่ายเอกสาร, 41 หน้า

_____. 1967, Southeast Asia Tribes, Minorities and Nations, Princeton Center of
International Studies, 1967

_____. 1969, Report to the National Research Council of Thailand : An Outline of
Anthropological Research, 1966-1969, โรเนียว เย็บเล่ม, 43 หน้า

. 1970, "Integration and Assimilation of Minorities in Mae Hongson Province", Paper
prepared for Asian Studies Association Meeting, 3 April, 1970, San Francisco,
California, โรเนียว เย็บเล่ม, 16 หน้า

_____. 1970, "Fertility, Mortality and Migration of Hill and Valley Populations in
Northwestern Thailand", บทความเสนอในที่ประชุม International Seminar on Shifting
Cultivation and Economic Development in Northern Thailand, Ministry of National
Development/Department of Land Development, October 1970, หน้า 411-432

_____. 1972, "Spirits of Change Capture the Karens", National Geographic, February 1972,
หน้า 267-284, มีภาพประกอบ

. 1979, "Ethnic Group, Category, and Identity : Karen in Northern Thailand", ใน
หนังสือชื่อ Ethnic Adaptation and Identity : The Karen on the Thai Frontier with
Burma, Charles F. Keyes (editor), หน้า 119-163

_____. 1983, "Demographic Differentials in a Rapidly Changing Mixed Ethnic Population in
Northwestern Thailand" Paper presented at the Occasional Seminar, Nihon University
Population Research Institute, Tokyo, 7 September 1983, โรเนียว เย็บเล่ม, 31 หน้า

_____. 1983, "Women's Occupational and Domestic Roles in a District Town in
Northwestern Thailand", Paper prepared for presentation at the Association for Asian
Studies Meeting, San Francisco, March 1983, โรเนียว เย็บเล่ม, 23 หน้า

- _____. ม.ป.ป., "Subsistence Agricultural Economics of Lua' and Karen Hill Farmers of Mae Sariang District, Northwestern Thailand", Paper prepared for Symposium on Shifting Cultivation and Economic Development in Northern Thailand, โรเนียว, เย็บเล่ม, 61 หน้า
- _____. ม.ป.ป., Hill and Valley Populations in Northwestern Thailand ร่างรายงานการวิจัย Draft for private circulation-not for publication or quotation, โรเนียว เย็บเล่ม, 28 หน้า
- Kunstadter, Peter และ E.C.Chapman, 1970, "Shifting Cultivation and Economic Development in Northern Thailand" บทความเสนอใน International Seminar on Shifting Cultivation and Economic Development in Northern Thailand, Ministry of National Development Department of Land Development, October 1970 หน้า 145-166
- Kunstadter, Peter, 1983, "Demographic Differentials in a Rapidly Changing Mixed Ethnic Population in Northwestern Thailand" Paper presented at the Occasional Seminar, Nihon University Population Research Institute, Tokyo, 7 September 1983, โรเนียว เย็บเล่ม, 31 หน้า
- Kunstadter, Peter, E.C. Chapman and Sanga Sabhasri (editors), 1978, Farmers in the Forest Economic Development and Marginal Agriculture in Northern Thailand, East-West Center, the University Press of Hawaii, 402 หน้า
- Lakana Daoratanahong 2525/1982 A Contrastive Study on Lisu and Thai Phonology M.A.Thesis, Bangkok : Faculty of Graduate Studies, Mahidol University. 149 pages.
- _____. 2537/1994 La culture lissoue à travers les classificateurs dans la vie quotidienne et dans la tradition orale. Unpublished doctoral dissertation, ECOLE DES HAUTES ETUDES EN SCIENCES SOCIALES, Paris, 465 pages.
- Lebar, Hickey and Musgrave (eds.) 1964 "Akha" Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia New Haven:Human Relations Area Files Press pp.33-38
- _____. 1964 "Lahu" Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia New Haven:Human Relations Area Files Press pp.30-33
- Lehman, F.K., "Who Are the Karen, and If So, Why? Karen Ethnohistory and Formal Theory fo Ethnicity", ในหนังสือชื่อ Ethnic Adaptation and Identity : The Karen on the Thai Frontier with Burma, Charles F. Keyes (editor), หน้า 215-253 เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

- Lewis, Paul ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, The Hill Tribes of North Thailand, เอกสารประกอบการสอนวิชา Socio-Anthro.321, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, โรเนียว เย็บเล่ม, 6 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษปนไทย
- London, Kenneth Perry, 1939 (First Greenwood Reprinting 1968), Siam in Transition, Greenwood Press, Publishers, New York, 328 หน้า
- Luce, G.H., 1959, "Introduction to the Comparative Study of Karen Languages", Journal of the Burma Research Society, vol.XLII part I, หน้า 1-18
- Manat Kanthathatbamrung (Police Captain), 1967, Welfare and Management Activities of Border Police among the Hill Tribes in Northern Thailand Thesis submitted to the Department of Public Administration, Thammasat University as a partial fulfilment for the degree of Master of Public Administration, เขียนเป็นภาษาไทย แปลเป็นภาษาอังกฤษ โดย MRDC, June, 1967, 89 หน้า
- Manndorff, Hans 1965, The Hill Tribe program of the Public Welfare Department, Ministry of Interior Thailand, December 1965, โรเนียว เย็บเล่ม, 37 หน้า
- Marlowe, David H., 1979, "In the Mosaic : The cognitive and Structural Aspects of Karen-Other Relationships", ในหนังสือชื่อ Ethnic Adaptation and Identity : The Karen on the Thai Frontier with Burma, Charles F. Keyes (editor), หน้า 165-214
- McKinnon, John & Wanat Bhruksasri (editors), 1983, Highlanders of Thailand, Oxford University Press, 1983, 358 หน้า มีบรรณานุกรมและดรรชนี
- McMahon, A.R. 1878, The Karens of the Golden Chersonese, London : Harrison, 1878, 423 หน้า มีแผนที่ และภาพประกอบ
- Michaud, Jean 1993 "The Social Anchoring of the Trekking Tourist Business in a Hmong Community of Northern Thailand," 21st Annual Conference of Canadian Council for Southeast Asian Studies. U. of Alberta, October 15 to 17 1993. 14 pages.
- Ministry of Agriculture and Cooperatives, 1970, Promotion of Livestock Production in the Highlands of Northern Thailand, รายงานโรเนียว เย็บเล่ม, 22 หน้า
- Mischung, Roland 1986, Environmental "Adaptation" Among Upland Peoples of Northern Thailand : A Karen/Hmong (Meo) Case Study, รายงานการวิจัยเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, โรเนียว, เย็บเล่ม, 135 หน้า

- Mischung, Roland, 1980, Religion in a Cgaw (Sgaw) Karen Village of Western Upland Chieng Mai Province, Northwest Thailand, Final Research Report presented to the National Research Council of Thailand, Bangkok, โรเนียว เย็บเล่ม, 149 หน้า
- _____. 1986, Environmental "Adaptation" Among Upland Peoples of Northern Thailand : A Karen/Hmong (Meo) Case Study, รายงานการวิจัยเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, โรเนียว, เย็บเล่ม, 135 หน้า
- Moore, Frank J., 1974, Thailand : its people, its society, its culture, HRAF Press, New Haven 607 หน้า มีบรรณานุกรมและดรรชนี
- Nelson, Rupert R. 1969, Upland-Lowland Conflict : The Missionaries' Role, a reasearch paper delivered to the Fifteenth Annual Mission Conference of the Amerian Baptist Mission in Thailand, August 1969, โรเนียว, เย็บเล่ม, 18 หน้า
- Nicholl, Charles 2531/1988 Borderlines. A Journey in Thailand and Burma Bangkok : Asia Books 238 pages
- O' Rourke, Edward 1965, Recommendations on a Hill Tribe Health Program รายงานโรเนียว เย็บเล่ม, 6 หน้า
- Obayashi, Taryo, 1964, "The Lawa and Sgaw Karen in Northwestern Thailand", Journal of the Siam Society, volume LII, Part 2, July 1964, หน้า 199-216 มีภาพประกอบหลายภาพ
- Oesch, Hans, 1979, "The Music of the Hilltribes in Northern Thailand", Journal of the National Research Council of Thailand, Vol,11, No.2, หน้า 1-26 มีภาพประกอบ,
- Oughton, G..A., 1969, "Agricultural Development in the Hills of Northern Thailand", Subject matter of a briefing given to the SEATO Orientation Course at the Tribal Research Centre, 22nd February, 1969, รายงานโรเนียว เย็บเล่ม 12 หน้า
- _____. 1970, "Swidden Cultivation and Forest Destruction in North Thailand", Paper prepared by the Agricultural Adviser, Tribal Research Centre for the 3rd National Forestry Conference held at Chiangmai, August 14-22, 1970, บทความโรเนียว 17 หน้า
- Patya Saihoo, 1963, The Hill Tribes of Northern Thailand A Study by Patya Saihoo, Research Fellow under The SEATO Cultural Programme 1962-63, 88 หน้า
- Peerasit Kamnuansilpa, Peter Kunstadter and Nanta Auamkul, 1987, Hill Tribe Health and Family Planning : Result of a Survey of Hmong (Meo) and Karen Households in

- Northern Thailand, Published by the Family Health Division, Department of Health, Ministry of Public Health, Bangkok, โรเนียว เย็บเล่ม, 92 หน้า
- Pinid Pitchyagal, 1972, Final Report of Tribal Data Project, Phrase Two, โครงการรวมข้อมูลชาวเขา ศูนย์วิจัยชาวเขา จังหวัดเชียงใหม่, 14 กันยายน 1972, รายงานโรเนียวเย็บเล่ม, 9 หน้า มีตารางแสดงข้อมูลประชากรชาวเขา 2 หน้า
- Prasert Bhandhachat, G. Lamar Robert, Sinth Sarobol and Ronald D. Renard, 1987, 1986 Crop Year Rice Production Survey in the Project Area of the Thai-German Highland Development Programme, Payap Research and Development Center, payap University, Chiangmai, Thailand, April 1987, 79 หน้า
- Preecha Chaturaphand, 1971, "The Karens First Out of the Gourd Part II", the Bangkok World, June 26, 1971, หน้า 8-11 มีภาพประกอบ
- _____. 1980, People of the Hills, Editions Duang Kamol, 200 หน้า มีภาพประกอบมาก
- Preeda Tasanapradit, Usaneya Perngparn and Vichai Poshyachinda, 1986, Hill Tribal Population and Family Planning, Institute of Health Research, Chulalongkorn University, September 1986, 21 หน้า
- Rashid, Mohd. Razha and Pauline H. Walker, 1975, "The Karen people : An Introduction" จากหนังสือเรื่อง Farmers in the Hills : Upland Peoples of North Thailand (Anthony R. Walker editor), School of Comparative Social Sciences, Universiti Sains Malaysia, หน้า 87-95
- Rashid, Mohd. Razha, 1975, "Karen Swiddening Techniques" จากหนังสือเรื่อง Farmers in the Hills : Upland Peoples of North Thailand (Anthony R. Walker editor), School of Comparative Social Sciences, Universiti Sains Malaysia, หน้า 101-110
- _____. 1975, "The Pwo Karen Village of Dong Luang : Some Notes and Impression" จากหนังสือเรื่อง Farmers in the Hills : Upland Peoples of North Thailand (Anthony R. Walker editor), School of Comparative Social Sciences, Universiti Sains Malaysia, หน้า 97-100
- Renard, Ronald D., 1986, "The Intergration of Karens in Northern Thai Political Life During the Nineteenth Century", in Anuson Walter Vella edited by Ronald D. Renard, Southeast Asia Papers, Center for Asian and Pacific Studies, University of Hawaii at Manoa, pp.229-249

- _____. 1987, "The Delineation of the Kayah States Frontiers with Thailand : 1809-1894",
Journal of Southeast Asian Studies Vol.XVIII, No.1, March 1987, หน้า 81-92
- Renard, Ronald D., Prasert Bhandhachat, G. Lamar Robert and others 1988, Changes in the
Northern Thai Hills : An Examination of the Impact of Hill Tribe Development Work
1957-1987, Research and Development Center, payap University, Thailand, Research
Report No.42, 192 หน้า
- Robert Burton Jones, Jr., 1958, The Karen Language : Descriptive and Comparative Studies,
Ph.D. Dissertation in Linguistics, the University of California, 254 หน้า
- _____. 1961, Karen Linguistic Studies Decription, Comparison, and Texts, University of
California Publications in Linguistics Volume 25, University of California Press, 283
หน้า
- Rodulfo, A.M., 1970, "Ethnic and Religious Minority in South-East Asia", Pacific Community,
winter 1970, หน้า 1-16
- Rogers, John, 1978, "Golden Triangle, or is it really a poverty triangle?", The Nation Review,
February 26, 1978, หน้า 5
- Roop, Delagnel H., 1967, "The Problem of Linguistic Diversity in Thailand : An approach to a
solution", paper presented at the First Symposium ont he Hill Tribes and Thailand,
August 1967, โรเนียร์ว เย็บเล่ม, 18 หน้า
- Roy, Edward Van 1965, Economic Frontiers : A Study of Economies in the Hills of North
Thailand Ph.D dissertation, the University of Texas, 1965, 219 หน้า
- Sanit Chittsunanda, March 21 1971, "Caring for the Karen : Student Volunteers out in the
Field" the Bangkok Post, หน้า 14
- Sanit Wongsprasert 1974 Lahu Agriculture and Society M.A.Thesis Institute of Social
Anthropology, University of Oxford 242 pages.
- Schrock, Joann L. และคนอื่นๆ, 1970, Minority Groups in Thailand, Ethnographic Study Series,
Department of the Army, USA, February 1970, 1135 หน้า มีตาราง แผนที่ ภาพประกอบ
และดรรชนี
- Schworer, Gretel, 1976, "The Music of the Hill Tribes in Northern Thailand", a brief notes to
accompany a programme of dances and music from the northern mountains,
presented at the Siam Society, January 20, 1976, 4 หน้า

- Seidenfaden, Erik 1967, The Thai Peoples The Origin and Habitats of the Thai Peoples with
A Sketch of their Material and Spiritual Culture The Siam Society, 1967, 162 หน้า
- Seidenfaden, Erik, 1923, "The Lawa Additional Note", Journal of the Siam Society, vol.XVII
part 2, หน้า 101-102
- Shafer, Robert 1955, "Classification of the Sino-Tibetan Languages", วารสาร Word, vol.11,
1955 หน้า 94-111
- Shibuya, Mugumi 1995 Introduction of Formal Education towards the Hill Tribe in
Thailand : The Case Study of the Akha. paper submitted to the National Research
Council, Bangkok Thailand. 14 pages
- Skinner, G. William 2494/1951 Report on the Chinese in Southeast Asia. Ithaca: Cornell
University 91 pages
- _____. 2497/1954 A Study of Chinese Community Leadership in Bangkok, together with
an Historical Survey of Chinese Society in Thailand. Doctoral Dissertation, Cornell
University. 814 pages
- _____. 2499/1956 Leadership and Power in the Chinese Community of Thailand. Ithaca:
Cornell University Press 363 pages
- _____. 2500/1957 Chinese Society in Thailand : An Analytical History. Cornell University
Press. แปลโดย พรณี นัตรพลรักษ์ และคณะ 2529 สังคมจีนในประเทศไทย:ประวัติศาสตร์
เชิงวิเคราะห์ กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์
- _____. 2500/1957 "Chinese assimilation and Thai politics" The Journal of Asean Studies.
Vol.16 The Association for Asian Studies, Inc. p.237-250
- _____. 2502/1959 "Overseas Chinese in Southeast Asia" The Annals of the American
Academy of Political and Social Science Vol.321 p.136-147
- _____. 2503/1960 "Change and Persistence in Chinese Culture Overseas : A Comparison
of Thailand and Java" Journal of the South Seas Society V.16 p.86-100
- _____. 2507/1964 "The Thailand Chinese: Assimilation in a Changing Society" ASIA
No.2 New York p.80-92
- Smalley, William A. 1965, "Teaching Thai in Hill Tribes Schools", the Third of three lectures
delivered to a group of Thai candidates for teaching positions in Hill tribes schools in
North Thailand, July 23-24, 1965, โรเนียว เย็บเล่ม, 16 หน้า

- _____. 1972, "Problems in Writing Thailand Minority Languages in Thai Script" ในหนังสือชื่อ Tai Phonetics and Phonology, edited by Jimmy G. Harris and Richard B. Noss หน้า 131-136
- Smith, Harvey H. และคนอื่นๆ, 1968, U.S. Army Area Handbook for Thailand, 557 หน้า
- Solmt, David B., 1986, A Grammatical Sketch of Eastern Kayah (Red Karen), วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก, มหาวิทยาลัย California at Berkeley, ค.ศ.1986, โรเนียว, เย็บเล่ม, 274 หน้า
- Solot Sirisai 1986 The Phonological Description of Lahu Nyi Language Spoken in Chayi Village, Patung Sub-district, Mae Chan District, Chiangrai Province. M.A. Thesis. Mahidol University. 145 pages
- Somphob Larchrojna, 1983, "Pwo Karen, Spirits and Souls", หน้า 169-172 ในหนังสือชื่อ Highlanders of Thailand (edited by John McKinnon and Wanat Bhruksasri), Oxford University Press, 358 หน้า,
- Stern, Theodore 1965, Research Upon Karen in Village and Town, Upper Khwae Noi, Western Thailand, รายงานการวิจัย โรเนียวเย็บเล่ม 23 หน้า
- _____. 1979, "A People Between : The Pwo Karen of Western Thailand", ในหนังสือชื่อ Ethnic Adaptation and Identity : The Karen on the Thai Frontier with Burma, Charles F. Keyes (editor), หน้า 63-80
- Story, Joan H. and John H. Story, 1969, Hill Tribes, the Target Audience, รายงานโรเนียวเย็บเล่มเสนอต่อ USIS, 13 หน้า มีตารางและภาคผนวก,
- Suriya Ratanakul, 1977, "Aspects of Linguistic Features in Minority Languages" บทความเสนอในที่ประชุม The Regional Seminar on Language Education in Multilingual Societies : Its Challenges and Potentials, Singapore, 18-22 April 1977, โรเนียว เย็บเล่ม 12 หน้า มีภาคผนวก A,B และบรรณานุกรม เขียนเป็นภาษาอังกฤษ
- _____. 1978 และ 1981, "Sgaw Karen Color Categories" บทความเสนอในที่ประชุม The 11th International Conference on Sino-Tibetan Languages and Linguistics, University of Arizona, October 20-22, 1978 แล้วปรับปรุงใหม่พิมพ์ใน Journal of the Siam Society, Vol.69, 1981 หน้า 138-144
- _____. (1982/2525 และ 1983), "Three copulative Verbs in Sgaw Karen", บทความเสนอในที่ประชุม The XIII International Congress of Linguists, Tokyo Japan, August 29-September 4, 1982, พิมพ์ในวารสารภาษาและวัฒนธรรม, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม

- เพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, ปีที่ 2 ฉบับที่ 2, กรกฎาคม-ธันวาคม 2525 หน้า 116-128 และพิมพ์ใน Computational Analyses of Asian & African Languages, Tokyo, Japan, No.21 หน้า 93-108
- _____. 1984, "A Prolegomena on Traditional Wisdom in Karen Folklore", Paper presented to the International Symposium on Southeast Asian Folklore, Krogerup College, Humlebaek, Denmark, August 23-26, 1982, Published in Journal of the Siam Society vol.72, 1984, pp. 1-13, Also published in Studies in Comparative Culture, Japan, 1984, pp. 57-72
- . 1986, "A Study of Compound Nouns in Lawa, White Meo and Sgaw Karen", Paper presented to the 17th International Conference on Sino-Tibetan Languages and Linguistics at the University of Oregon, September 7-9, 1984. Published in Language in Global Perspective. Papers in Honor of the 50th Anniversary of the Summer Institute of Linguistics (1935-1985) Copyright 1986 by the Summer Institute of Linguistics, Dallas, Texas, pp. 549-556
- _____. 1996, "Numeral Classifiers in Sgaw Karen", Paper presented to the Sixth Meeting of the Southeast Asian Linguistic Society, May 10-12, 1996 University of Oregon. To be published in Mon-Khmer Studies, A Journal of Southeast Asian Languages, vol.XXVIII, 1998
- Suriya Ratanakul, David Thomas and Suwilai Premasirat (editors), 1985, Southeast Asian Linguistic Studies presented to Andre-G.Haudricourt, Mahidol University, Bangkok, 1985, Printed by Parbpim Ltd. 587 หน้า, เขียนเป็นภาษาอังกฤษและฝรั่งเศส
- Tapp, Nicholas 2532/1989 Asian Folklore Studies, Vol.48 pp.59-94
- Tapp, Nicholas, 1979, Thailand Government Policy Towards the Hill-Dwelling Minority Peoples in the North of Thailand 1959-76, M.A. Thesis, School of Oriental and African Studies, London, October 1979, โรเนียว เย็บเล่ม, 74 หน้า
- The United Nations Survey Team, 1967, Report of the United Nations Survey Team on the Economic and Social Needs of the Opium-Producing Areas in Thailand, Government House Printing Office, 1967, 144 หน้า มีแผนที่และภาพประกอบมาก

- Tongkham Song Saeng, 1964, Demonology among the Karens, วิทยานิพนธ์เพื่อปริญญาตรีทาง เทววิทยา, The Thailand Theological Seminary, Chiangmai, 1964, 20 หน้า, โรเนียว เย็บ เล่ม เขียนเป็นภาษาอังกฤษ
- Truxton, Addison Strong 1958, The Intergration of the Karen peoples of Burma and Thailand into their Respective National Cultures : A Study in the Dynamics of Culture Contact วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย Cornell, โรเนียวเย็บเล่ม, 123 หน้า
- Tuck, Harley H., 1970, "Hill Agriculture-Problems and Possibilities", paper presented at the International Seminar on Shifting Cultivation and Economic Development in Northern Thailand, Ministry of National Development, Department of Land Development, October 1970, หน้า 199-214
- Vichai Poshychinda, 1981, Opiate Consumption in Thailand : Population and Pattern of Use, Technical Report No.DD-1/81, December 1981, Institute of Health Research Chulalongkorn University, ไม่ระบุโรงพิมพ์, 43 หน้า
- Walker, Anthony R.(editor), 1975 Farmers in the Hills : Upland Peoples of North Thailand, School of Comparative Social Sciences, Universiti Sains Malaysia, มีแผนที่และภาพประกอบมาก
- _____. 1979-80, "Highlanders and Government in North Thailand" ลงในวารสาร Folk vol.21-22, K?benham หน้า 419-449
- _____. 1983, "In Mountain and Ulu : A Comparative History of Development Strategies for Ethnic Minority Peoples in Thailand and Malaysia", วารสาร Contemporary Southeast Asia Vol.4, No.4, March 1983 หน้า 451-485
- Wanat Bhruksasri and G.A. Oughton, 1970, "Research priorities in Hill-Tribe Development", บทความเสนอในที่สัมมนา International Seminar on Shifting Cultivation and Economic Development in Northern Thailand, Ministry of National Development/Department of Land Development, October 1970, หน้า 319-349
- Williams, Gerri and Rosemarie Sutan Tanon, 1986, "Hilltribe Costumes", National Museum Volunteers Newsletter Jan 1986, หน้า 15-18
- Wood, W.A.R. 1965, Consul in Paradise sixty-nine years in Siam, Suriwong Book Centre, 175 หน้า

- Yoshimatsu, Kumiko 1989, The Karen World : The Cosmological and Ritual Belief System of the Sgaw Karen in Northwestern Chiang Mai Province รายงานการวิจัยเสนอต่อ
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ กรุงเทพฯ มีนาคม พ.ศ.2532, โรเนียว, เย็บเล่ม, 78 หน้า
- Young, Oliver Gordon, 1961, The Hilltribes of Northern Thailand (A Socio-Ethnological Report) Prepared Under the Auspices of the Government of Thailand and the Cooperation of the United States Operations Mission to Thailand, 120 หน้า, มีตาราง
และภาพประกอบมาก, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ